

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți ”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Studiu de analiză în domeniul antreprenoriatului și măsuri de susținere¹

Iunie 2020

¹ Elaborat în cadrul Subactivității 6.3. Studiu de analiză în domeniul antreprenoriatului, bune practici și măsuri de susținere

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Cuprins

1. Cuvânt înainte.....	4
2. Considerații generale.....	5
2.1. Cadrul conceptual	5
2.1.1. Antreprenoriatul.....	5
2.1.2. Antreprenorul.....	7
2.2. Cadrul instituțional	11
Oficiul Național al Registrului Comerțului	12
Camere de comerț, industrie și agricultură	16
Parcuri industriale sau tehnologice și clustere	18
De la bresle la asociații, federații și confederații profesionale	22
3. Tipuri activități antreprenoriale.....	29
3.1. Forme de organizare în antreprenoriat	29
3.1.1. Persoană fizică sau persoană juridică?	31
3.1.2. Persoana fizică autorizată - PFA.....	36
3.1.3. Întreprindere individuală - II.....	37
3.1.4. Întreprindere familială - IF.....	38
3.1.5. Societate cu răspundere limitată - SRL.....	39
3.1.6. Societate cu răspundere limitată - debutant – SRL-D.....	40
3.1.7. Freelancer – lucrător independent?	42
3.1.8. Concluzie	44
4. Strategii și documente programatice	45
4.1. Prezentare strategii europene	45
4.2. Prezentare strategii naționale	48
4.2.1. Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020	49
4.2.2. Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020	54
4.2.3. Alte strategii și programe naționale relevante	60

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

5.	Analiză asupra mediului de afaceri.....	67
5.1.	Prezentarea demersului de analiză	67
5.2.	Indicatori generali la nivel UE	68
	PIB.....	69
	Valoarea adăugată brută în UE în funcție de activitatea economică	76
	Productivitatea muncii.....	81
	Investiții	83
	Veniturile.....	87
	Concluzii	90
5.3.	Indicatori generali la nivel național.....	91
	Populația.....	91
	Forța de muncă	96
	Alți indicatori – principalele agregate pe cap de locuitor	130
5.4.	Aspecte și indicatori specifici la nivel regional.....	130
	Populația.....	131
	Forța de muncă	135
	Alți indicatori - PIBR	182
5.5.	Analiză comparativă.....	185
5.6.	Perspective și direcții de dezvoltare.....	187
6.	Măsuri de susținere a antreprenoriatului - propuneri.....	190
6.1.	Propuneri de măsuri cu caracter general:	190
7.	Concluzii	196
8.	Bibliografie.....	197
	Linkuri utile și/sau accesate pentru documentare	201

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

1. Cuvânt înainte

În cadrul proiectului „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”, POCU82/3/7/104254, în cadrul activității A6. *Susținerea antreprenoriatului în regiunea de implementare a proiectului* este prevăzută și subactivitatea A6.3. *Studiu de analiză în domeniul antreprenoriatului, bune practici și măsuri de susținere*, care își propunea, printre altele elaborarea unui studiu de analiză în domeniul antreprenoriatului, bune practici și măsuri de susținere.

Prezentul studiu nu include bunele practici amintite anterior, acest făcând obiectul unei raportări și centralizări separate. Se impune precizarea că studiul s-a axat pe Regiunea de dezvoltare Centru, ca locație de implementare a proiectului.

În elaborarea studiului ne-am propus: să prezentăm câteva aspecte cu caracter general despre mediul de afaceri (v. cap. 2.1 și cap. 3) sau punctuale despre cadrul instituțional regional (v. cap. 2.2); să trecem în revistă câteva dintre strategiile europene și naționale cu impact asupra mediului de afaceri (v. cap. 4); să efectuăm o analiză a mediului de afaceri, pornind din situațiile statistice disponibile, cu accent pe nivelul regional și comparativ cu cel național și european (v. cap. 5) și, nu în ultimul rând, pe baza tuturor demersurilor prezentate anterior, să realizăm un set de propuneri/sugestii pentru măsuri de susținere a antreprenoriatului.

Se impune precizarea că în ceea ce privește cap. 5 pentru câțiva dintre indicatorii pe care ni i-am propus spre analiză pentru o serie de domenii aferente statisticii economice (de ex. industrie) nu au existat date actualizate sau unele erau destul de vechi (anul 2010 sau anterior). Acest impediment a fost surmontat prin consultarea altor documente, studii, analize, care au permis identificarea unor date ceva mai actualizate.

Mulțumiri întregii echipe de proiect, de la nivelul ambilor organizații partenere, respectiv Agenția de dezvoltare durabilă a județului Brașov ADDJB și Universitatea „Spiru Haret”, pentru sprijinul acordat în demersurile specifice elaborării prezentului studiu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

2. Considerații generale

Antreprenorii reprezintă motorul sistemului și modelului economic capitalist. Ei sunt creatori și dezvoltatori de firme și organizații care generează cele mai multe locuri de muncă la nivel mondial și din rândul cărora se pot dezvolta corporații multinaționale. Corporațiile multinaționale actuale au pornit ca idei de afaceri ale unor antreprenori, care, prin muncă, perseverență, cadru relațional sau noroc (înțeles *ad literam* sau ca și conjuncturi favorabile), au reușit să fie stabilizate, să supraviețuiască și să se dezvolte pe scară largă.

2.1. Cadrul conceptual

2.1.1. Antreprenoriatul

Antreprenoriatul a început să fie recunoscut în timpul monarhului francez Ludovic al XIV-lea care considera că burghezii și meșteșugarii vor deveni artizanii bogăției sau ai bunăstării. De-a lungul timpului, mai multe instituții naționale și internaționale, având ca principală activitate studierea mediului și a comportamentului antreprenorial, au definit *antreprenorul* astfel: „Un antreprenor este o persoană care, pe baza unor clauze și condiții contractuale, se obligă să presteze în favoarea altei persoane și organizații, diverse lucrări (industriale, de construcții, etc.), în schimbul unei recompense dinainte stabilite. De obicei, aceste lucrări sunt părți componente ale unui proiect.” sau „Antreprenorul care contractează cu subantreprenori părți din lucrarea pentru care s-a angajat față de beneficiar, se numește antreprenor principal. Răspunderea pentru întregul proiect îi aparține antreprenorului principal. Contractul prin care antreprenorul se obligă față de beneficiar să execute un anumit proiect se numește contract de antrepriză.” Cea de-a doua definiție este mai puțin cuprinzătoare, dar introduce concepte noi privind activitatea unui antreprenor¹.

În sensul modern al economiei de piață, un antreprenor este un agent economic, care adoptă un comportament activ și novator, care acceptă deliberat riscuri financiare pentru a dezvolta proiecte noi. În acest sens, un număr semnificativ de societăți acordă o mare atenție și recunoaștere antreprenorilor, în mare parte și datorită aportului pe care îl aduc aceștia la evoluția mediului antreprenorial și a influenței pe care o au asupra indicatorilor macroeconomici.

¹ Vezi <http://ro.wikipedia.org/wiki/Antreprenoriat>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Recunoașterea valorii antreprenorilor – prin antreprenor înțelegându-se un concept foarte asemănător cu cel cunoscut astăzi – datează încă din secolul al XVIII-lea în Franța, când economistul Richard Cantillona asocia asumarea de riscuri în economie cu antreprenoriatul. În Anglia, în jurul aceleiași perioade, Revoluția Industrială își făcea simțită prezența, iar antreprenorii beneficiază de primele oportunități de a juca un rol din ce în ce mai vizibil în transformarea și valorificarea resurselor; se înregistrează primele influențe asupra indicatorilor macroneconomici.

Joseph Schumpeter, considerat de unii un geniu al economiei secolului XX, spunea: „În antreprenoriat există o înțelegere pe care o facem în legătură cu un anumit tip de comportament care include: inițiativă, organizarea și reorganizarea mecanismelor socio-economice și acceptarea riscului și a eșecului”. Antreprenoriatul, ca subiect de discuție și analiză, a fost introdus de economiști în secolul al XVIII-lea și a continuat să atragă interesul economiștilor în secolul al XIX-lea.

Una dintre definițiile propuse ale antreprenoriatului este următoarea: „un proces prin care indivizi și grupuri mobilizează un ansamblu unic de resurse pe care le utilizează pentru a crea valoare și a exploata oportunitățile existente pe piață.”

Definiția propusă are mai multe implicații:

1. Antreprenoriatul este un proces, o serie de activități și nu o activitate extraordinară sau supranaturală destinată doar unor oameni predestinați. Activitățile antreprenoriale implică o serie de competențe și abilități care pot fi învățate și pot fi aplicate oricăror contexte organizaționale (poți să fii antreprenor inclusiv ca angajat). De asemenea, aceste activități trebuie analizate pentru a învăța din greșeli și pot fi îmbunătățite în permanență;
2. Antreprenoriatul este o activitate care implică mai mulți actori și nu doar antreprenorul. Acesta nu acționează izolat, ci trebuie să identifice colaboratori, să-i motiveze și să-i coordoneze către realizarea propriei viziuni asupra afacerii pe care a inițiat-o;
3. Antreprenorul trebuie să creeze valoare pentru el și pentru societate, deoarece în caz contrar își pierde motivația pentru activitatea desfășurată, își pierde clienții și implicit rațiunea de a acționa ca antreprenor;
4. Activitatea antreprenorială implică inovare în cele mai variate forme: ca mod de mobilizare și utilizare a resurselor, ca mod de servire a clienților, de obținere a produselor, de identificare și satisfacere a nevoilor de pe piață;
5. Activitatea antreprenorială vizează exploatarea diferitelor oportunități de către cei care sunt deschiși și pregătiți să le întâmpine, adică de către antreprenori.

Pornind de la definiția propusă, procesul antreprenorial poate fi împărțit în 6 etape:

1. Identificarea oportunității

Cele 7 surse de oportunități identificate de specialiști sunt: (1) evenimentele neașteptate din activitatea noastră (succesul neașteptat al unei activități sau idei); eșecul neașteptat al

Agencia de Servicii Sociale a Județului Argeș

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

unei activități); (2) discrepanțele care există între situația curentă și ceea ce se dorește; (3) posibilitatea de obține un bun sau serviciu într-un mod mai rapid, mai eficient sau la o calitate superioară; (4) schimbări ale structurii unui sector sau a pieței în ansamblu sub acțiunea unor factori diverși (legislația, de ex.) ; (5) schimbări demografice (îmbătrânirea populației); (6) schimbări ale stilului de viață și ale percepțiilor la nivelul grupului țintă; (7) apariția de noi cunoștințe și tehnologii.

2. Dezvoltarea conceptului de afacere

Conceptul afacerii trebuie să răspundă unei nevoi existente și să îndeplinească următoarele criterii: să fie unic (să se diferențieze de celelalte similare), să fie cuprinzător (să vizeze pe lângă produs/serviciu și variabile precum preț, promovare, distribuție), să fie fezabil (să poată fi dezvoltat la timp), să fie sustenabil (după implementare, conceptul trebuie să reziste suficient timp pe piață pentru a genera profitul vizat). Referitor la unicitate, aceasta poate fi compensată prin inovare (vezi mai jos *originalitatea*), respectiv o idee sau un produs/serviciu pot fi introduse în piață cu caracteristici superioare/diferite față de cele existente, generând astfel valoare adăugată pe aceeași piață/nișă.

3. Determinarea resurselor necesare

Principalele categorii de resurse sunt: antreprenorul (sănătate, timp, motivare), colaboratori, canale de distribuție, materii prime, resurse financiare, locații, licențe și brevete, utilaje și echipamente, capital social (relații).

4. Obținerea resurselor necesare

O regulă fundamentală pentru o afacere aflată la început este să nu investească în active fixe, pentru a rămâne cât mai flexibilă să răspundă riscurilor care la început sunt la nivel maxim. Antreprenorul trebuie să se concentreze asupra asigurării finanțării activității curente și pe termen lung. Ca regulă generală, antreprenorii apelează mai ales la trei categorii de finanțatori ai noilor lor idei de afaceri: familie, prieteni și „nebuni”.

5. Implementarea și managementul afacerii

Cu cât antreprenorul va ști să utilizeze mai eficient resursele de care dispune pentru a obține rezultate care diferențiază firma sa, cu atâta va fi mai protejat de atacurile concurenței.

6. Culegerea rezultatelor

Implică utilizarea rezultatelor obținute pentru a dezvolta afacerea, a diversifica și a ataca noi piețe sau pentru a o vinde la un preț bun. Această etapă implică utilizarea resurselor utilizate pentru inițierea unui nou ciclu antreprenorial.

2.1.2. Antreprenorul

Antreprenorul este un actor principal și un simbol al economiei de piață. Rolurile și contribuția antreprenorilor se amplifică substanțial, simultan cu manifestarea lor pe plan calitativ superior, ceea ce se reflectă în revoluția antreprenorială actuală, care potrivit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

afirmațiilor a numeroși specialiști, va ajunge la apogeu în secolul XXI, generând multiple mutații, unele încă dificil de imaginat în prezent.

Definițiile sunt variate și complexe, cum am putut observa în subcapitolul anterior. Totuși este necesar să amintim și definiția lui Russel S. Sobel, respectiv: „Antreprenorul este cineva care organizează, administrează și își asumă riscurile unei afacerei sau ale unei întreprinderi”². Și pentru a aprofunda cei doi termeni, antreprenor – antreprenoriat, același specialist precizează: „Antreprenoriatul reprezintă procesul de a descoperi noi moduri de combinare a resurselor. Când valoarea de piață generată din această combinație nouă a resurselor este mai mare decât valoarea de piață pe care aceste resurse le generează altundeva individual sau în altă combinație, atunci antreprenorul face profit. Un antreprenor care ia resursele necesare pentru producerea unei perechi de jeans care poate fi vândută pentru 30 de dolari și, în schimb, le transformă într-un rucsac din denim (postav) care se vinde cu 50 de dolari, acesta va avea profit prin creșterea valorii pe care aceste resurse o creează. Această comparație este posibilă datorită faptului că în piețele cu resurse concurente, costurile de producție ale unui antreprenor sunt determinate de prețurile necesare redirecționării resurselor de la utilizări alternative. Aceste prețuri vor fi egale cu valoarea pe care aceste resurse ar putea-o crea în următoarea combinație pentru cea bună utilizare alternativă. Deoarece prețul achiziției resurselor măsoară acest cost de oportunitate – respectiv valoarea alternativelor eliminate – profitul făcut de antreprenori reflectă cu cât a crescut valoarea resurselor pe care le controlează”³.

Revenind la antreprenori, principalele aspecte specifice acestora sunt următoarele: *inovatori, lideri, asumatori de riscuri, independenți, creatori, tenaci, energici, originali, optimiști, orientați spre rezultate, flexibili, materialişti.*

Alte caracteristici ale antreprenorilor:

Determinare și perseverență: Mai mult decât oricare alt factor, dedicarea totală către succes ca antreprenor poate depăși obstacolele. Determinarea puternică și perseverența pot face un antreprenor să facă față oricăror greutăți pe care alte persoane le-ar considera insurmontabile și chiar pot compensa lipsa de experiență și de îndemânare a personalului angajat.

Dorința de a câștiga: Antreprenorii examinează o situație, determină cum își pot mări șansele de câștig și trec mai departe. Ca rezultat, riscurile considerate mari de persoanele obișnuite sunt riscuri mari și pentru antreprenori.

Căutarea feedback-ului: Antreprenorii eficienți sunt adesea descriși ca având capacitatea de a învăța repede și dorința puternică de a ști cât de bine se descurcă și cum își pot îmbunătăți rezultatele. Feedback-ul este important, deoarece antreprenorul este dispus (cel puțin ar trebui să fie) să învețe din greseli și din experiențele anterioare.

² Vezi <http://www.econlib.org/library/Enc/Entrepreneurship.html>, trad.n.

³ Idem.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Rezolvarea problemelor persistente: Antreprenorii nu sunt intimidati de situații dificile. Încrederea în sine și optimismul general îi fac să vadă imposibilul ca pe ceva ce doar necesită mai mult timp pentru a fi rezolvat. Problemele simple îi plictisesc, antreprenorii sunt extrem de persistenți, însă sunt realiști în a aprecia ceea ce pot și ceea ce nu pot să facă și unde au nevoie de ajutor pentru rezolvarea unor probleme dificile, dar de neevitat.

Inițiativă și responsabilitate: Antreprenorii au fost întotdeauna considerați persoane independente (a se vedea și secțiunea dedicată *lucrătorilor independenți* sau *freelancerilor*), ei caută și preiau inițiativa, se pun în situații în care sunt personal răspunzători pentru succesul sau eșecul întregii operațiuni. Le place să se implice în probleme în care impactul lor personal să poată fi măsurat.

Orientare spre oportunități: Un lucru care îi diferențiază clar pe antreprenori este concentrarea spre oportunitate mai mult decât spre resurse, structură sau strategie. Când se hotărăsc să întreprindă o acțiune, o fac într-un mod calculat, încearcă să facă totul pentru a obține cât mai multe șanse de câștig, dar evită să-și asume riscuri ce nu sunt necesare.

Toleranță pentru eșec: Antreprenorii folosesc eșecul ca pe o experiență din care pot învăța ceva. Cei mai eficienți antreprenori sunt cei care se așteaptă la dificultăți și nu sunt dezamăgiți, descurajați sau deprimați de un eșec și, mai ales, învață constant din orice acțiune întreprinsă.

Încredere în sine și optimism: Deși antreprenorii întâmpină adesea obstacole majore, încrederea în abilitățile personale îi determină să le depășească și îi face pe ceilalți (echipă, colaboratori, angajați, parteneri etc.) să-și mențină propriul optimism.

Realizarea de viziuni: Antreprenorii știu unde vor să ajungă. Ei au o viziune sau concept despre ceea ce vor să fie firma lor. De exemplu, Steve Jobs de la Apple Computers dorea ca firma sa să producă microcomputere ce pot fi folosite de oricine, de la copiii din școli până la oamenii de afaceri. Nu toți antreprenorii au viziuni predeterminate pentru firmele lor, unii își dezvoltă viziunea în timp, conștientizând ce este firma și ce poate ajunge.

Nivelul mare de energie: Cantitatea mare de muncă depusă de antreprenori presupune din partea acestora existența unei energii superioare. Mulți antreprenori își dozează cantitatea de energie monitorizând cu grijă ce mănâncă, ce beau, fac exerciții fizice și știu când să se retragă pentru relaxare.

Creativitatea și spiritul de inovație: Creativitatea a fost privită timp îndelungat ca ceva genetic, cu care te naști și nu o poți dobândi. Una dintre teoriile celebre apărute spre sfârșitul secolului XX afirmă că aceasta poate fi învățată.

Independența: Frustrarea în fața sistemelor birocratice, împreună cu dorința de a face „diferența”, îi transformă pe antreprenori în niște persoane foarte independente care doresc să facă lucrurile în felul lor. Totuși antreprenorii nu iau toate deciziile, ci doresc ca autoritatea să le ia pe cele importante.

Lucrul în echipă: Dorința de independență și autonomie nu îl oprește pe antreprenor să dorească lucrul în echipă. De fapt, în timp ce antreprenorul știe clar unde se află firma (sau unde ar dori să se afle), personalul se ocupă de activitățile de „zi cu zi” din firmă.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Abilități manageriale: Aceasta nu reprezintă o caracteristică absolut necesară a antreprenorilor, însă este important de știut că un antreprenor de succes are nevoie și de acest tip de cunoaștere. În ultimele decade, s-a acordat un rol foarte important abilităților de conducere (leadership) sau de motivare, fiind considerate esențiale în succesul oricărei activități economice.

În societățile dezvoltate, pentru a permite accesul noilor domenii, multe universități dezvoltă adevărate incubatoare de afaceri, care sunt puse la dispoziția antreprenorilor, pentru a avea posibilitatea de a experimenta și verifica noile teorii de afaceri.

Mai există o categorie profesională care poate fi asimilată antreprenorilor – chiar dacă acest lucru nu este unanim acceptat – respectiv freelancerii sau lucrătorii independenți. «Conform wikipedia⁴, „Un **freelancer, liber profesionist** sau lucrător *freelance* (cuvânt englez) este o persoană care lucrează independent, care desfășoară o profesie fără un angajament pe termen lung cu un angajator. Acești liber profesioniști pot fi uneori reprezentați de o firmă sau agenție care se ocupă cu găsirea clienților sau cu revinderea serviciilor oferite de freelanceri. Termenul a fost inventat de Sir Walter Scott (1771-1832) în romanul istoric *Ivanhoe* pentru a descrie un războinic medieval mercenar (sau *free-lance*). A fost recunoscut oficial ca verb în 1903 de către diferite autorități în etimologie, cum ar fi Oxford English Dictionary”. Dicționarul amintit, furnizează următoarea definiție: „persoană care lucrează în sistem freelance”⁵, completată de sensul primit ca adjectiv: „ocupat pe cont propriu și angajat să lucreze de către diferite companii pentru sarcini specifice”⁶.»⁷

În prezent, desi literatura de specialitate nu este foarte generoasă, în general se discută despre câteva domenii principale de activitate în care activează freelancerii și anume:

- Planificare și management evenimente;
- Copywriting și content writing (scrierea de conținut, articole sau texte destinate marketingului);
- Programare în diferite limbaje și dezvoltare programe/aplicații;
- Design grafic și web design;
- Producție și editare video;
- Traduceri texte și documente;
- Consultanță și planuri de afaceri;
- Servicii de optimizare pentru motoarele de căutare (SEO)⁸

⁴ <http://ro.wikipedia.org/wiki/Freelancer>

⁵ <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/freelancer?q=freelancer>

⁶ <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/freelance?q=freelance>

⁷ Trifan, Ioan-Adrian – *Marketing și relații publice în afaceri pentru freelanceri*, lucrare de disertație, București, 2014, p.6.

⁸ <http://ro.wikipedia.org/wiki/Freelancer>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Lista anterioară nu este exhaustivă, dar este evidentă influența progesului industrial, economic, tehnic și tehnologic la nivelul segmentului liber profesioniștilor – sectorul TIC este foarte prezent, chiar preponderent, iar ultimele studii și raportări în domeniu evidențiază o și mai mare diversificare a domeniilor de activitate pentru freelanceri. Raportul lui Ed Gandia din 2012 asupra *industriei freelance*⁹ reflectă într-un total starea de fapt din prezent. Chiar dacă raportarea a fost realizată pe baza datelor colectate preponderent în SUA (78% dintre respondenți, restul procentelor fiind împărțite între Europa 11%, Asia 5%, America de Sud 3%, iar Africa, Australia, Orientul Mijlociu, Oceania și America Centrală 3%¹⁰) și chiar dacă eșantionul de cca. 1.500 respondenți poate părea nesemnificativ, în contextul globalizării acestea sunt aplicabile la nivel mondial.¹¹

Acest tip de lucrători se caracterizează prin faptul că sunt angajați pe cont propriu și practic sunt similari antreprenorilor prin faptul că gestionează resurse (experiența și cunoștințele proprii), își asigură piața (își caută activ contracte), își asumă și gestionează riscuri (financiare, personale, profesionale) și, nu în ultimul rând, propun fie servicii inovatoare, fie au combinații inovatoare de competențe și aptitudini.

În concluzie, fiecare antreprenor este unic, având propriile sale puncte tari, slabe, propriile talente și abilități. În general, antreprenorii care au avut succes de-a lungul timpului prezintă majoritatea caracteristicilor de mai sus.

2.2. Cadrul instituțional

Antreprenorii se pot adresa unor instituții de profil pentru asistență și sprijin, fie în înființarea, fie în stabilizarea și dezvoltarea afacerii înființate. Astfel, la nivel național există mai multe instituții de profil, după cum urmează:

- Oficiul Național al Registrului Comerțului
- Camere de comerț, industrie și agricultură
- Parcuri industriale sau tehnologice și clustere
- Asociații, federații și confederații profesionale.

Ultimele trei tipuri de instituții mai sunt cunoscute și sub denumire generică de structuri de sprijinire afacerilor.

⁹ Vezi Gandia, Ed – *2012 Freelance Industry Report, Data and Analysis of Freelancer Demographics, Earnings, Habits and Attitudes*, SUA, august 2012

¹⁰ Gandia, Ed – *op.cit.*, p. 8.

¹¹ Trifan – *op.cit.*, p. 7.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Oficiul Național al Registrului Comerțului

Oficiul Național al Registrului Comerțului (O.N.R.C.) este instituția publică, cu personalitate juridică, organizată în subordinea Ministerului Justiției, finanțată integral de la bugetul de stat, a cărei activitate este reglementată de prevederile Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Oficiul Național al Registrului Comerțului, îndeplinește următoarele funcții:

- funcția de ținere a registrului comerțului;
- funcția de eliberare de înregistrări și de informare;
- funcția de arhivare a înregistrărilor în baza cărora se efectuează înregistrările în registrul comerțului;
- funcția de asistență pentru persoanele fizice și juridice supuse înregistrării în registrul comerțului;
- funcția de editare și publicare a Buletinului procedurilor de insolvență.

În ceea ce privește serviciile oferite de O.N.R.C., acestea pot fi grupate astfel:

- **Asistență acordată persoanelor interesate pentru înregistrarea în registrul comerțului;**
- **Identificarea unei firme (cod unic de înregistrare, denumire, sediu);**
- **Statistici structurate pe diferite criterii;**
- **Informații privind evoluția firmei de la înregistrare până la zi;**
- **Confirmarea inexistenței unei firme sau constatarea radierii.**

Registrul Comerțului este organizat pe 2 niveluri:

- nivel local reprezentat de cele 42 de oficii teritoriale, organizate în subordinea Oficiului Național al Registrului Comerțului și care funcționează pe lângă fiecare Tribunal
- nivel național reprezentat de Oficiul Național al Registrului Comerțului ce funcționează în subordinea Ministerului Justiției

Totodată, la nivelul ONRC, pe pagina web <https://www.onrc.ro/index.php/ro/> există și posibilitatea accesării unei secțiuni dedicate serviciilor online furnizate de către instituție, respectiv un link către pagina următoare <https://portal.onrc.ro/ONRCPortalWeb/ONRCPortal.portal>.

Program de lucru cu publicul:

LUNI, MIERCURI ȘI VINERI - 08:00 - 15:00

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,**

Contract nr. POCU82/3/7/104254

MARȚI ȘI JOI - 08:00 - 16:00

Oficiul Național al Registrului Comerțului

Website: www.onrc.ro

E-mail onrc@onrc.ro

București, Blvd. Unirii nr. 74, Bl. J3b. Tr. II+III, sector 3, Cod poștal: 030837

Tel.: (+40-21) 316.08.04

Fax: (+40-21) 316.08.03

Relații cu publicul

Tel.: +40213160817 /18/24

Fax: +40213160829

E-mail: onrc@onrc.ro

Recom online

Tel.: +40213160817 /18/24 interior 206, 207

E-mail: recom@onrc.ro

InfoCert

E-mail: infocert@onrc.ro

Mass - Media

Tel.: +40374463966

E-mail: presa@onrc.ro

Adresa de e-mail pentru primire în format electronic a copiei după cartea de identitate:

carteidentitate@onrc.ro

Oficiile Registrului Comerțului din regiunea de dezvoltare Centru:

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Alba

Alba Iulia, Piata Iuliu Maniu nr. 10

Tel.: +40258810336, +40258815521

Fax: +40258817025

E-mail: orcab@ab.onrc.ro

Director: Adelina Vasilica OARGĂ

Program de lucru

Luni - Joi

8:00 - 16:30

Vineri

8:00 - 14:00

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Brașov

Brașov, Strada Zizinului nr. 106 A, Etaj 1, ap. 3

Tel.: 0268 / 311.992; 319.027

Fax: 0268 / 318.616

E-mail: orcbv@bv.onrc.ro

Director: Tatiana TOMA

Program de lucru

Luni - Joi

8:00 - 16:30

Vineri

8:00 - 14:00

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Covasna

Sf. Gheorghe, Str. Ciucului nr. 22, Cod poștal 520019

Tel.: 0267 / 318.020

Fax: 0267 / 316.807

E-mail: orccv@cv.onrc.ro

Director: Elena Sorina COTFAS

Program de lucru

Luni - Joi

8:00 - 16:30

Vineri

8:00 - 14:00

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Harghita

Miercurea Ciuc, B-dul. Timișoarei nr.24, Cod poștal 530212

Tel.: +40266311606, +40266311607

Fax: +40266311607

E-mail: orchr@hr.onrc.ro

Director: Vasile VÎLCAN

Birouri teritoriale:

Toplița

Str. Nicolae Balcescu nr. 14, Toplița

Tel.: +40266343121

E-mail: corina.pop@hr.onrc.ro

Odorheiu Secuiesc

Str. Pietroasă nr. 9, apt. 3, Odorheiu Secuiesc

Tel.: +40757101852

E-mail: odorhei@hr.onrc.ro

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Program de lucru

Luni - Joi

8:00 - 16:30

Vineri

8:00 - 14:00

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Mureș

Târgu Mureș, Str. Zăgazului nr. 14/A, Cod poștal 540312

Tel.: +40265264183

Fax: +40265268121

E-mail: orcms@ms.onrc.ro

Director: Adina Nicoleta BERCEA

Birou teritorial

SIGHIȘOARA

Str. Ilarie Chendi nr. 22, ap. III, corp A, Sighișoara

Tel.: +40265774273

E-mail: sighisoara@ms.onrc.ro

Program de lucru

Luni - Joi

8:00 - 16:30

Vineri

8:00 - 14:00

Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Sibiu

Sibiu, Str. Dorului nr. 20, Cod poștal 550074

Tel.: +40269212706

Fax: +40269215664

E-mail: orcsb@sb.onrc.ro

Director: Vladimir Alexandru TOMAȘEVSCI

Birou teritorial

MEDIAS

Piata Regele Ferdinand nr. 1, Medias

Tel.: +40269845084

E-mail: orcmedias@sb.onrc.ro

Program de lucru

Luni – Joi

8:00 - 16:30

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Vineri

8:00 - 14:00

Camere de comerț, industrie și agricultură

Camera de Comerț și Industrie a României este unul dintre cele mai importante foruri de reprezentare a oamenilor de afaceri români din ultimii 150 de ani.

Prin membrii afiliați, are reprezentare la nivelul fiecărui județ din țară, aceste instituții având rol de reprezentare a oamenilor de afaceri din fiecare județ.

Serviciile camerelor de comerț diferă de la județ la județ, însă pot oferi un punct de sprijin esențial în înființarea și dezvoltarea afacerilor prin servicii de consultanță, organizare reununi și evenimente tematice, târguri, misiuni economice etc.

La nivelul regiunii de dezvoltare Centru funcționează următoarele camere de comerț și industrie:

Camera de Comerț și Industrie Alba

Str. Frederik Mistral nr. 3

Alba-Iulia, jud. Alba

Telefon: 0258811772

Fax: 0258811771

Email: cciaalba@cciaalba.ro

Web: <http://www.cciaalba.ro/>

Camera de Comerț și Industrie Brașov

Str. Mihail Kogalniceanu nr. 18-20,

bl. 1K, sc.C-D, 500173

Brașov, jud. Brașov

Telefon: 0268547084, 0368436090

Fax: 0268547086

Email: ccibv@ccibv.ro

Web: <http://www.ccibv.ro>

Camera de Comerț și Industrie Făgăraș

Str. Doamna Stanca, bl.1, 505200

Făgăraș, jud. Brașov

Telefon: 0268212461

Fax: 0268212461

Email: gvaju@cameradecomertfagaras.ro

Web: <http://www.ccibv.ro>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Camera de Comerț și Industrie Covasna

Str. Oltului nr.17,

520027 Sfântu Gheorghe, jud. Covasna

Telefon: 0267351677

Fax: 0267310355

Email: ccicov@ccicov.com

Web: <https://www.ccicv.ro/>

Camera de Comerț și Industrie Harghita

B-dul Timișoarei nr. 24-26

530100 Miercurea Ciuc, jud. Harghita

Telefon: 0266371802

Fax: 0266371483

Email: office@ccihir.ro

Web: <https://www.ccihr.ro/>

Camera de Comerț și Industrie Mureș

Str. Primăriei, nr. 1

540026 Târgu Mureș, jud. Mureș

Telefon: 0265269218

Fax: 0265269219

Email: office@cciams.ro

Web: <http://www.cciams.ro/>

Reprezentanțele teritoriale:

REGHIN

Str. Pandurilor, nr. 2

Telefon:

0365-487901

0728-852222

LUDUȘ

Bd. 1 Decembrie 1918, nr. 30

Telefon:

0723-263078

Camera de Comerț și Industrie Sibiu

Str. Telefoanelor, nr. 1

550160 Sibiu, jud. Sibiu

Telefon: 0269210503, 0753192213

Fax: 0269211831

Email: secretariat@cciasb.ro

Web: http://www.cciiasb.ro/index.php?id=prima_pagina

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Parcuri industriale sau tehnologice și clustere

Prezentăm în continuare o selecție a parcurilor industriale, tehnologice și a clusterelor existente la nivelul regiunii de dezvoltare Centru:

Parcul Industrial Cugir

11,17 ha, loc. Cugir

SC „Parcul Operational Cugir” SA

Str. Victoriei, nr.8A,

Cugir, cod 515600

Jud. ALBA

tel/fax: 0258 750 626

parculindustrialcugir@yahoo.com

Parcul Industrial Zărnești

46,156 ha, loc. Zărnești, jud. Brașov

S.C. „Brem Company” S.A.

Strada Alea Uzinei,

nr. 1/A, Zărnești,

Jud. Brașov

tel: 0368 459 178 / 9

<http://www.parcindustrialzarnesti.ro/>

Parcul Industrial Prejmer

82,36 ha, loc. Prejmer, jud. Brașov

S.C. „Graells & Llonch Administrare Parc Industrial” S.A.

Strada Mare nr. 500,

Prejmer, Brașov

tel: 0268 362 658

fax: 0268 362 788

www.graellsllonchadministrareparque.com

Parcul Industrial Brașov

29 ha, loc. Ghimbav, jud. Brașov

S.C. „ICCO” S.R.L.

Strada Școlii nr.8,

Brașov, cod 500059,

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Jud. Brașov

tel: 0268 401 212

fax: 0268 401 240

<mailto:icco@icco.ro>

<http://www.parc-industrial.ro/>

Parcul Industria Făgăraș

10,017 ha, loc. Făgăraș, jud. Brașov

S.C. „Nitroparc” S.R.L.

Strada Republicii

nr.3 Făgăraș, cod

505200, Jud.Brașov

fax: 0368 814 283

0721.375.444

nitroparc_fagaras@yahoo.com

www.apitsiar.ro

Parcul Industrial Mureș

40,9 ha Ungheni 25,3 ha, loc. Sînpaul 15,6 ha, jud. Mureș

S.C. „Parc Industrial Mureș” S.A.

Platforma industrială Vidrasău - Ungheni,

nr. 1/G, Vidrasău,

cod 547612,

Jud. Mureș

tel: 0265 433 620

fax: 0265 433 632

director@industrial-park.ro

office@industrial-park.ro

<http://www.industrial-park.ro/>

Parcul Industrial Sibiu - Șura Mică

98,045 ha, loc. Șura Mică, jud. Sibiu,

S.C. „Parcuri Industriale Sibiu – Șura Mică” S.A.

Strada Principală nr.103

Șura Mică, RO 557270,

Jud.Sibiu

tel: 0269 577 440

fax: 0269 577 441

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

ipssm@rdslink.ro

Parcul Industrial Mediaș

14,356 ha, loc. Mediaș, jud. Sibiu

S.C. „Automecanica Parc Industrial” S.R.L.

Strada Aurel Vlaicu nr.41

cod 551041, Mediaș, Jud. Sibiu

tel: 0269 803 636

fax: 0269 803 606

florin.baba@automecanica.com.ro

Parcul Industrial Sibiu

95,4 ha, loc. Șelimbăr, jud. Sibiu

S.C. „Parcul Industrial Sibiu” S.A.

Strada Telefoanelor, nr. 1,

Sibiu, cod 550160, jud. Sibiu

tel: 0741 232 828

fax: 0269 211 831

director_general@cciasb.ro

REN ERG Cluster

12, Decebal

Alba Iulia, jud. Alba

Tel. +40 - 0740099016

E-mail: planificare@adrcentru.ro

Electro-technical Regional Cluster ETREC

18, Parcului

Săcele, jud. Brașov

T; +40 722221741

E-mail: alin.coman@electroprecizia.ro

Transylvania Aerospace Cluster

53, Republicii

Brașov, jud. Brașov

T: +40 728484484

E-mail: office@tac-ro.ro

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Carpathian Tourism Cluster

12, Vlad Țepeș

50009 Brașov, jud. Brașov

T: +40 729836963

E-mail: kirschner@tourismcluster-romania.com

PRO WOOD Regional Wood Cluster

4, Presei

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

T.+40 722367547

E-mail: bamil@mondoimpex.ro

Green energy innovative biomass cluster

4, Presei

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

T: +40 751090944

E-mail: vajda@asimcov.ro

AGRO FOOD Regional Cluster

4, Presei

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

Tel: 0040-751090944

E-mail: agrofoodcovasna@yahoo.ro

Transylvania Textile&Fashion Cluster

4, Presei

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

T: +40- 751090944

E-mail: vajda@asimcov.ro

Innovative Regional Cluster Packaging-Printing-Design

4, Presei

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

T: +40- 751090944

E-mail: vajda@asimcov.ro

Clusterul Ecoturistic

Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

T: +40- 751090944

E-mail: vajda@asimcov.ro

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

REGIOFA Cluster

6, Str Sportului

Odorheiul Secuiesc, jud. Harghita

Tel 0730715561; 0266218101

E-mail: kadarerzsebet@ymail.com

E-mail: regiofa@regiofa.ro

Transylvania Furniture Cluster

2, Caprioarei

Tg. Mureș, jud. Mureș

T: +40 744535047

E-mail: apmr@apmob.ro

De la bresle la asociații, federații și confederații profesionale

În ceea ce privește mediul asociativ, regiunea de dezvoltare Centru beneficiază de o tradiție bogată derivată din existența breslelor și ghilldelor în toate cele 6 județe componente ale regiunii.

„Breslele erau asociații profesionale și de autoapărare economică, încadrate într-un sistem ferm de organizare, cu o ierarhie bine stabilită și dotate cu anumite privilegii. În Evul Mediu breslele se numeau: „métiers” sau „guildes” în Franța, „arti” în Italia, „ghilds” sau „mysteries” în Anglia, „Innungen”, „Gilden”, „Aemter” sau „Gewerke” în Germania. Prima corporație recunoscută și având un statut propriu a fost cea a lumânărilor din Paris, înființată în 1061.

Aceste asociații au apărut din mai multe motive [...]. Pe de o parte, era interesul artizanilor să se apere contra concurenței noilor veniți în orașul lor sau a celor stabiliți în alte orașe; de a se ajuta reciproc, de a da tuturor membrilor breslei șanse egale de lucru și de câștig și, în general, de a-și apăra interesele profesionale. Breasla urmărea să obțină dreptul de a rezerva exercitarea profesiei respective exclusiv membrilor ei.”¹²

Ca în orice altă regiune unde au existat aceste tipuri de structuri asociative, breslele breslele meșteșugărești au avut un rol important în dezvoltarea economică în orașele Transilvaniei.¹³

Raportat la istoricul breslelor în Transilvania, relativ recent (în anul 2015) Muzeul Național de Istorie a României a organizat o expoziție intitulată „Însemne de breaslă din Transilvania”. Din informațiile prezentate în cadrul expoziției, a reieșit că cea mai veche atestare (la nivel de statut de breaslă) a breslelor în Transilvania datează din 1376. „Cele mai vechi statute de breaslă din Transilvania datează din timpul lui Ludovic de Anjou

¹² <https://romanioliberal.ro/cultura/cultura-urbana/istoria-breslelor-din-transilvania-368164>

¹³ V. și <https://capitalcultural.ro/meserii-si-nume-de-strazi-pe-urmele-breslelor-sibiene/>

Agencia de Dezvoltare Socială și Juvenilă

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

(1376). Acestea au reglementat cele mai de seamă probleme în legătură cu viața economică și juridică a breslei, cu alegerea staroștilor și raporturile acestora față de membrii breslei și față de conducerea orașului. Aceleași statute menționează patru orașe din Transilvania de Sud (Sibiu, Sighișoara, Sebeș, Orăștie) în care existau 19 bresle și 25 de branșe meșteșugărești: brutarii, pielarii, tăbăcarii, cizmarii, fierarii, curelarii, blănarii, mănușarii, cuțitarii, frânghierii, dogarii, croitorii, trăistarii și alții. Fiecare breaslă dispunea de un sigiliu, dar și de un însemn propriu. Aceste însemne, care aveau și valoare heraldică, erau etalate la sediul breslei sau apar pe steagurile și lăzile de valori ale breslei. În patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României se păstrează mai multe astfel de însemne de breaslă, ale diferitelor categorii de meșteșugari, din diferite orașe ale Transilvaniei, datând din perioada secolelor XV–XVIII. Astfel sunt cele ale breslei zidarilor (Sighișoara, 1774), morarilor (Sighișoara, 1784), tâmplarilor (Bistrița, 1680), croitorilor (Sibiu, 1695), cizmarilor (Cluj, 1625), dulgherilor (Sibiu, 1450). Alături de acestea vor fi expuse și un pocal cu însemnele breslei croitorilor din Tg. Mureș (1629) și o ladă aparținând unei bresle din Oradea (1798).¹⁴

La nivelul regiunii de dezvoltare centru există o serie de organizații profesionale, structuri asociative locale sau sub forma unor reprezentanțe ale altor structuri (patronate, asociații profesionale etc.) care sunt organizate la nivel național. În cele ce urmează vom prezenta o serie de organizații profesionale/structuri asociative existente la nivel național¹⁵, fără ca lista să fie exhaustivă sau să includă toate structurile existente la nivel local/județean/regional din regiunea dezvoltare Centru.

DENUMIRE	TELEFON	FAX	MOBIL	E-MAIL
ACAROM - Asociația Constructorilor de Automobile din România	0248/219958 0248/211245	0248/219958 0248/211245	0722369697	acarom@acarom.ro
ACFR – Asociația Contractorilor de Foraj din România	021/3207828	021/3187817		office@acfr.ro
ACRM – Asociația Clubului Roman de Mobila	0727.141.912			iuliumoldoveanu@acrm.ro
IFR – Asociația Industriei Feroviare din România	021/2244385	021/2244386	0724 044422	nicoleta.cernea@clubferoviar.ro stefan.roseanu@clubferoviar.ro

¹⁴ <https://romanalibera.ro/cultura/cultura-urbana/istoria-breslelor-din-transilvania-368164>

¹⁵ Trifan, Ioan-Adrian, *Ghid practic privind inițierea și dezvoltarea de afaceri*, Ghid elaborat în cadrul proiectului: „Femei active pentru integritate și responsabilitate”, POSDRU/144/6.3/S/134919 2015.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

AMFOR – Asociația de Mecanica Fina și Optica din România	021/2522096	021/2522096	0722717558	geo@cefin.ro
ANAMOP – Asociația Națională a Industriei de Morărit și Panificație din România	021/2422113	021/2421131	0722/211025 211026 260855	anamop@anamop.ro
ANEIR – Asociația Națională a Exportatorilor și Importatorilor din România	021/3139223	021/3157741	0722/734000	Internet: http://www.aneir-cpce.ro/ E-mail: aneir1@yahoo.fr gabriela.nedelea@radox.ro
ANFIP – Industria poligrafică	021/6422575	021/6422755		
ANIS – Asociația Națională a Întreprinderilor de Software din România	021/3121397	021/3271546	0740140505	Internet: http://www.anis.ro/ E-mail: v.dragomir@anis.ro
ANCONAV – Asociația Națională a Constructorilor de Nave din România	0236/412751	0236/460947 0236/460947		libra@galati.astral.ro
ANTREC – Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural	2228001	2237024		office@antrec.ro www.antrec.ro
APAR – Asociația pentru Promovarea Alimentului Românesc				presedinte@prfa.ro sp@prfa.ro stefan@smartscoop.ro
APEV – Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din România	3409604 2334065	2334075 3203398	0744344088 0723635945	apev@wineromania.com
APIA – Asociația Producătorilor și Importatorilor de Autovehicule	2115287; 2103911	2115255		apia@dial.kappa.ro
APL – Asociația Patronală a Laptelui	3133867	3133867		florea_popescu@yahoo.com
APMCR – Asociația Producătorilor de Materiale pentru Construcții România			0724356404	apmcr.org@gmail.com office@apmcr.org
APMR – Asociația Producătorilor de	3155142/47/68	3159147/7	0722659041	apmobro@yahoo.com gchise@apmob.ro

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Mobila				
APREL – Asociația Producătorilor din Industria Electronica si Electrotehnica din Romania	0212318990	021 2318992	0723217074	aprel@apre.ro
ARACO – Asociația Română a Antreprenorilor de Construcții	2126391; 2126392	3129626; 3228922	0722/259025	araco@fx.ro
ARIS – Asociația Română Investiții Straine	2339103	2339104		aris@fx.ro
ARC – Asociația Română a Carnii	021 6677406	021 6677407	0744505513	office@rma.ro sp@rma.ro www.rma.ro
Creative Fashion			0745401831	romanian.cf@gmail.com ligia_stan73@yahoo.com
ARCJ – Asociația Contemporary Jewelry			0722280297	romaniancj@gmail.com anca.radulescu@prochaine.ro
ARIES – Asociația Română pentru Industria Electronica si Software	3162774 3134120	0213150723	0722664148	office@aries.ro borcea@aries.ro
ARSSM – Asociația Română de Securitate si Sanatate in Munca.			0724222644	duran_gigi_2001@hotmail.com
ASOCIATIA FIT – Iasi	0232 415796	0232415796		fit@fit.org.ro
ASFOR – Asociația Forestierilor din Romania	021 233 37 05	0722341672		asfor.pboghean@gmail.com
ASPAPLAST – Asociația Patronala a Producătorilor de Mase Plastice	4130745; 4130220; 4130535; 4130680; 4137681	4131429	0722200278 0755129147	office@aspaplast.ro ; daniela.cosmoiu@aspaplast.ro
ATIC – Asociația pentru Tehnologia Informației si Comunicatii din Romania	0212320030/14 ; /165; /214; 2321908	0212331612		atic@softnet.ro florin.vrejoiu@atic.org.ro
APMCR – Asociația producătorilor de materiale pentru construcții din Romania	0213213232	0213211236	0722384681 0724356404	office@apmcr.org

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

BIO ROMANIA	0374007088 0374058057	0318174072	0752077800	office@bio-romania.org
BFD – Bucharest Fashion District				office@miauboutique.ro space_ml@yahoo.com
CENTROCOOP – Uniunea Nationala a Cooperativelor de Consum	3151233; 3158600 3156459	3126577; 3142991		centrocoop@zappmobile.ro www.centrocoop.com
CNIPMMR - Consiliu National al Intreprinderilor Private Mici si Mijlocii din Romania				office@cnipmmr.ro
FEDERATIA PATRONALA PETROL SI GAZE	3159723	3128416		office@fppetrolgaze.ro
FEDERATIA PATRONATELOR DIN TURISMUL ROMANESC	3122993	3122993	0722208358	fpt@fx.ro
FEDERATIA NATIONALA DE AGRICULTURA ECOLOGICA	0242642687	0242642687	0724384301	toncea@ricic.ro
FEPACHIM – Federatia Patronatelor din Chimie si Petrochimie	316299495	3162994		
FEPA-CM - Federatia Patronala din Industria Constructiilor de Masini	2240978; 2247547;	2240978	0744557788	fepa_cm@griro.ro
FEPAIUS - Federatia Patronala din Industria Usoara	3112981	3112982 3112981	0723/294900	fepa-ius@yahoo.com
FIT – Asociatia Producatorilor si Designerilor din Industria Textila din Romania			0722690504	mihai.lupu@fit21.ro mihailupu75@yahoo.com
GARANT - Organizatia Patronala a Industriei Alcoolului si Bauturilor Spirtoase	0213100021	0213135200		promovare@ugir-1903.org
OPIC – Organizatia Patronala a Industriei Cosmeticeleor	2232829 3154783	3154783		opicorganizatie@yahoo.com

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

OPIAR – Organizatia Patronala din Industria Aeronautica Romana	0212326316	2326346	0723243940 0723254570	iarom@xnet.ro opiar.org@gmail.com
ONIV – Organizatia Nationala Interprofesionala Vitivinicola	2601718	2601718		office@oniv.ro
PACTMAR – Patronatul Constructorilor de Tractoare si Masini Agricole din Romania	0251/439294	0251/439634	0722557527	msamarineanu@yahoo.com office@matcraiova.ro
PATROMAT	3138969	3115973	0722324396 0722728451	carpatcement@carpatcement.ro
PATROMIL – Asociatia Patronala Romania Producatorilor de Tehnica Militara	3171969	3171969		office@patromil.ro viorel.manole@patromil.ro
OPINC – Organizatia Patronala Pielarie – Incaltaminte	6655000	6655922	0722208374	mladin@grampian.ro
P.N.V.V. – Patronatul National al Viei si Vinului	3126390	3126390	0742358686	ovidiugheorghe@pnvv.ro www.pnvr.ro
PLANTA ROMANICA	3154783			plant_romanica@yahoo.com
RECOMAT – Materiale re folosibile	2523002	2522019		
ROMALIMENTA – Federatia Patronala Romana din Industria Alimentara	0722621125	0213124442 0720071280-		office@romalimenta.ro
ROMARM – Armament, munitie – Tehnica Militara	0213171971	0213171984		office@romarm.ro
ROMCONSERV- PATRONATUL DIN INDUSTRIA DE CONSERVE DIN LEGUME SI FRUCTE SI CONSERVE MIXTE ROMCONSERV	3149724 3149740	3149740/24	0744317603 0723952727	romconserv@hotmail.com patronat_romconserv@yahoo.com
ROMPAN - Organizatia Patronala de Morarit si Panificatie	3142413; 3123120 3146255	3122650; 3111025		office@rompan.ro
ROMPAP – Federatia Patronala pentru	3150175	3150027		rompap@pcnet.ro rompap@msn.ro

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Industria de Celuloza si Hartie				
SDPR -			0744500098	gds@itcnet.ro
SFERA FACTOR-Asociatia producatorilor de incaltaminte, marochinarie si articole din piele din Romania			0725211955	gabriela.sferafactor@yahoo.com angela_intl@yahoo.com
STICEF - Sticla, ceramica	3140744	3146765	0724206012 0735857995	radu_pupaza@cesiro.com
UCECOM- Uniunea Nationala a Cooperatiei Mestesugaresti	3141566	3120774	0722798210	ypmateescu@ucecom.ro commercial@ucecom.ro
UNIMED – Asociatia Patronala a Producatorilor si Utilizatorilor de Echipamente pentru Protectia Mediului	021 3124554	021 33368413	0722670943	unimed@unimed.ro
UNIROMSIDER – Uniunea Producatorilor de Otel din Romania		0212204594/ 0212207752 0212527700	0722332468	uniromsider@clicknet.ro
UNIUNEA CRESCATORILOR DE PASARI DIN ROMANIA	6663765	6663765		
UNIUNEA PRODUCATORILOR DE FILM SI AUDIOVIZUAL DIN ROMANIA	3100904	3100904		office@upfar-argoa.ro
UNIUNEA NATIONALA A PRODUCATORILOR AGRICOLI DIN ROMANIA	3131869 3154190	3133043		
U.N.S.L.R. - leasing	3152158	3152158		
U.N.T.R.R. - transporturi	3367788	3374853		
VINROM - Organizatia Patronala a Producatorilor de Vin, Bauturi Racoritoare, Siropuri, Sucuri,	3157309; 3138688	3122619	0722386534	danpopp@yifan.net

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Bauturi Alcoolice si Nealcoolice				
-------------------------------------	--	--	--	--

3. Tipuri activități antreprenoriale

3.1. Forme de organizare în antreprenariat

Formele și tipologia antreprenoriatului sunt variate și diverse, în funcție de modul de organizare, specificul domeniului de activitate, mărime etc.

Cele mai frecvente forme de antreprenoriat sau muncă pe cont propriu sunt: formele de activitate comercială cu licență sau forma companiilor comerciale. Principala diferență între cele două forme este că un comerciant (persoană fizică) face afaceri pe cont propriu și are nevoie de autorizație comercială, în timp ce o companie (persoană juridică) face afaceri în contul companiei, adică pentru toți patronii săi. În acest caz va fi nevoie de autorizația comercială a fondatorilor și de un contract legal încheiat între aceștia.

Activități cu autorizație comercială

O activitate cu autorizație comercială este cea mai simplă modalitate de a începe o afacere. Trebuie solicitată o autorizație comercială care să confere dreptul de a face afaceri într-un anumit domeniu. Există diferite cerințe pentru fiecare tip de activitate comercială (toate necesită probitate):

a. Comerț liber - nu este necesară o calificare specifică, ci numai un extras de cazier judiciar (aceste activități includ, de exemplu, activitatea obișnuită de vânzare sau activități intermediare diverse).

b. Activități meșteșugărești: este necesară ucenicia sau alte cursuri specifice de învățământ și pregătire profesională sau 6 ani de experiență în activitățile sau ocupațiile respective (exemplu: tâmplăria, fierăria, activitățile mecanice, zidăria, tinichigieria, serviciile cosmetice).

c. Activități reglementate: pe lângă calificările adecvate există cerințe suplimentare definite în diverse regulamente (exemplu: contabilitatea, montajul, repararea și controlul aparatelor electrice, producția chimică, optică, serviciile de masaj, consilierea psihologică etc.).

Tipurile de activități enumerate mai sus se numesc activități înregistrate. Solicitantul care îndeplinește cerințele specifice depune documentele relevante la registrul comerțului, care eliberează licența comercială.

d. Concesionări: pentru acestea sunt definite cerințe (inclusiv calificări) prin legi și regulamente. În plus, pe lângă înmatriculare, solicitarea necesită aprobarea din partea

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

unei anume autorități administrative de stat (exemplu: pentru schimbul valutar Banca Națională). În cazul în care aprobarea este acordată, solicitantul primește, pe lângă licența comercială, așa-numita concesiune. Printre exemplele de concesiuni se numără: producția, repararea, vânzarea și utilizarea de arme, furnizarea de servicii de comunicații, servicii de taximetrie etc.

Antreprenoriatul în forma întreprinderilor comerciale.

În cazul în care costurile de începere a afacerii sunt mari, există posibilitatea ca mai multe persoane să înființeze o societate comercială. Societăți comerciale se pot constitui în una din următoarele forme: societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate în comandită pe acțiuni, societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată.

Cea mai frecventă formă de societate comercială întâlnită este societatea cu răspundere limitată (SRL). Fiecare partener este obligat să facă o depunere de capital de bază, din care vor putea fi plătite datoriile sau alte angajamente financiare în cazul lichidării societății. Acesta este motivul pentru care răspunderea este limitată: societatea este răspunzătoare numai în limita capitalului de bază. Partenerii încheie contractul de parteneriat care menționează, printre altele, suma investită de către fiecare partener și modul în care se va face distribuirea profitului comun. O asemenea societate cu răspundere limitată poate fi de asemenea înființată de către un singur partener.

Tipologia formelor mediului antreprenorial.

Tabloul economiei contemporane prezintă o mare diversitate de întreprinderi și structuri ale acestora, cu dimensiuni, roluri și caracteristici mult diferite; se regăsesc, simultan, în lume:

- întreprinderi specifice unor moduri de producție precapitaliste și formule ale viitorului;
- întreprinderi care nu au salariați, fiind o altă formulă organizatorică și juridică a locului de muncă și întreprinderi cu sute de mii de salariați;
- întreprinderi care nu au sediu distinct de locuința patronului și întreprinderi care au sedii cu multe nivele în marile metropole;
- întreprinderi care folosesc tehnologii primitive și cele în care roboții industriali înlocuiesc în mare măsură munca oamenilor.

Cele mai cunoscute criterii de clasificare a întreprinderilor sunt următoarele:

a. După ampreta unui mod de producție se disting: - întreprinderi de tip precapitalist (exploatare agricole tradiționale, activitatea meșteșugarilor independenți); - întreprinderi de tip capitalist (ex: societatea pe acțiuni); - întreprinderi de tip precapitalist (ex: cooperativele).

b. După forma de proprietate se diferențiază: - întreprinderile aflate în proprietate privată; - întreprinderile proprietate de stat (sau publică); - întreprinderile în proprietate de grup cooperatist; - întreprinderile cu un regim combinat al proprietății.

c. După natura juridică, legislația țărilor cu economie de piață reglementează următoarele: - întreprinderi individuale; - societăți comerciale: de persoane și de capitaluri.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

d. După mărime (estimată după numărul de personal, cifra de afaceri, capitalul social): - întreprinderi mici; - întreprinderi mijlocii; - întreprinderi mari.

e. După gradul de specializare (diversitatea activităților): - întreprinderi strict specializate (pe un produs sau pe o anumită tehnologie); - întreprinderi specializate (câteva produse sau tehnologii înrudite); - întreprinderi generale (nespecializate) cu obiect larg de activitate în mai multe ramuri.

f. După obiectul de activitate (activitățile realizate, după clasificarea uzuală oficială): - întreprinderi de producție; - întreprinderi de comerț; - întreprinderi de servicii.

g. După sectorul economic în care poate fi încadrată întreprinderea: - întreprinderi din sectorul primar (agricultură, pescuit, exploatare forestieră, industrie extractivă); - întreprinderi din sectorul secundar (industrie prelucrătoare); - întreprinderi din sectorul terțiar (distribuție, bănci, asigurări, transport, formare profesională, servicii pentru populație).

h. După natura tehnologiei și seria de fabricație: - întreprinderi care realizează unicate și serii mici; - întreprinderi care produc în serii mari și foarte mari.

i. După aria de activitate: - întreprinderi cu arie activitate locală (un oraș sau o zonă din acesta, un sat); - întreprinderi cu arie activitate regională (o parte din țară, mai multe județe); - întreprinderi cu arie de activitate națională; - întreprinderi cu arie de activitate transnațională sau mondială.

3.1.1. Persoană fizică sau persoană juridică?

Persoana fizică. Se admite principiul potrivit căruia orice ființă umană este persoană fizică – subiect de drept; numai oamenii au calitatea de persoane fizice, adică de subiecte de drept. Fiecare persoană fizică are capacitate civilă, în mod egal și fără ca sexul, rasa, naționalitatea, religia, gradul de cultură sau originea să aibă vreo înrâurire (art. 4 din Decretul nr. 31/1954). O parte componentă a capacității civile este capacitatea de folosință. În definirea capacității de folosință a persoanei fizice, se ține seama și de prevederile art. 5 alin. (d) din Decretul nr. 31/1954, respectiv: „Capacitatea de folosință este aptitudinea unei persoane de a avea drepturi și obligații”.

Pornind de la aceste premise, capacitatea de folosință a persoanei fizice se înțelege ca fiind acea parte a capacității civile care constă în aptitudinea omului de a avea drepturi și obligații civile¹⁶.

Persoana juridică reprezintă un subiect colectiv de drept, adică un colectiv de oameni, care, respectând cerințele legale de fond și de formă pentru constituirea sa, este titular de drepturi subiective și obligații civile. Potrivit prevederilor Decretului nr. 31/1954, “persoană

¹⁶ Beleiu, Gh. - *Drept civil român*, Casa de Editură și Presă „Șansa”, București, 1992, p. 249.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

juridică este orice organizație care are o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu afectat realizării unui anume scop în accord cu interesul obștesc”.

Din punctul de vedere al înmatriculării activităților economice, se distinge între cele două, după cum urmează:

- Persoană fizică:
 - Persoană fizică autorizată – PFA
 - Întreprindere individuală – II
 - Întreprindere familială – IF
- Persoană juridică:
 - Societate în nume colectiv
 - Societate în comandită simplă
 - Societate cu răspundere limitată – SRL
 - Societate cu răspundere limitată – debutant – SRL-D
 - Societate înmatriculată ca facilitate oferită studenților prin H.G. nr. 166/2003
 - Grup de interes economic
 - Societate pe acțiuni
 - Societate în comandită pe acțiuni
 - Societate națională
 - Companie națională
 - Societate europeană Holding
 - Societate europeană constituită prin fuziune
 - Regie autonomă
 - Organizație cooperatistă de credit
 - Societate cooperativă de gradul I și gradul II
 - Cooperativă agricolă de gradul I și gradul II
 - Societate cooperativă europeană
 - Cooperativă europeană constituită prin fuziune
 - Societate europeană – filială
 - Sucursală societate sau GIE cu sediul în România
 - Sucursală regie autonomă
 - Sucursală societate cooperativă
 - Sucursală a unei firme cu sediul în străinătate

În baza clasificării de mai sus, conform statisticilor existente la nivelul Oficiului Național pentru Registrul Comerțului, cele mai frecvente forme de organizare a activităților economice în România sunt următoarele:

- PFA – persoană fizică autorizată; II – întreprindere individuală și IF – întreprindere familială;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- SRL – societate cu răspundere limitată;

Conform statisticilor existente¹⁷, situația înmatriculărilor de persoane fizice și juridice în luna ianuarie 2019¹⁸, de exemplu, era următoarea:

- 2.598 PFA/II/IF înmatriculate la nivel național;
- 13.020 persoane juridice (SA și SRL) înmatriculate la nivel național, din care 4 fiind de tip SA.

Se poate observa că la 31.01.2019 PFA/II/IF reprezintă o pondere mare din totalul de profesioniști care și-au înmatriculat activitatea 31.01.2019, respectiv 20% din totalul înmatriculărilor la nivel național.

De asemenea, față de aceeași perioadă în 2018, numărul PFA/II/IF înmatriculate reprezintă cca. 73,90% din înmatriculările din ianuarie 2018, ceea ce continuă tendința ascendentă din anii trecuți în înființarea de structuri antreprenoriale specifice preponderent profesioniștilor care activează independent, respectiv cu un puternic caracter antreprenorial.

La nivelul regiunii de dezvoltare Centru, ca arie de referință a prezentului studiu, situația statistică privind înmatriculările la ianuarie 2019, în particular, cât și versus ianuarie 2018, contrastiv, este următoarea:

Înmatriculări efectuate în perioada 01.01.2019 - 31.01.2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut

Judet	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2019 - 31.01.2019						Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2019 - 31.01.2019	Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2018 - 31.01.2018						Nr. total înmatriculări în perioada 01.01.2018 - 31.01.2018	Dinamica
	CA	IF	II	PFA	SA	SRL		CA	IF	II	PFA	SA	SRL		
Alba	1		12	45		350	408		3	3	53		92	151	170,20%
Brașov	1		22	78		493	594			26	54		231	311	91,00%
Covasna			13	30		73	116			26	14		41	81	43,21%
Harghita		4	25	18		106	153		2	20	18		36	76	101,32%
Mureș		3	20	83		359	465		7	19	94		137	257	80,93%
Sibiu		4	13	50		321	388			6	45		124	175	121,71%
Total	2	11	105	304	0	1702	2124	0	12	100	278	0	661	1051	102,09%

Situație înmatriculări efectuate în regiunea Centru în luna ianuarie 2019 vs. ianuarie 2018¹⁹

¹⁷ Datele statistice sunt furnizate de către Oficiul Național al Registrului Comerțului. Vezi <https://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici>

¹⁸ Se face precizarea că luna de referință este ultima lună disponibilă pe pagina web a Registrului Comerțului.

¹⁹ Prelucrare date și indicatori apud <https://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Se poate observa că în toate județele regiunii de dezvoltare Centru s-au înregistrat creșteri semnificative ale înmatriculărilor efectuate la Registrul Comerțului pentru perioada de referință, respectiv o dinamică pozitivă.

Totodată, se confirmă tendințele înregistrate la nivel național în ultimii ani, unde PFA/IF/II, alături de SRL ocupă pozițiile principale în ceea ce privește înmatriculările sau caracterul activ al entităților generate de aceste înmatriculări. De exemplu, în luna martie 2014²⁰, de exemplu, era următoarea:

- 352.450 PFA/II/IF active la nivel național;
- 726.818 persoane juridice active la nivel național;

Analiza comparativă între lunile ianuarie 2019 și ianuarie 2018 privind profesioniștii activi, a arătat următoarele:

²⁰ Se face precizarea că luna de referință a fost aleasă aleatoriu, stasticile anuale reflectând cam aceeași tendință.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Profesioniști activi din punct de vedere juridic la data de 31.01.2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut

Judet	Număr profesioniști activi la 31.01.2019		Numar total profesioniști activi la 31.01.2019	Număr profesioniști activi la 31.01.2018		Numar total profesioniști activi la 31.01.2018	Dinamica
	Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		
Alba	11611	13822	25433	11421	12608	24029	5,84%
Arad	11027	19387	30414	10770	17920	28690	6,01%
Argeș	10347	26747	37094	10434	24760	35194	5,40%
Bacău	10133	18461	28594	10333	17227	27560	3,75%
Bihor	16724	32002	48726	16023	29595	45618	6,81%
Bistrița-Năsăud	9173	11676	20849	9253	10017	19270	8,19%
Botoșani	7704	7404	15108	7521	6907	14428	4,71%
Brașov	9655	31023	40678	9548	28736	38284	6,25%
Brăila	5891	9680	15571	5797	9381	15178	2,59%
București	26636	212777	239413	26671	205006	231677	3,34%
Buzău	6950	15123	22073	6882	14185	21067	4,78%
Caras-Severin	5879	8678	14557	5602	8087	13689	6,34%
Cluj	17663	52519	70182	17169	49761	66930	4,86%
Constanța	10933	37761	48694	10787	35318	46105	5,62%
Covasna	4816	5615	10431	4569	5363	9932	5,02%
Călărași	4853	7874	12727	4734	7188	11922	6,75%
Dolj	12666	25180	37846	12289	22710	34999	8,13%
Dâmbovița	12641	13873	26514	11695	12477	24172	9,69%
Galați	7504	18617	26121	7462	17446	24908	4,87%
Giurgiu	3166	8901	12067	3110	8083	11193	7,81%
Gorj	6023	10334	16357	6275	9458	15733	3,97%
Harghita	8632	10287	18919	8726	9821	18547	2,01%
Hunedoara	8791	15821	24612	8726	14824	23550	4,51%
Ialomița	4343	6613	10956	4173	5944	10117	8,29%
Iasi	15367	29960	45327	15208	27324	42532	6,57%
Ifov	5518	41593	47111	5461	37670	43131	9,23%
Maramureș	13000	18759	31759	12878	16921	29799	6,58%
Mehedinți	6280	6405	12685	6443	5829	12272	3,37%
Mureș	10923	20859	31782	10711	19288	29999	5,94%
Neamț	8343	13642	21985	8280	12787	21067	4,36%
Olt	8039	11053	19092	7872	10236	18108	5,43%
Prahova	11811	28646	40457	11801	26364	38165	6,01%
Satu Mare	7150	12136	19286	7089	11252	18341	5,15%
Sibiu	8561	17346	25907	8452	15837	24289	6,66%
Suceava	10069	18550	28619	10193	16998	27191	5,25%
Sălaj	6741	8025	14766	6592	6868	13460	9,70%
Teleorman	6113	9786	15899	6164	8994	15158	4,89%
Timiș	13158	43195	56353	12551	40134	52685	6,96%
Tulcea	6259	7312	13571	5878	6828	12706	6,81%
Vaslui	6688	7825	14513	6842	7131	13973	3,86%
Vrancea	6607	10159	16766	6495	9231	15726	6,61%
Vâlcea	7263	11280	18543	7230	10562	17792	4,22%
Total	391651	936706	1328357	386110	873076	1259186	5,49%

NOTĂ: Sunt considerați activi, din punct de vedere juridic, profesioniștii înregistrați în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de profesioniști înregistrați în Registrul Comerțului, au fost excluși profesioniștii cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniștii aflați în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolvență, etc.

Situație profesioniști activi dpdv juridic la nivel național în luna ianuarie 2019 vs. ianuarie 2018²¹

Respectiv, pentru perioada de referință se menține tendința privind profesioniștii activi, cu o dinamică totală la nivel național de 5,49%.

Raportat la perioada amintită din anul 2014 (ales din perspectiva faptului că actualul exercițiu financiar european a început în 2014 și multe dintre documentele programatice și strategice la nivel național sunt aliniate exercițiilor financiare ale UE), se observă că dinamica se păstrează și pentru cele 2 categorii principale analizate de către ONRC, respectiv *persoane fizice autorizate* și *persoane juridice*.

²¹ Conform <https://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=243>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

La nivelul regiunii Centru, situația reflectă tendințele naționale, respectiv o dinamică pozitivă de 5,56%, după cum urmează:

Profesioniști activi din punct de vedere juridic la data de 31.01.2019 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut

Judet	Număr profesioniști activi la 31.01.2019		Numar total profesioniști activi la 31.01.2019	Număr profesioniști activi la 31.01.2018		Numar total profesioniști activi la 31.01.2018	Dinamica
	Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		Persoane fizice autorizate	Persoane juridice		
Alba	11611	13822	25433	11421	12608	24029	5,84%
Brașov	9655	31023	40678	9548	28736	38284	6,25%
Covasna	4816	5615	10431	4569	5363	9932	5,02%
Harghita	8632	10287	18919	8726	9821	18547	2,01%
Mureș	10923	20859	31782	10711	19288	29999	5,94%
Sibiu	8561	17346	25907	8452	15837	24289	6,66%
Total	54198	98952	153150	53427	91653	145080	5,56%

NOTĂ: Sunt considerați activi, din punct de vedere juridic, profesioniștii înregistrați în Registrul Comerțului care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în nici una din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de profesioniști înregistrați în Registrul Comerțului, au fost excluși profesioniștii cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniștii radiati, profesioniștii aflați în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolvență, etc.

Situație profesioniști activi dpdv juridic la nivelul regiunii C în luna ianuarie 2019 vs. ianuarie 2018²²

Datele statistice furnizate de către ONRC oferă și clasificări din perspectiva condurilor CAEN înmatriculate sau active în intervalul de referință, dar asupra acestora vom reveni în capitolele dedicate analizei structurii mediului economic la nivel național, cu accent pe regiunea de dezvoltare Centru.

În concluzie, se observă că la nivelul regiunii Centru se respectă tendințele naționale privind dinamica înmatriculărilor și caracterului activ al entităților rezultate ulterior acestor înmatriculări, atât pentru perioada 2014 – la zi, cât și pentru ultimul an, conform datelor disponibile (ianuarie 2018-ianuarie 2019). Totodată, se impune precizarea că, pe baza datelor analizate anterior, în secțiunile următoare nu se va include și prezentarea entităților de tip SA, acestea neavând o pondere importantă în numărul tipului de entități economice.

3.1.2. Persoana fizică autorizată - PFA²³

Conform legislației în vigoare, PFA reprezintă *persoana fizică autorizată să desfășoare orice formă de activitate economică permisă de lege, folosind în principal forța sa de muncă*.

Mod de desfășurare a activității: individual și independent, ca persoane fizice autorizate.

ARTICOLUL 8

²² Prelucrare date și indicatori apud <https://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=243>

²³ Prelucrare din Legea 4/2014 pentru completarea OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale. + <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-fizice/persoane-fizice-autorizate-pfa>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

(1) Pot desfășura activități economice în una dintre formele prevăzute la art. 4 persoanele fizice care:

- a)** au implinit vârsta de 18 ani, în cazul persoanelor fizice care solicită autorizarea pentru desfășurarea de activități economice conform art. 4 lit. a) și b) și al reprezentantului întreprinderii familiale, respectiv vârsta de 16 ani, în cazul membrilor întreprinderii familiale;
- b)** nu au săvârșit fapte sancționate de legile financiare, vamale și cele care privesc disciplina financiar-fiscală, de natura celor care se înscriu în cazierul fiscal;
- c)** au un sediu profesional declarat conform art. 9 alin. (2);
- d)** declară pe propria răspundere că îndeplinesc condițiile de funcționare prevăzute de legislația specifică în domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protecției mediului și al protecției muncii.

(2) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. d) se face potrivit art. 5, 15 și următoarele din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, atât pentru sediul profesional, pentru fiecare punct de lucru, cât și pentru activitățile desfășurate în afara sediului profesional sau a punctelor de lucru.

(3) În cazul în care, potrivit unor prevederi legale speciale, pentru anumite activități economice este necesară îndeplinirea unor condiții de pregătire profesională și/sau de atestare a pregătirii profesionale, persoanele prevăzute la art. 4 trebuie să facă dovada îndeplinirii acestora.

Se impune precizarea, că, în conformitate cu normele actuale²⁴, în prezent o structură tip PFA nu poate înregistra și autoriza la Registrul Comerțului mai mult de 5 (cinci) coduri CAEN.

3.1.3. Întreprindere individuală - II²⁵

Conform legislației în vigoare, II reprezintă *întreprinderea economică, fără personalitate juridică, organizată de un întreprinzător persoană fizică*.

Mod de desfășurare a activității: ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale.

ARTICOLUL 8

(1) Pot desfășura activități economice în una dintre formele prevăzute la art. 4 persoanele fizice care:

²⁴ V. art. II alin. (6) din Legea nr. 182/2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008.

²⁵ Idem + <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-fizice/intreprindere-individuala>.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- a)** au implinit varsta de 18 ani, in cazul persoanelor fizice care solicita autorizarea pentru desfasurarea de activitati economice conform art. 4 lit. a) si b) si al reprezentantului intreprinderii familiale, respectiv varsta de 16 ani, in cazul membrilor intreprinderii familiale;
- b)** nu au savarsit fapte sanctionate de legile financiare, vamale si cele care privesc disciplina financiar-fiscala, de natura celor care se inscriu in cazierul fiscal;
- c)** au un sediu profesional declarat conform art. 9 alin. (2);
- d)** declara pe propria raspundere ca indeplinesc conditiile de functionare prevazute de legislatia specifica in domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protectiei mediului si al protectiei muncii.
- (2)** Îndeplinirea conditiilor prevazute la alin. (1) lit. d) se face potrivit art. 5, 15 si urmatoarele din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalitatilor la inregistrarea in registrul comertului a persoanelor fizice, asociatiilor familiale si persoanelor juridice, inregistrarea fiscala a acestora, precum si la autorizarea functionarii persoanelor juridice, cu modificarile si completarile ulterioare, atat pentru sediul profesional, pentru fiecare punct de lucru, cat si pentru activitatile desfasurate in afara sediului profesional sau a punctelor de lucru.
- (3)** În cazul in care, potrivit unor prevederi legale speciale, pentru anumite activitati economice este necesara indeplinirea unor conditii de pregatire profesionala si/sau de atestare a pregatirii profesionale, persoanele prevazute la art. 4 trebuie sa faca dovada indeplinirii acestora.

3.1.4. Întreprindere familială - IF²⁶

Conform legislației în vigoare, IF reprezintă *întreprinderea economică, fără personalitate juridică, organizată de un întreprinzător persoană fizică împreună cu familia sa.*

Mod de desfășurare a activității: ca membri ai unei întreprinderi familiale.

ARTICOLUL 8

(1) Pot desfasura activitati economice in una dintre formele prevazute la art. 4 persoanele fizice care:

- a)** au implinit varsta de 18 ani, in cazul persoanelor fizice care solicita autorizarea pentru desfasurarea de activitati economice conform art. 4 lit. a) si b) si al reprezentantului intreprinderii familiale, respectiv varsta de 16 ani, in cazul membrilor intreprinderii familiale;
- b)** nu au savarsit fapte sanctionate de legile financiare, vamale si cele care privesc disciplina financiar-fiscala, de natura celor care se inscriu in cazierul fiscal;
- c)** au un sediu profesional declarat conform art. 9 alin. (2);

²⁶ Idem + <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-fizice/intreprindere-familiala>.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

d) declara pe propria raspundere ca indeplinesc conditiile de functionare prevazute de legislatia specifica in domeniul sanitar, sanitar-veterinar, protectiei mediului si al protectiei muncii.

(2) Îndeplinirea condițiilor prevazute la alin. (1) lit. d) se face potrivit art. 5, 15 si urmatoarele din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalitatilor la inregistrarea in registrul comertului a persoanelor fizice, asociatiilor familiale si persoanelor juridice, inregistrarea fiscala a acestora, precum si la autorizarea functionarii persoanelor juridice, cu modificarile si completarile ulterioare, atat pentru sediul profesional, pentru fiecare punct de lucru, cat si pentru activitatile desfasurate in afara sediului profesional sau a punctelor de lucru.

(3) În cazul in care, potrivit unor prevederi legale speciale, pentru anumite activitati economice este necesara indeplinirea unor conditii de pregatire profesionala si/sau de atestare a pregatirii profesionale, persoanele prevazute la art. 4 trebuie sa faca dovada indeplinirii acestora.

3.1.5. Societate cu răspundere limitată - SRL²⁷

Societatea cu răspundere limitată este acea societate ale cărei obligații sociale sunt garantate cu patrimoniul social, iar asociații sunt obligați numai în limita capitalului social subscris.

Caracteristici:

- capital minim 200 ron;
- asociații unui SRL sunt persoane fizice și juridice, române sau străine;
- o persoană fizică sau juridică poate fi asociat unic numai într-o singură Societate cu Răspundere Limitată;
- numărul maxim de asociați este 50;
- asociații răspund pentru obligațiile sociale numai în limita aportului lor;
- o societate se constituie prin contract de societate și statut;
- societatea cu răspundere limitată cu asociat unic se constituie numai prin statut.

Avantaje

- cost scăzut pentru constituire;
- durată scurtă de înființare;
- contabilitate simplificată;
- procedură simplificată de dizolvare.

Adunarea Generală

²⁷ <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-juridice/nume-colectiv>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Hotararile asociatilor se iau in adunarea generala. Prin actul constitutiv se va putea stabili ca votarea se poate face si prin corespondenta. Adunarea generala decide prin votul reprezentand majoritatea absoluta a asociatilor si a partilor sociale, in afara de cazul cand in actul constitutiv se prevede altfel. Pentru hotararile avand ca obiect modificarea actului constitutiv este necesar votul tuturor asociatilor, in afara de cazul cand legea sau actul constitutiv prevede altfel. Fiecare parte sociala da dreptul la un vot. Un asociat nu poate exercita dreptul sau de vot in deliberarile adunarilor asociatilor referitoare la aporturile sale in natura sau la actele juridice incheiate intre ele si societate. Daca adunarea legal constituita nu poate lua o hotarare valabila din cauza neintrunirii majoritatii cerute, adunarea convocata din nou poate decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numarul de asociati si partea din capitalul social reprezentata de asociatii prezenti.

Adunarea Asociatilor, obligații principale:

- sa aprobe situatia financiara anuala si sa stabileasca repartizarea profitului net;
- sa ii desemneze pe administratori si cenzori, sa ii revoce si sa le dea descarcare de activitatea lor, precum si sa decida contractarea auditului financiar, atunci cand acesta nu are caracter obligatoriu, potrivit legii;
- sa decida urmarirea administratorilor si cenzorilor pentru daunele pricinuite societatii, desemnand si persoana insarcinata sa o exercite;
- sa modifice actul constitutiv.

In acest din urma caz, daca in actul constitutiv se prevede dreptul de retragere a asociatului pentru ca nu este de acord cu modificarile aduse acestuia, se aplica dispozitiile. Administratorii sunt obligati sa convoace adunarea asociatilor la sediul social, cel putin o data pe an sau de cate ori este necesar. Un asociat sau un numar de asociati, ce reprezinta cel putin o patrime din capitalul social, va putea cere convocarea adunarii generale, aratand scopul acestei convocari. Convocarea adunarii se va face in forma prevazuta in actul constitutiv, iar in lipsa unei dispozitii speciale, prin scrisoare recomandata, cu cel putin 10 zile inainte de ziua fixata pentru tinerea acesteia, aratandu-se ordinea de zi.

3.1.6. Societate cu răspundere limitată - debutant – SRL-D²⁸

Potrivit O.U.G. nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, acestea pot fi înființate de **întreprinzători cu capacitate de exercițiu deplină, care îndeplinesc următoarele condiții:**

1. au capacitate juridică deplină de exercițiu;

²⁸ <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-juridice/societati-cu-raspundere-limitata-debutant-srl-d>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

2. anterior datei înmatriculării societății în Registrul Comerțului nu au mai deținut și nu dețin calitatea de acționar sau asociat al unei întreprinderi constituite în spațiul economic european;
3. înființează pentru prima dată o societate comercială cu răspundere limitată în condițiile Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind societățile comerciale și ale prezentei ordonanțe de urgență;
4. declară pe propria răspundere, sub sancțiunea legii penale pentru declarații mincinoase, că îndeplinesc condițiile prevăzute la lit. b, pe care o depun la Registrul Comerțului odată cu cererea de înmatriculare a societății.

• **Societatea înființată trebuie să îndeplinească următoarele condiții:**

1. este societate comercială cu răspundere limitată (SRL), care funcționează pe durată nedeterminată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
2. se încadrează în categoria microîntreprinderilor în condițiile Legii nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și ale prezentei ordonanțe de urgență;
3. este înființată de un întreprinzător debutant, ca asociat unic, sau de cel mult 5 (cinci) întreprinzători debutanți asociați. Condițiile pentru întreprinzătorul debutant trebuie îndeplinite de fiecare dintre asociați;
4. este administrată de asociatul unic sau de unul sau mai mulți administratori dintre asociați;
5. are în obiectul de activitate cel mult 5 (cinci) grupe de activitate prevăzute de clasificarea activităților din economia națională în vigoare (CAEN Rev 2). În cele 5 (cinci) grupe de activitate nu pot fi incluse ca obiect de activitate al societății următoarele: intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități de jocuri de noroc și pariuri, producție sau comercializare de armament, muniții, explozibili, tutun, alcool, substanțe aflate sub control național, plante, substanțe și preparate stupefiante și psihotrope, precum și activitățile excluse de normele europene pentru care nu se poate acorda ajutor de stat.

Activitățile interzise se încadrează în următoarele grupe și clase CAEN Rev. 2:

- a. intermediari financiare și asigurări (CAEN Rev. 2 - 641, 642, 643, 649, 651, 652, 653, 661, 662, 663);
- b. tranzacții imobiliare (CAEN Rev. 2 - 681, 682, 683);
- c. activități de jocuri de noroc și pariuri (CAEN Rev. 2 - 920);
- d. producție sau comercializare de armament, muniții, explozibili, tutun, alcool, substanțe aflate sub control național, plante, substanțe și preparate

Agencia de Servicii Sociale a Județului Argeș

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- stupefiante și psihotrope (CAEN Rev. 2 - 110 (cu excepția clasei 1107), 120, 254, , 0115, 1200, 2051, 4635, 4725, 4726);
- e. activitățile excluse de normele europene pentru care nu se poate acorda ajutor de stat, conform art. 1 din Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul privind ajutoarele de minimis, sunt următoarele:
- activități de pescuit și acvacultură, acoperite de Regulamentul Consiliului (CE) nr. 104/2000 (CAEN Rev. 2 - 031, 032);
 - activități legate de producția primară a produselor agricole așa cum sunt enumerate în anexa 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene (CAEN Rev. 2 – 011, 012, 013, 014, 015, 016, 017);
 - ajutoarele destinate agenților economici care activează în sectorul carbonifer, așa cum este definit în Regulamentul CE nr. 1.407/2002 privind ajutorul de stat pentru industria cărbunelui (CAEN Rev.2 - 051, 052, 061, 062, 0721, 0892, 091, 099);
 - ajutoarele pentru achiziționarea vehiculelor de transport rutier de marfă acordate agenților economici care au ca obiect de activitate prestarea de servicii de transport rutier de marfă contra cost;
- f. activități de procesare și marketing ale produselor agricole listate în anexa 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene, în următoarele cazuri:
- când cuantumul ajutorului este stabilit pe baza prețului sau a cantității produselor de acest tip cumpărate de la producătorii primari sau puse pe piață de operatorii economici respectivi;
 - când ajutorul este condiționat de a fi parțial sau integral cedat producătorilor primari (fermieri);
- g. activități legate de export către state terțe sau state membre, și anume: ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, de crearea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru alte cheltuieli curente legate de activitatea de export;
- h. ajutoarele destinate utilizării produselor naționale în detrimentul celor importate.

3.1.7. Freelancer – lucrător independent?

Într-una din secțiunile anterioare, în încercarea de definire a antreprenorului, am amintit și categoria *freelancerilor*, definind-o atât cât ne-a permis literatura de specialitate și utilizând preponderent o lucrare elaborată relativ recent pe această temă²⁹.

²⁹ Trifan, *op.cit.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Ceea ce nu s-a clarificat în secțiunea respectivă, ține de modul de organizare a activității acestei categorii de profesioniști, în definitiv, de antreprenori. În lucrarea amintită, pe baza interpretării unor analize efectuate la nivel global, cât și pe un eșantion mai restrâns la nivel național și european³⁰, au reieșit următoarele:

„Tot în acest context, este de analizat și cadrul legislativ privind modul de organizare a activităților independente sau profesiilor libere. Cum am amintit anterior, organizațiile suport sau profesionale primesc în rândul lor membri atât din rândul persoanelor juridice, cât și fizice. Acest aspect este valabil în foarte multe state, totul depinzând de cadrul național de reglementare a funcționării diverselor structuri antreprenoriale sau modalități de desfășurare a activității³¹. În cazul României actul normativ fundamental este reprezentat de legea 31/1990, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează modul de funcționare al societăților comerciale, ale cărei prevederi se pot aplica și freelancerilor în cazul în care doresc să funcționeze ca societate comercială. Însă, practica demonstrează că freelancerii optează pentru alte moduri de organizare a activității. În acest sens, „conform legii 507/2002, persoanele fizice, cetățeni români sau cetățeni ai statelor membre ale U.E. și ale celorlalte state aparținând spațiului economic european, pot desfășura activități economice pe teritoriul României în mod independent. Acestea pot activa în toate domeniile, meseriile și ocupațiile, cu excepția celor stabilite sau interzise prin legi speciale”.³² De asemenea, „potrivit OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, întreprinderea individuală este o întreprindere economică, fără personalitate juridică, organizată de un întreprinzător persoană fizică”³³. Aceste două acte normative, cât și alte modificări survenite de-a lungul anilor, au fost completate prin Legea 4/2014 pentru completarea OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, în prezent fiind actul normativ care reglementează modul de constituire pentru activitățile economice realizate independent.

În baza acestui act normativ se pot înființa structuri de tipul persoană fizică autorizată (PFA), întreprindere individuală (II), întreprindere familială (IF), între ele existând o serie de diferențe referitoare la modul de constituire, la numărul de angajați și specificul acestora etc. Începând cu 2009 a crescut numărul acestui tip

³⁰ Trifan, *op. cit.*, subcapitolul 2.2 Sondaj de opinie p.21-31 și subcapitolul 3.2 Rezultate sondaj de opinie p.53-68.

³¹ De ex., în Spania există legea 20 din 11 iulie 2007, care reglementează statutul lucrătorului autonom sau pe cont propriu.

³² <http://www.firme.ro/inregistrare-persoana-fizica-autorizata-pfa.html>

³³ Vezi http://www.avocatnet.ro/content/articles/id_35572/Ghid-practic-Cum-infiintezi-o-intreprindere-individuala-si-ce-taxe-trebuie-sa-platesti-la-stat-pentru-ea.html

Agencia de Serviciu Social și Juridic

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

de structuri antreprenoriale, însă cele mai numeroase sunt în continuare cele de tip PFA.”³⁴

Astfel, conform legislației actuale, majoritatea acestor profesioniști, denumiți global prin împrumutul *freelancer*, activează preponderent ca persoane fizice autorizate sau activează sub alte forme specifice, conform listei orientative privind profesiile liberale care se exercită în baza unor legi speciale, fără înregistrarea în registrul comerțului³⁵.

3.1.8. Concluzie

Se impune precizarea că prezentarea acestor forme de organizare a activității economice și/sau antreprenoriale a fost realizată succint, fiind selectate strict tipurile de entități rezultate ca fiind preponderente în structura mediului de afaceri la nivel național, cât și la nivel regional.

³⁴ Trifan, *op.cit.*, p.10.

³⁵ Vezi <https://www.onrc.ro/index.php/ro/inmatriculari/persoane-fizice/lista-orientativa-a-profesiilor-liberale>.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

4. Strategii și documente programatice

În cadrul acestui capitol nu ne propunem o prezentare exhaustivă a cadrului strategic, european sau național/regional, fiindcă nu face obiectul principal al acestei lucrări. Dar se impune amintirea câtorva principii sau strategii, care au impact direct asupra mediului de afaceri, în general sau la nivel regional, în particular.

4.1. Prezentare strategii europene

Ca stat membru al Uniunii Europene, pe lângă aspectele (nevoi, indicatori, oportunități, puncte tari, tendințe etc.) naționale specifice care determină elaborarea cadrelor naționale de referință, strategiilor și politicilor generale și sectoriale, România trebuie să țină cont și de prevederile cadrului de referință, strategiilor, politicilor, regulamentelor etc. europene, care definesc sau trasează anumite direcții de acțiuni sau ținte/indicatori care trebuie îndeplinite.

Nu vom relua în prezenta trecere în revistă toate strategiile europene, fiindcă nu acesta este scopul acestui scurt subcapitol, ci mai degrabă vom aminti succint o parte dintre acestea.

Conform Comisiei Europene³⁶, strategiile și politice se stabilesc pe baza unui proces, care constă din:

- analiză propuneri (legislative, strategice etc.);
- elaborare planuri strategice și de management;
- stabilire indicatori și obiective de monitorizare și raportare;
- evaluare impact și analiză potențiale efecte economice, sociale și de mediu;
- actualizare periodică;
- raportare anuală;
- raport sinteză.

În ceea ce privește strategiile, aceste sunt clasificate pe domenii de activitate, respectiv:³⁷

- agricultură;
- servicii bancare și financiare;
- frontiere și securitate;

³⁶ V. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-and-goals/how-priorities-are-set_ro

³⁷ V. https://ec.europa.eu/info/strategy_ro

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- întreprinderi și industrie;
- combaterea schimbărilor climatice;
- concurență;
- consumatori;
- cultură, audiovizual și mass-media;
- vămi;
- economia și societate digitală;
- economie, finanțe și moneda euro;
- educație și formare;
- ocuparea forței de muncă și afacerile sociale;
- energie;
- extindere;
- mediu;
- politica europeană de vecinătate;
- siguranța alimentară;
- afaceri externe și politica de securitate;
- prevenirea fraudei;
- ajutor umanitar și protecție civilă;
- cooperare internațională și dezvoltare;
- justiție și drepturi fundamentale;
- afaceri maritime și pescuit;
- migrație și azil;
- sănătate publică;
- politică regională;
- cercetare și inovare;
- piața unică;
- sport;
- impozitare și fiscalitate;
- comerț;
- transporturi;
- tineret.

Toate strategiile aferente clasificării de mai sus au impact asupra mediului de afaceri, unele fiind cu caracter de reglementare, iar altele putând oferi diverse oportunități operatorilor economici, cât și organizațiilor non-profit, derivate din măsurile acestor acte normative.

De exemplu, pentru domeniul „întreprinderi și industrie”, sunt vizate politici pentru următoarele arii tematice:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- competitivitate și inovare în industrie;
- tehnologiile spațiale;
- sectorul securității;
- spiritul antreprenorial și întreprinderile mici;
- economia circulară;
- piața europeană a serviciilor de date spațiale.

Deși unele arii tematice au un caracter sectorial evident, există totuși și politici/strategii cu aspect general, acoperind astfel întreaga gamă de activități economice din nomenclatorul CAEN.

Considerăm că, pentru cadrul programatic și financiar actual, de maximă relevanță este Strategia Europa 2020, definită chiar de către Comisia Europeană drept „o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii.”³⁸ Documentul a fost elaborat în anul 2010, an care se dorea să marcheze un nou început, obiectivul principal pe termen scurt la acel moment fiind ieșirea cu succes din criza financiară. Din introducerea realizată de către Președintele CE la acel moment, este evidentă dorința de redresare, creștere și dezvoltare, respectiv: „Pentru a asigura un viitor durabil, trebuie să privim deja dincolo de prioritățile pe termen scurt. Europa trebuie să se redreseze și, apoi, să se mențină pe poziție. Acesta este obiectivul strategiei Europa 2020, care își propune să creeze mai multe locuri de muncă și să asigure condiții de viață mai bune. Strategia ne arată că Europa este în măsură să asigure o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, să găsească mijloace pentru a crea noi locuri de muncă și să imprime o direcție clară societăților noastre.”³⁹

Strategia propunea trei priorități, interdependente:

- „creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.”⁴⁰

Prioritățile au fost defalcate pe obiective principale, interconectate, respectiv:

- „75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);

³⁸ V. https://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf

³⁹ Idem, p. 2.

⁴⁰ Idem, p. 5.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.”⁴¹

Prioritățile și obiectivele principale sunt extrem de relevante pentru alegerea acestei strategii pentru prezentare succintă în cadrul acestui subcapitol. Sunt abordate aspecte esențiale derivate din situația generată de criza din anii 2008-2010, respectiv nevoia de redresare și de creștere cu accent pe factorii social, mediu, inovare, educație.

Se impune precizarea ca Strategia Europa 2020 a fundamentat abordările atât la nivelul CE, prin pliarea altor politici și strategii pe prevederile sale, cât și la nivelul statelor membre UE, prevederile sale fiind transpuse cadrele de referință/programatice/strategice etc. la nivel național, așa cum se va putea observa și în detalierile din subacapitolul 4.2.

4.2. Prezentare strategii naționale

România, ca orice stat, elaborează constant o serie de strategii, documente programatice, planuri de lucru/acțiune în toate sectoarele și domeniile de intervenție ale politicilor publice, de la educație, sănătate, până la dezvoltare economică, rezultând fie documente globale, fie documente specifice unei anumite tematici.

Totodată, ca stat membru al Uniunii Europene, România a corelat aceste documente strategice cu cadrul de referință european, în general și cu cerințele derivate din accesarea fondurilor europene structurale și de investiții, în special.

În acest sens, pentru definitivarea Acordului de parteneriat pentru perioada de programare 2014-2020, au fost realizate o serie de analize, pe baza cărora au fost elaborate o serie de strategii sectoriale aferente acestei perioade, grupate într-un inventar.

Aceste documente au fost grupate sub diverse arii tematice, respectiv:

- Îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ocupării și îmbunătățirea incluziunii sociale și politici educaționale
- Dezvoltarea unei infrastructuri moderne pentru creștere și ocupare
- Promovarea competitivității economice și a dezvoltării locale
- Optimizarea utilizării și protecției surselor naturale și valorilor culturale
- Modernizarea și întărirea administrației naționale și a sistemului juridic

Referitor la analizele amintite anterior, Acordul de parteneriat include un capitol intitulat „Analiza disparităților și identificarea principalelor nevoi de dezvoltare pentru

⁴¹ Idem.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

competitivitate și dezvoltare locală”⁴². Este prezentată situația existentă la momentul elaborării Acordului de parteneriat, problemele/disparitățile/deficiențele identificate, cât și principalele nevoi de dezvoltare. Nu vom relua și nici interpreta prevederile din acest document, dar ne vom concentra asupra unora dintre documentele elaborate pe baza analizelor respective.

4.2.1. Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020

Așa cum o prezintă Ministerul Economiei, „Strategia Națională pentru Competitivitate (SNC) reprezintă un document strategic al Ministerului Economiei, elaborat prin consultări atât cu mediul privat, cât și cu ministerele de linie (în special cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice), pentru corelarea intervențiilor dedicate competitivității, având în vedere domeniile naționale de excelență, inclusiv din perspectiva dimensiunii teritoriale și a dezvoltării rurale.”⁴³

Pornind de la această scurtă prezentare, considerăm că este unul dintre documentele de referință pentru mediul de afaceri, ținând cont că proiectul din care face parte prezentul document este implementat prin FESI alocate României pentru perioada de programare 2014-2020.

Strategia este structurată pe 7 capitole, de la introducere, analize și elemente statistice pentru fundamentare, până la definirea viziunii strategice, stabilirea priorităților și monitorizare și evaluare.

Încă din partea introductivă sunt subliniate provocările cheie abordate de către SNC, respectiv:

„Următorii șapte ani vor fi critici pentru dezvoltarea economică a României, iar prioritățile strategice ale țării, stabilite în prezentul document, sunt menite să creeze condițiile propice ca România să poată concura eficient cu restul țărilor din Europa. Provocările cheie la care această Strategie încearcă să răspundă includ:

- Reglementarea mediului de afaceri
- Încrederea (lipsa de colaborare) între actorii de pe piață (firme, instituții, autorități)
- Antreprenoriatul (demografia, structura, reziliența mediului de afaceri)
- Resursele umane și educația (masa critică și calitatea forței de muncă)
- Inovarea (cererea și oferta de produse ale cercetării, masa critică de cercetători și firme inovative)

⁴² Acord de Parteneriat, România, 2014R016M8PA001.1.2, p. 10-36.

⁴³ V. <http://www.economie.gov.ro/strategia-nationala-pentru-competitivitate-2014-2020> sau SNC 2014-2020, p. 3.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Creativitatea (cultura antreprenorială, comunitatea de inovare)
- Eficiența (utilizarea resurselor)
- Excelența (sectoare prioritare și competitivitate internațională)

Obiectivul SNC este să integreze aceste provocări într-o viziune coerentă, pe termen mediu, suport pentru pachetul de inițiative și acțiuni care vor conduce la implementarea ei în perioada 2014-2020, în concordanță cu domeniile prioritare strategice ale României, mai ales în direcțiile cercetării și inovării, ocupării și dezvoltării regionale prin activități agricole și industriale competitive.”⁴⁴

Se poate observa un accent pe cercetare și inovare, dar asupra acestor componente vom reveni în momentul prezentării strategiei specifice pentru același orizont de timp.

Vom prezenta punctele forte și vulnerabile identificate în cadrul strategiei, respectiv:

- Puncte forte:

- „Un trend general ascendent a performanței economice și comerciale, evidențiat, de exemplu, prin îmbunătățirea constantă a poziției relative față de celelalte state membre ale UE și prin creșterea graduală a vizibilității pe piețele internaționale reflectată de creșterea cotei de piață mondială pentru exportul produselor din sectoarele industriale și agricole.
- Existența unor sectoare cu potențial competitiv (de ex. sectorul echipamentelor electrice și electronice, sectorul auto, sectorul TIC, industria de confecții, industria alimentară, a mobilei etc.) și de specializare inteligentă (de ex. bioeconomia, tehnologiile informaționale și de comunicații, energia și mediul, eco-tehnologiile).”⁴⁵

- Puncte vulnerabile:

- „Performanțe reduse în inovare ca rezultat al unui sistem național de CDI abia în formare, caracterizat în principal prin: slabe legături între unitățile de cercetare și mediul de afaceri, nivel redus al cheltuielilor CDI (ca procent din PIB), conexiuni incipiente la nivel internațional, transfer redus al rezultatelor CD, cerere redusă pentru CD din partea sectorului privat, procent foarte redus al salariaților în CDI în populația activă.
- Nivel redus de alfabetizare informatică a populației și de folosire a TIC la nivelul întreprinderilor și al societății.
- Un ritm al transformărilor mai lent decât este necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată în clasamentele statelor membre UE privind indicatori importanți ai poziției competitive. Îmbunătățirea indicatorilor nu conduce frecvent și la o performanță mai bună prin comparație datorită unor

⁴⁴ SNC 2014-2020, p. 3-4.

⁴⁵ SNC 2014-2020, p. 13-14.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Întârzieri semnificative în dezvoltarea factorilor suport, în special infrastructura de transport, valorificarea creativității, consolidarea inițiativei antreprenoriale.
- Deschiderea comercială are loc la performanțe joase, măsurate prin nivelul productivității în industria prelucrătoare, ponderea produselor de înaltă tehnologie, indicele inovării.
 - Vulnerabilități ale mediului privat există în special în ceea ce privește *investițiile internaționale* ale firmelor românești, *productivitatea* în industria prelucrătoare, *inovarea*, *eficiența energetică* și *dezvoltarea aglomerărilor economice competitive* la nivel teritorial.
 - Vulnerabilități ale administrațiilor centrale și locale există în special în ceea ce privește rata redusă de absorbție a fondurilor europene, valori mari ale indicelui corupției, capacitatea managerială lipsită de eficacitate pentru rezolvarea dificultăților procedurale în calea dezvoltării afacerilor, inclusiv a infrastructurii de afaceri.
 - Contribuția la îmbunătățirea avantajelor competitive este semnificativ redusă în cazul serviciilor, sectorul economic cel mai important, cu 67% din PIB, ale cărui exporturi se află la o cotă de piață mondială mică și în ușoară descreștere.
 - Contribuția la îmbunătățirea avantajelor competitive la nivel teritorial, măsurată prin participarea economiilor județele la exporturi, este semnificativ dezechilibrată, în favoarea a șapte județe localizate în vestul și centrul țării, care, împreună cu București (17%), realizează 60% din exporturile României.⁴⁶

Ca parte a analizei SWOT; SNC prezintă și o serie de condiții favorabile și nefavorabile, dar nu vom insista asupra acestora pentru moment.

Complementar, din analizele realizate pentru elaborarea SNC, s-au identificat o serie de elemente definitorii pentru stabilirea gradului și potențialului de competitivitate la nivel regional și/sau județean, cu impact în stabilirea priorităților SNC.

În ceea ce privește aglomerările economice de importanță regională, situația la momentul elaborării strategiei la nivelul Regiunii Centru era următoarea⁴⁷:

Regiunea de dezvoltare	Aglomerări economice (sector CAEN)	Distribuția județeană
Centru	1413 Îmbrăcăminte 2932 Părți și accesorii pentru vehicule 2341 Ceramică 1610 Lemn	1x1* (HG), 1x2*(CV) 2x2* (BV, SB) 2x2* (AB, MS) 4x1* (AB, CV, HR, MS)

⁴⁶ SNC 2014-2020, p. 14.

⁴⁷ Apud SNC 2014-2020, Tabel 3, p. 11-12.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Raportat la specializarea județeană pe sectoare economice, județele din Regiunea Centru se distingeau prin⁴⁸:

Regiunea de dezvoltare	Sectoare economice
Centru	Alba (produse de lemn, pluta și împletituri din nuiele) Brașov (mijloace de transport) Covasna (materii textile și articole din acestea; animale vii și produse animale) Harghita (mărfuri și produse diverse; materii textile și articole din acestea; produse de lemn, pluta și împletituri din nuiele) Mureș (produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe) Sibiu (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus; mijloace de transport)

Ne-am aplecat atenția asupra datelor despre Regiunea Centru, deoarece prezentul document vizează cu precădere Regiunea Centru și mediul de afaceri din această regiune de dezvoltare.

Totatădă, aceste informații vor servi drept termen de comparație în analizele pe care ni le propunem în cadrul cap. 5.

Cel mai important element, în perspectiva noastră, al SNC 2014-2020 îl constituie identificarea a 10 sectoare economice cu potențial de specializare inteligentă, demers despre care autorii SNC precizau:

„Scopul acestui exercițiu de identificare a ramurilor cu potențial mare de specializare inteligentă este de a sublinia importanța convergenței politicilor și inițiativelor publice și private în direcția dezvoltării acestor domenii în baza a trei motive principale, redată pe scurt astfel:

- Dinamica structurală a economiei, care a adus sectoare noi pe poziții competitive
- Dependența economiei în ceea ce privește ocuparea și valoarea adăugată de sectoare tradiționale cu avantaje competitive
- Rolul în creștere al inovării și dezvoltării tehnologice în integrarea pe lanțurilor de valoare globale.”⁴⁹

Trecând peste formularea deficitară a celui de-al treilea motiv, este de reținut scopul și anume asigurarea convergenței politicilor și inițiativelor publice și private în dezvoltarea domeniilor vizate, respectiv⁵⁰:

⁴⁸ Apud SNC 2014-2020, Tabel 4, p. 12-13.

⁴⁹ SNC 2014-2020, p. 7.

⁵⁰ SNC 2014-2020, Tabel 2, p.8.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

TABEL 2 SECTOARE ECONOMICE CU POTENȚIAL DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ

Domenii de specializare inteligentă din Strategia CDI 2014-2020		Bioeconomia	Tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, spațiu și securitate	Energie, mediu și schimbări climatice	Eco-nano-tehnologii și materiale avansate	Sănătate
Direcții de politică industrială						
Rol economic important și cu influență asupra ocupării	Turism și ecoturism	✓		✓		✓
	Textile și pielărie				✓	
	Lemn și mobilă				✓	
	Industrii creative		✓		✓	✓
Dinamica competitivă	Industria auto și componente		✓		✓	
	Tehnologia informațiilor și comunicațiilor		✓			
	Procesarea alimentelor și a băuturilor	✓			✓	✓
Inovare, dezvoltare tehnologică și valoare adăugată	Sănătate și produse farmaceutice				✓	✓
	Energie și management de mediu		✓	✓		
	Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii	✓		✓	✓	✓

Raportat la asigurarea convergenței invocate de autorii SNC, vom face o singură mențiune, respectiv la o primă vedere asupra modului de transpunere a prevederilor și priorităților SNC se poate afirma cu tărie că au existat inițiative și politici publice care au integrat abordarea SNC și, mai ales, cele 10 sectoare economice cu potențial de specializare economică. De exemplu, raportat la cadrul programatic pentru implementarea FESI, Programele Operaționale au inclus în cadrul axelor prioritare obiective specifice sprijinirii investițiilor în cele 10 sectoare economice, solicitanților de finanțare sau membrilor grupurilor țintă (în funcție de specificul apelului de proiecte) solicitându-se să activeze într-unul din cele 10 sectoare economice. Vom oferi un singur exemplu, respectiv

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

prin apelul de proiecte aferent „Ghidului Solicitantului – Condiții Specifice *România profesională – Resurse umane competitive*, AP 3/PI8.v/OS 3.8”, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, sunt invocate prevederile Acordului de Parteneriat, SNC 2014-2020, existând obligativitatea ca membrii grupului țintă a unui proiect finantabil prin acest apel să provină de la întreprinderi care își desfășoară activitatea într-unul dintre sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC. Asupra modului în care au fost implementate prevederile SNC 2014-2020 vom reveni, așa cum am precizat anterior, în analizele pe care ni le propunem în cadrul cap. 5.

4.2.2. Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020

Așa cum o prezintă Guvernul României, Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 este un „motor al dezvoltării economice și sociale”⁵¹.

Ca și în cazul SNC 2014-2020, prezentate anterior în cadrul acestui capitol, pornind de la această scurtă prezentare, considerăm că este unul dintre documentele de referință pentru mediul de afaceri, ținând cont că proiectul din care face parte prezentul document este implementat prin FESI alocate României pentru perioada de programare 2014-2020.

În forma inițială, strategia a fost structurată pe 6 capitole, de la introducere, viziune privind cercetarea și inovarea din România în 2020, până la trasarea direcțiilor principale de acțiune, stabilirea țăintelor și componenta de guvernare.

Elaborarea documentului s-a realizat în strânsă corelare atât cu strategiile europene, dar și cu principalele instrumente de implementare: „Elaborarea acestui document strategic s-a desfășurat în contextul mai larg al strategiei *Europa 2020*, în mod particular al inițiativei *O Uniune a inovării* și al principalului instrument de implementare – *Orizont 2020*, precum și în contextul corelării cu politicile de coeziune.”⁵²

Încă din partea introductivă este prezentat caracterul predicțional al documentului, realizat pe baza consultărilor și implicării active a factorilor interesați, respectiv, fără a se limita la, experți, operatori interesați, astfel: „Deciziile și acțiunile descrise în continuare au la bază un examen critic al experiențelor strategice acumulate în intervalul 2007-2013, precum și o evaluare prospectivă a capacității și perspectivelor de cercetare și inovare în România. Toate acestea au fost avansate în cadrul unui exercițiu anticipativ, bazat pe colaborarea unui număr mare de experți, pe validarea propunerilor de către operatorii interesați, ca și pe proceduri care au permis consultarea “online” cu comunitatea CDI.”⁵³

⁵¹ V. <http://gov.ro/ro/guvernul/sedinte-guvern/strategia-nationala-de-cercetare-dezvoltare-i-inovare-2014-2020-motor-al-dezvoltarii-economice-i-sociale>.

⁵² SNC DI 2014-2020, p. 5.

⁵³ Idem.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În afara principalului instrument de implementare amintit anterior, sunt definite și instrumente specifice, respectiv diverse planuri și programe naționale: „Strategia este pusă în practică printr-o serie de instrumente, în principal prin *Planul național de cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare 2014-2020 (PNCDI_3)* și prin *Programul Operațional „Competitivitate” - Axa Prioritară „Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru susținerea afacerilor și competitivitate”*, alături de alte politici publice în sectoare conexe (fiscale, educaționale, etc.), desfășurate prin instrumente de tipul *Program Operațional Regional, Program Operațional „Capacități Umane”⁵⁴, Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, Programul Național pentru Dezvoltare Rurală.*”⁵⁵

Având la baza experiența și rezultatele aplicării Strategiei CDI 2007-2013 și în strânsă corelare cu accesul la fondurile structurale, prezenta strategie s-a orientat pe identificarea zonelor în care România poate avea contribuții semnificative și prin care poate beneficia de rezultatele științei și ale inovării în creșterea competitivității. În acest sens, SNCDI 201-2020 a vizat de la bun început următoarele tipuri de priorități:

- „*Prioritățile de specializare inteligentă* presupun definirea și consolidarea unor domenii de competență ridicată, în care există avantaje comparative reale, sau potențiale, și care pot contribui semnificativ la PIB. Prin concentrarea de resurse și mobilizarea unei mase critice de cercetători, aceste domenii pot asigura, inclusiv în dimensiunea lor regională, competitivitatea pe lanțurile de valoare adăugată regionale și/sau globale.
- *Prioritățile cu relevanță publică* vizează alocarea de resurse în domenii în care cercetarea și dezvoltarea tehnologică răspund unor nevoi sociale concrete și presante. Aceste priorități presupun dezvoltarea capacității sectorului public de a supraveghea spațiul tehnologiilor emergente și de a solicita soluții inovatoare de la operatorii CDI publici și privați. *Cercetarea fundamentală* rămâne prioritară în cadrul Strategiei CDI 2014-2020 – incluzând disciplinele umaniste și socio-economice – ca sursă pentru cercetarea de frontieră și interdisciplinară.”⁵⁶

La momentul elaborării strategiei, se estima că „În 2020, România va deveni competitivă la nivel regional și global, prin inovare alimentată de cercetare-dezvoltare, generând bunăstare pentru cetățeni”⁵⁷, obiectiv care nu poate fi încă evaluat, dar la care s-a contribuit constant cel puțin din perspectiva programelor operaționale elaborate pentru implementarea FESI alocate României pentru perioada de programare 2014-2020.

⁵⁴ Se impune precizarea că denumirea corectă a acestui program operațional este Programul Operațional „Capital Uman”, versiune utilizată în etapa de consultare și elaborare a prezentului material fiind cea inițială din 2014.

⁵⁵ SNCDI 2014-2020, p. 5.

⁵⁶ SNCDI 2014-2020, p.7.

⁵⁷ SNCDI 2014-2020, p.8.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

La nivelul viziunii strategice, principiile de acțiune se sprijină pe 3 piloni, respectiv:

„Pilonul 1. Afirmare la nivel regional, afirmare la nivel global: firmele devin operatori cheie ai inovării. Economia românească mobilizează IMM-uri inovatoare, cu orientare și perspective globale, care au interesul și capacitatea de a intra pe lanțurile de valoare adăugată regionale și mondiale.

Pilonul 2. Excelență prin internaționalizare: sectorul CDI ca spațiu de oportunitate. Sectorul CDI românesc se dezvoltă în jurul unor domenii strategice, este integrat internațional și oferă un mediu atractiv pentru membrii comunității științifice globale – pentru tineri, pentru cercetătorii de vârf din întreaga lume, pentru carierele duble în cercetare și antreprenariat. Stabilitatea necesară este asigurată de fluxul predictibil de proiecte, de infrastructurile de cercetare naționale și europene.

Pilonul 3. „Leadership” regional la frontiera științei și în tehnologie: străpungeri în domenii strategice. România se poziționează, prin CDI, alături de mari inițiative europene și internaționale, fie prin participare, fie prin asumarea unui rol de lider (în cazuri precum „*Extreme Light Infrastructure-Nuclear Physics*” – Măgurele, sau centrul internațional pentru cercetări avansate „*Fluvii, Delte, Mări <<Danubius>>*” – Tulcea), și prin stimularea concentrărilor tehnologice (*clustere*) de frontieră.”⁵⁸

Prin actualizări ulterioare, acești piloni au fost modificați, respectiv printr-o Hotărâre de Guvern s-a decis „inclusiunea în Pilonul 3. *Leadership regional la frontiera științei și în tehnologie: străpungeri în domenii strategice* a proiectului ALFRED, infrastructura dedicată reactorilor rapizi răciți cu plumb de generație IV”.⁵⁹

De la bun început, SNCDI 2014-2020 a avut un set de obiective, definite după cum urmează:

„Obiective generale

OG1. Creșterea competitivității economiei românești prin inovare. Obiectivul vizează susținerea performanței operatorilor economici pe lanțurile globale de valoare. Strategia susține tranziția de la competitivitatea bazată pe costuri la cea bazată pe inovare. Aceasta presupune dezvoltarea capacității firmelor de a absorbi tehnologie de ultimă generație, de a adapta aceste tehnologii la nevoile piețelor deservite, și de a dezvolta, la rândul lor, tehnologii sau servicii care să le permită progresul pe lanțurile de valoare.

OG2. Creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii de frontieră. Strategia susține creșterea vizibilității internaționale a cercetării și dezvoltării experimentale din România. Activitățile CD la frontiera cunoașterii presupun formarea unei mase critice de cercetători în domeniile cele mai promițătoare, menținerea avansului în domeniile de nișă,

⁵⁸ SNCDI 2014-2020, p.10.

⁵⁹ V. <http://gov.ro/ro/guvernul/sedinte-guvern/strategia-nationala-de-cercetare-dezvoltare-i-inovare-2014-2020-motor-al-dezvoltarii-economice-i-sociale>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

unde cercetarea românească are deja avantaj comparativ - consacrat sau emergent -, standarde internaționale de evaluare pentru proiectele de cercetare, și inițiative științifice de anvergură, precum cele dezvoltate în jurul marilor infrastructuri.

OG3. Creșterea rolului științei în societate. Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. În acest scop, cercetarea și inovarea răspund nevoilor concrete ale mediului economic și ale sectorului public, în special celor de creștere a calității serviciilor oferite (precum sănătatea sau securitatea cetățenilor), și oferă perspective de angajare atrăgătoare în sectorul privat unui număr cât mai mare de persoane. Strategia urmărește atât rezolvarea problemelor societale prin soluții inovatoare, cât și furnizarea de expertiză în elaborarea politicilor publice.

Obiective specifice

OS1. Crearea unui mediu stimulativ pentru inițiativa sectorului privat, prin instrumente de antrenare a antreprenoriatului și a comercializării rezultatelor CD, precum și prin credibilizarea parteneriatelor dintre operatorii publici și cei privați.

OS2. Susținerea specializării inteligente, prin concentrarea resurselor în domenii de cercetare și inovare cu relevanță economică și cu potențial CD demonstrat, prin parteneriate public-public - care să conducă la concentrare, eficiență și eficacitate -, și public-privat, care să deblocheze potențialul identificat.

OS3. Concentrarea unei părți importante a activităților CDI pe probleme societale, pentru dezvoltarea capacității sectorului CDI public de a solicita și adopta rezultatele cercetării și de a răspunde unor teme legate de provocările globale de importanță pentru România.

OS4. Susținerea aspirației către excelență în cercetarea la frontiera cunoașterii prin internaționalizarea cercetării din România, evaluare internațională, creșterea atractivității sistemului CDI românesc, prin mobilitate și parteneriate.

Obiective specifice transversale

OS5. Atingerea până în 2020 a masei critice de cercetători necesară pentru transformarea CDI într-un factor al creșterii economice, prin asigurarea unei evoluții rapide și sustenabile, numerice și calitative, a resurselor umane din cercetare, dezvoltare și inovare.

OS6. Dezvoltarea unor organizații de cercetare performante, capabile să devină operatori regionali și globali, prin stimularea defragmentării sistemului CDI, concentrarea resurselor și prioritizarea alocării lor, încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat, finanțarea științei și evaluarea impactului acesteia, noi modele de finanțare pentru a facilita inovarea.”⁶⁰

⁶⁰ SNCDI 2014-2020, p.11-12.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Derivat din hotărârea de guvern amintită anterior, s-au mai adus o serie de modificări, care vizează preponderent includerea de noi priorități sau corelarea cu alte strategii, documente programatice și inițiative, respectiv:

- „Corelarea sinergică a politicilor CDI cu a altor sectoare, și anume a domeniului energetic, cu prioritate a domeniului energiei nucleare, prin recunoașterea efectivă a statutului prioritar de promotor real al dezvoltării economice și sociale, asigurării unui mixt energetic diversificat;
- Includerea ca priorități a consolidării integrării în spațiul european de cercetare inclusiv prin susținerea participării organizațiilor de cercetare și a centrelor universitare în structuri specializate, rețele tematice sau platforme tehnologice europene de interes pentru România;
- Promovarea și susținerea componentei de cercetare în parteneriatele strategice ale României;
- Sprijinirea participării la proiectele din cadrul Orizont 2020, cât și din programul EURATOM;
- Susținerea participării la activitățile organismelor sau inițiativelor internaționale (CERN, ESA, AIEA, NEA etc.) care presupun afilierea sau acorduri de cooperare științifică, pe bază de planuri integrate de participare;
- Asigurarea suportului științific și tehnologic în domeniul securității nucleare, în cadrul unor cooperări de tip Practical Arrangements/ Capacity Building cu AIEA – Viena;
- Dezvoltarea și susținerea cooperării științifice și tehnologice în baza parteneriatului strategic cu SUA.

De asemenea, se evidențiază Planul strategic european pentru tehnologii energetice (SET Plan), ceea ce va permite o creștere a gradului de utilizare a fondurilor europene pentru obiectivele de cercetare și dezvoltare tehnologică din acest sector.

Totodată, se propune corelarea cu o serie de strategii adoptate sau care sunt necesare să fie aprobate în viitor, astfel: Strategia energetică, Strategia națională pentru securitatea nucleară, Strategii regionale de specializare inteligentă, documente care au incluse obiective de cercetare.”⁶¹

Tot acest cadru strategic este transpus la nivelul direcțiilor de acțiune, care rezează „[...] o combinație integrată de măsuri („policy mix”) care acoperă principalele dimensiuni ale politicii în domeniul CDI:

1. Politici fiscale;
2. Politici de achiziție publică de cercetare și inovare;
3. Politici de finanțare competitivă a CD pentru sectorul public și privat;
4. Politici privind normele de proprietate intelectuală;

⁶¹ V. <http://gov.ro/ro/guvernul/sedinte-guvern/strategia-nationala-de-cercetare-dezvoltare-i-inovare-2014-2020-motor-al-dezvoltarii-economice-i-sociale>.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

5. Politici privind colaborarea și concentrarea;
6. Politici de finanțare instituțională;
7. Politici privind capitalul uman;
8. Politici privind guvernarea sistemului CDI.”⁶²

Nu vom detalia aceste politici și nici măsurile propuse, dar ne vom concentra asupra domeniilor de specializare inteligentă care au fost propuse pentru ciclul strategic 2014-2020, ca urmare a consultărilor orientate mai ales din perspectiva potențialului științific și comercial, respectiv:

- **„BIOECONOMIA.** Domeniul beneficiază de potențialul uriaș al agriculturii românești, în contextul unei industrii alimentare locale tot mai active și cu standarde în creștere, al cercetării aplicative de succes din domeniu și din industria farmaceutică, precum și în contextul unor tendințe globale ca cererea ridicată de produse alimentare. Siguranța și optimizarea produselor alimentare, dezvoltarea sectoarelor horticola, forestier, zootehnic și piscicol sau valorificarea biomasei și a biocombustibililor reprezintă subdomenii cu potențial evident.
- **TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI A COMUNICAȚIILOR, SPAȚIU ȘI SECURITATE.** Domeniul este unul dintre cele mai dinamice din țară. Industria este sprijinită de experiența antreprenorială acumulată în ultimele decenii, de calitatea ridicată a învățământului superior și a cercetării academice din disciplinele tehnice relevante, precum și de prezența unor companii multinaționale importante. Dezvoltarea de software, de tehnologii pentru internetul viitorului și calculul de înaltă performanță, joacă un rol central în rezolvarea marilor probleme societale. Dezvoltarea de aplicații spațiale dedicate și/sau integrate, tehnologiile și infrastructurile spațiale, misiunile spațiale proprii și internaționale, reprezintă elemente cheie pentru creșterea competitivității în activități economice și sociale. Securitatea societală se bazează pe dezvoltarea de tehnologii, produse, capacități de cercetare și sisteme pentru securitate locală și regională, protecția infrastructurilor și serviciilor critice, „intelligence”, securitate cibernetică, securitatea internă și a cetățeanului, managementul situațiilor de urgență și al crizelor de securitate, precum și pentru combaterea terorismului, amenințărilor transfrontaliere, crimei organizate, traficului ilegal, toate acestea pe fondul dezvoltării culturii de securitate.
- **ENERGIE, MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE.** Cercetările în domeniul energiei susțin reducerea dependenței energetice a României, prin valorificarea superioară a combustibililor fosili, diversificarea surselor naționale (nucleară, regenerabile, curate), transport multifuncțional („smart grids”) și mărirea eficienței la consumator. Prezervarea mediului înconjurător constituie o prioritate a tuturor politicilor actuale în condițiile unor investiții masive care urmează să fie făcute în tehnici de depoluare și de reciclare, în administrarea resurselor de apă și a zonelor umede. Conceptul

⁶² SNCDI 2014-2020, p.13.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

„orașul inteligent” oferă soluții de infrastructuri integrate pentru nevoile populației în aglomerări urbane.

- **ECO-NANO-TEHNOLOGII ȘI MATERIALE AVANSATE.** Domeniul aparține Tehnologiilor Generice Esențiale (TGE), prioritară la nivel european, care utilizează intensiv CDI. Domeniul este antrenat de competitivitatea internațională a industriei auto din România, de infuzia ridicată de capital și de dinamica exporturilor din acest sector. Perspectivile industriei de echipamente agricole sunt promițătoare, iar investițiile în cercetare pentru combustibili, materiale noi și/sau reciclate pot dinamiza activitățile CDI dedicate eco-tehnologiilor care conservă proprietățile apei, aerului și solului. Nanotehnologiile au un mare potențial inovativ, susțin IMM-urile și asigură competitivitatea tehnologică a României. Cresc șansele de a atrage investiții străine și de a dezvolta sectoarele tehnologiilor înalte. Domeniul este susținut de un învățământ tehnic dezvoltat, cu contribuții importante la sectoarele industriale amintite. Există un număr mare de institute naționale, institute ale Academiei Române, alte tipuri de organizații, care au măcar unul din domeniile principale de activitate cercetarea în domeniul materialelor. Aceste institute au beneficiat în ultimii ani de investiții importante în infrastructură, prin programele cu finanțare națională și internațională, posedând baza materială pentru desfășurarea unor cercetări semnificative, cu potențial economic ridicat.”⁶³

Corelat cu aceste domenii de specializare inteligentă, direcțiile de acțiune propuse au fost „[...] orientate către dezvoltarea de proiecte inițiate de firme, centre de competență, infrastructură de inovare (acceleratoare și incubatoare de afaceri, centre de transfer tehnologic), programe de doctorat și postdoctorat în domenii prioritare, infrastructuri de cercetare („roadmap” național), performanță și concentrare organizațională, un mecanism de orientare strategică.”⁶⁴

Obiectivele SNCDI 2014-2020 au fost transpuse și în ținte, stabilite în vederea asigurării convergenței României cu media UE, estimându-se că până în 2020 se va atinge treptat un nivel de 1% din PIB al cheltuielilor publice pentru cercetare, în corelare cu facilitățile fiscale pentru firmele private. Țintele au prezentat sub format tabelar, respectiv:

4.2.3. Alte strategii și programe naționale relevante

Raportat la prevederile Acordului de parteneriat și analizele incluse în aceasta, la care am făcut trimitere și în introducerea acestui capitol, se impune precizarea că aceste analize, corelate cu nevoile de dezvoltare ale României, s-au transpus într-o serie de documente

⁶³ SNCDI 2014-2020, p.17-18.

⁶⁴ SNCDI 2014-2020, p. 18.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

strategice și programatice, din care prezentăm mai jos o parte, fără ca enumerarea să fie exhaustivă:

- Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020;
- Strategia Națională de Competitivitate 2014-2020;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020;
- Planul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii NGN (Next Generation Networks);
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020;
- Strategia Națională pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice pentru perioada 2015-2020;
- Strategia Guvernamentală pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM);
- Strategia Națională pentru Învățământ Terțiar 2015-2020;
- Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții;
- Planul Național de Acțiune privind Energia Regenerabilă;
- Masterul Planul General de Transport;
- Master planurile județene/zonale pentru apă și apă uzată;
- Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020;
- Cadrul de Acțiune Prioritară pentru Natura 2000;
- Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2013-2020;
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice III;
- Planul Național de Acțiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile;
- Master Plan pentru dezvoltarea turismului național 2007-2026;
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă;
- Strategia Națională de Dezvoltare Regională;
- Strategia Națională privind Incluziunea Socială a Persoanelor cu Dizabilități 2014-2020;
- Strategia Națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2014-2020;
- Strategia Europa 2020;
- Programul Național de Reformă;
- Strategii regionale sau naționale de specializare inteligentă (RISE3);
- Planurile de Dezvoltare Regională;
- Etc.

Și lista ar putea continua cu alte tipuri de documente sectoriale sau globale, cu aplicare asupra unora sau tuturor domeniilor de activitate. Documentele strategice enumerate anterior au toate impact asupra mediului de afaceri, fiindcă, prin corelare cu cadrul legal

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

general sau specific, aceste documente reglementează direcțiile de acțiune în domenii de interes și conexe mediului de afaceri, de ex.:

- Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții sau cea pentru Învățământul Terțiar, din perspectiva nevoii acute de forță de muncă calificată;
- Strategia Națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2014-2020 sau Strategia Europa 2020, din perspectiva protejării și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități sau a principiilor egalității de șanse și de gen;
- Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, planurile de acțiune pe teme de mediu înconjurător sau resurse regenerabile, din perspectiva asigurării dezvoltării durabile a activităților economice și a reducerii impactului acesta asupra mediului înconjurător;
- Planuri de acțiune sau strategii privind gestionarea deșeurilor sau master planuri pe diverse teme (transporturi, turism, apă și apă uzată etc.), din dublă perspectivă: respectiv a normării, dar și a unor potențiale contracte care să susțină activitatea unor jucători din mediul de afaceri;
- Planuri, strategii, programe sau axe prioritare ale unor programe (finanțate din FESI sau buget de stat) dedicate exclusiv dezvoltării mediului de afaceri;
- Etc.

Dacă enumerarea anterioară în subcapitolele anterioare am prezentat primele două strategii, respectiv SNCDI 2014-2020 și SNC 2014-2020, în continuare ne vom rezuma la prezentarea Planului de Dezvoltare Regională Centru (PDR), aceasta fiind regiunea de implementare a proiectului ProFit, în cadrul căruia s-a elaborat prezentul document.

Documentul a rezultat din eforturile specialiștilor Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru (ADRCentru), respectiv realizarea de analize la nivel regional, consultări și alte demersuri specifice redactării unui plan de acțiune.

Documentul, aprobat de către Consiliul pentru Dezvoltare Regională prin Hotărârea nr. 8 din 15 aprilie 2008, este structurat pe 10 capitole, respectiv:

1. Introducere;
2. Analiza socioeconomică;
3. Analiza SWOT;
4. Strategia Regiunii Centru 2014-2020;
5. Estimarea financiară;
6. Indicatori de monitorizare a PDR Centru 2014;
7. Sistemul de implementare a PDR Centru 2014-2020;
8. Monitorizarea PDR Centru 2014;
9. Procesul partenerial;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

10. Portofoliul de proiecte.

Ne vom opri atenția asupra Cap. 4, în cadrul căruia au fost identificate 6 domenii strategice de dezvoltare, respectiv:

1. „Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
2. Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
3. Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
4. Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
5. Creșterea atractivității turistice regionale, sprijinirea activităților culturale și recreative
6. Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale.”⁶⁵

La o primă vedere, am putea afirma ca domeniul 2 este singurul cu impact real asupra mediului de afaceri, dar toate cele 6 domenii au impact in/direct, prin potențiala furnizare de resurse umane mai calificate, prin dezvoltarea turismului, a eficienței energetice, dezvoltarea infrastructurii etc.

În ceea ce privește domeniul strategic 2, obiectivul strategic asumat la nivelul regiunii a fost „Dezvoltarea economiei regionale bazate pe cunoaștere prin modernizarea și eficientizarea întreprinderilor, intensificarea cooperării economice și prin creșterea rolului cercetării-dezvoltării-inovării la nivelul economiei Regiunii Centru.”⁶⁶ Obiectivul pare să se ralieze prevederilor SNCDI 2014-2020 și SNC 2014-2020 din perspectiva competitivității și a CDI.

Pe baza analizelor efectuate (conext economic regional, date statistice, tendințe, pondere activitate economică pe sectoare de activitate, analiză SWOT etc.) au rezultat următoarele priorități și măsuri specifice:

Prioritate specifică	Măsură	Beneficiari potențiali
Prioritatea 2.1 Sprijinirea activităților de inovare și modernizare ale IMM-urilor, creșterea gradului de internaționalizare al IMM-urilor	2.1.1. Sprijinirea activităților de inovare și modernizare ale IMM-urilor	Întreprinderile mici și mijlocii din Regiunea Centru: Structurile parteneriale formate în scopul sprijinirii dezvoltării economice a orașelor mici.
	2.1.2. Sprijinirea participării IMM-urilor la diverse rețele internaționale de cooperare economică	
	2.1.3. Sprijinirea IMM-urilor în vederea utilizării	

⁶⁵ Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (PDR Centru), 2018, cap. 4., p. 264.

⁶⁶ PDR Centru, p. 280.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	instrumentelor de finanțare europeană	
	2.1.4. Sprijin pentru regenerarea economică a orașelor mici (sub 20 mii locuitori)	
Prioritatea 2.2 Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, a clusterelor și a rețelelor de cooperare economică	2.2.1. Extinderea infrastructurii regionale și locale de sprijinire a afacerilor și diversificarea gamei de servicii oferite 2.2.2. Extinderea și susținerea activităților clusterelor economice și a altor structuri și rețele de cooperare precum și a activităților de promovare economică	Parcurile industriale; Incubatoarele de afaceri; Centrele de afaceri; Clusterelor economice și de afaceri.
Prioritatea 2.3. Dezvoltarea infrastructurii de cercetare, dezvoltare și inovare	2.3.1. Dezvoltarea infrastructurilor de CDI prin reabilitarea, amenajarea, extinderea, modernizarea și dotarea acestora din cadrul entităților publice (universități, centre, institute de cercetare etc.) și private 2.3.2. Dezvoltarea de platforme de cooperare prin facilitarea creării de parteneriate între instituțiile de cercetare și prin sprijinirea parteneriatelor între instituțiile de cercetare, pe de o parte și companii și autorități publice, pe de altă parte 2.3.3. Extinderea participării active a instituțiilor de cercetare din Regiunea Centru în rețelele europene create în cadrul ERA (European Research Area) ,	Institute de cercetare, stațiuni de cercetare; Universitățile prin institutele și centrele de cercetare din cadrul acestora; Structurile parteneriale constituite în scopul sprijinirii cercetării.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

 Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	Horizon 2020 și a altor programe similare și dezvoltarea de parteneriate cu instituții de cercetare din străinătate	
Prioritatea 2.4 Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de transfer tehnologic, a centrelor de inovare și a spin-off-urilor și start-up-urilor inovative	2.4.1. Dezvoltarea centrelor de transfer tehnologic și a centrelor de inovare 2.4.2. Sprijinirea entităților economice bazate pe cercetare (spin-off-uri, start-up-uri inovative, companii active în domeniul cercetării)	Centrele de transfer tehnologic, indiferent de statutul juridic; Companii cu activitate în domeniul cercetării.

Din perspectiva priorităților și măsurilor aferente, acestea sunt corelate cu alte documente strategice naționale, totodată servind drept fundamentare Programului Operațional Regional 2014-2020 (Axa Prioritară 2) sau ca document orientativ în structurarea Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 (pentru definirea operațiunilor finanțabile în sfera CDI, a tipului de beneficiari eligibili etc.) sau pentru Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (intervenții generale la nivelul pregătirii resurselor umane, sau specifice, vezi introducerea prezentului capitol 4).

În ceea ce privește beneficiarii potențiali observăm că au fost cuprinse atât întreprinderile din regiune, cât și structurile de sprijinirea a afacerilor (incubatoare, parcuri industriale etc.), diverse forme asociative (clustere), partenerii pentru activități CDI (universități, institute de cercetare, centre de transfer tehnologic etc.), totodată, încurajându-se crearea structurilor parteneriale pentru CDI sau pentru dezvoltarea economică a orașelor.

În ceea ce privește monitorizarea implementării acestor priorități și a măsurilor derivate, PDR Centru a prevăzut în capitolul șase o serie de indicatori, preponderent de output (sub forma: număr de companii sprijinite, număr de locuri de muncă create, număr clustere economice create, număr companii atrase în clustere create, număr parteneriate sprijinite, număr centre de transfer tehnologic sprijinite, număr start-up-uri sprijinite etc.), dar și doi indicatori de rezultat (număr tehnologii transferate și număr inovații aplicate), pentru majoritatea indicatorilor existând corelarea cu indicatorul de output „Valoarea totală a sprijinului acordat, mii lei”.⁶⁷

Nu vom intra în alte detalii despre cadrul strategic al PDR Centru, dar interesant va fi de văzut modul în care au fost implementate prioritățile și măsurile strategice și mai ales gradul de îndeplinire a indicatorilor și impactul acestora, în general, dar mai ales, asupra mediului de afaceri, în particular. Acest deziderat se aplică și pentru toate documentele strategice elaborate pentru exercițiul financiar 2014-2020.

⁶⁷ PDR Centru, p. 345-346.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În concluzie, putem afirma că la nivel național, cadrul strategic și programatic a acoperit și mediul de afaceri, prin corelare direcțiile de acțiune europene și naționale în materie dezvoltare, chiar dacă uneori în anumite documente nu a fost clar modul de fundamentare a anumitor decizii strategice (de ex. selectarea codurilor CAEN în cadrul SNC 2014-2020). Dar poate rezultatele implementării acestor documente vor confirma ca deciziile au fost corecte și că percepția mediului de afaceri, a consultanților în afaceri și management și a altor specialiști este eronată raportat la minusurile cadrului strategic actual.

În final, trebuie precizat că multe dintre documentele strategice amintite în cadrul acestui întreg capitol 4 au fost actualizate/sunt în curs de actualizare în perioada de referință, respectiv 2014-2020. Totodată, trebuie amintit și că în prezent, pe parcursul elaborării și finalizării prezentului studiu (iunie 2020) se lucrează la elaborarea noilor strategii și planuri de acțiune pentru perioada de programare următoare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

5. Analiză asupra mediului de afaceri

5.1. Prezentarea demersului de analiză

Analiza asupra mediului de afaceri de la nivelul Regiunii de dezvoltare Centru, cât și a factorilor de influență, a fost dezvoltată în jurul a două componente principale, respectiv:

- Sondaj de opinie la nivelul mediului de afaceri din Regiunea de dezvoltare Centru
- Analiză asupra indicatorilor relevanți pentru mediul de afaceri
 - pe baza statisticilor raportate la nivel european (Eurostat)
 - pe baza statisticilor raportate la nivel național (INS și/sau alte surse)
 - pe baza statisticilor raportate la nivel regional (INS și/sau alte surse).

Din punct de vedere **metodologic**, pentru componenta de sondare, s-a elaborat un chestionar, care acoperă aspecte generale despre respondenți (tip organizație/firmă, sector/sectoare de activitate, cod CAEN, piețe etc.) și care adresează o serie de întrebări despre dificultățile/constrângerile cu care s-au confruntat în activitatea proprie (generate de legislație, context socio-economic etc.), dar prin intermediul căruia s-au solicitat și puncte de vedere sau propuneri de măsuri/sugestii/recomandări pentru soluționarea problemelor generate de factori externi contextuali.

În ceea ce privește componenta statistică, demersul constă în identificarea datelor relevante pentru indicatorii vizați (tip organizații, număr angajați, forță de muncă, forță de muncă specializată sau necalificată, cifră de afaceri, sectoare de activitate etc.).

Din punct de vedere **procedural**, chestionarul a fost validat de către echipa de proiect și definit în format electronic (googleforms) spre diseminare către mediul de afaceri sau structuri asociative/de sprijinire a afacerilor la nivelul regiunii de dezvoltare Centru, fiind vizate:

- a) societăți comerciale;
- b) persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale etc.;
- c) organizații nonprofit (fundații, asociații);
- d) mediul bancar;
- e) asociații profesionale și organizații similare;
- f) patronate și confederații patronale
- g) etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Chestionarul a fost promovat prin intermediul paginii web a proiectului, respectiv <http://profitantreprenor.ro/-tiri.html>, secțiunea *Știri*, cât și pe platforma dezvoltată pentru acest proiect <http://profit.spiruharet.ro/>, secțiunea *Chestionar mediu de afaceri* din meniul principal. Din păcate, rata de răspuns a fost foarte redusă, ceea ce nu a permis extragerea unor date relevante pentru obiectivul prezentului capitol, în special și al studiului, în general.

În ceea ce privește componenta statistică, datele colectate au fost centralizate și interpretate din perspectiva setului de indicatori stabilit, rezultatele fiind transpuse în diverse formate.

5.2. Indicatori generali la nivel UE

Pentru a putea obține o imagine de ansamblu cât mai clară, prezentul studiu nepretinzând să fie unul exhaustiv, asupra situației la nivelul mediului de afaceri din Regiunea de dezvoltare Centru ne-am propus analizarea mai multor indicatori și/sau factori care îl pot influența, urmărind acești indicatori comparativ la nivel european, național și regional.

În ceea ce privește datele la nivel european, s-au utilizat datele și prelucrările acestora existente la nivelul Eurostat, pentru perioada de referință 2013-2018⁶⁸, cu accent în cadrul prezentului studiu pe intervalul 2014-2018, cu precizarea ca datele prezentate au fost extrase de către Eurostat în august 2019.

Dacă am prezenta pe scurt punctele principale evidențiate în sursa citată, acestea ar fi următoarele:

- PIB-ul la nivelul UE-28 a crescut în 2018, pentru al șaselea an consecutiv; creșterea înregistrată în zona euro a fost cea de a cincea creștere consecutivă.
- Evoluții structurale divergente în ultimii 10 ani în UE-28: proporția construcțiilor în valoarea adăugată totală a scăzut, cea a serviciilor pentru întreprinderi a crescut.
- În 2018, economia UE-28 a înregistrat cea de a cincea creștere anuală consecutivă în ceea ce privește investițiile.

Într-o prezentare mai pe larg, în sursa citată, sunt abordate aspecte variate, printre care PIB, valoarea adăugată brută, productivitatea muncii, cheltuielile pentru consum, investițiile, veniturile etc, urmând a ne opri doar asupra câtorva dintre acestea, prin preluarea integrală a observațiilor Eurostat pentru indicatorii selectați.

⁶⁸ V. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=National_accounts_and_GDP/ro

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

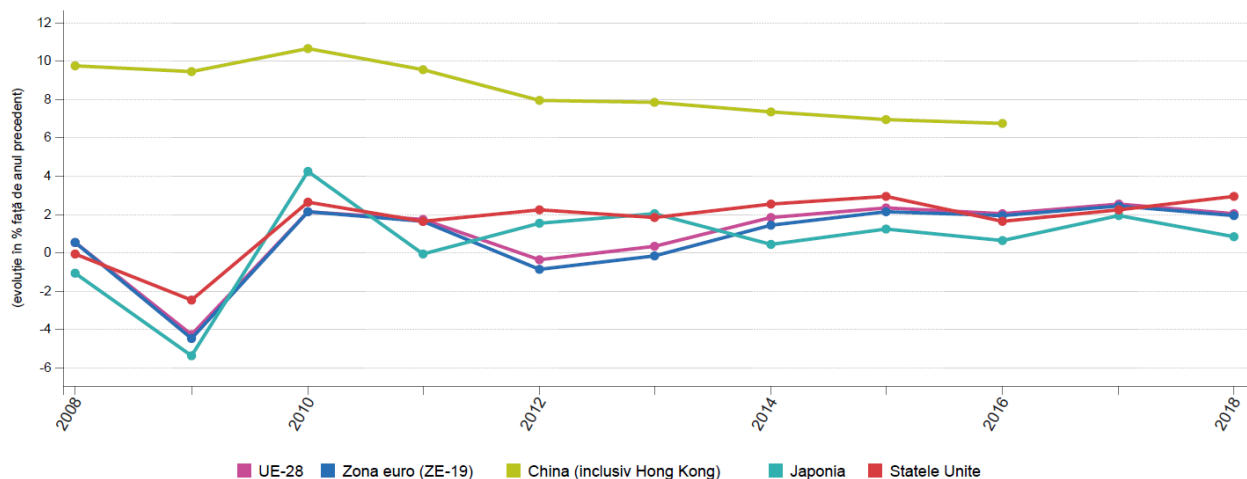
Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

PIB

Notă: pe baza volumelor înălțuite.

China (inclusiv Hong Kong): estimări 2008-2010; pentru 2017 și 2018 nu sunt disponibile date.

Japonia și Statele Unite: estimare 2018.

Sursa: Eurostat (codul datelor online: naida_10_gdp) și OCDE

Criza financiară și economică globală a avut ca rezultat o recesiune severă în UE-28 în 2009 (a se vedea figura 1), urmată de o recuperare în 2010.

Criza a început mai devreme în Japonia și Statele Unite ale Americii, cu rate anuale negative de modificare a PIB-ului (în termeni reali) deja înregistrate în 2008, și s-a adâncit în 2009, înainte de a se redresa în 2010. În schimb, producția economică a Chinei (inclusiv a Hong Kong-ului) a continuat să crească într-un ritm rapid în timpul crizei (aproape 10 % în fiecare an), încetinind oarecum în anii următori, dar rămânând considerabil mai ridicată decât oricare dintre celelalte economii prezentate în figura 1.

Criza era deja vizibilă în UE-28 în 2008, pe fondul unei reduceri considerabile a ratei de creștere a PIB-ului, aceasta fiind urmată de o scădere a PIB-ului real de 4,3 % în 2009. Redresarea la nivelul UE-28 a însemnat o creștere a indicelui PIB-ului (pe baza volumelor înălțuite) de 2,1 % în 2010, existând o nouă creștere de 1,7 % în 2011. Ulterior, PIB-ul a scăzut cu 0,4 % în 2012, înainte să se înregistreze în mod progresiv rate pozitive mai mari de variație în 2013 (0,3 %), 2014 (1,8 %) și 2015 (2,3 %). Începând din 2015, creșterea a fost relativ stabilă, între 2,0 % și 2,5 % în fiecare an până în 2018.

În zona euro (ZE-19), ratele corespunzătoare de variație au fost foarte similare celor din UE-28 până în 2011, în timp ce reducerea înregistrată în 2012 a fost mai accentuată (-0,9 %) decât cea din UE-28 și a fost menținută în 2013 (-0,2 %). În perioada 2014-2018, creșterea PIB-ului real în zona euro a fost oarecum mai redusă decât în UE-28 în ansamblu.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

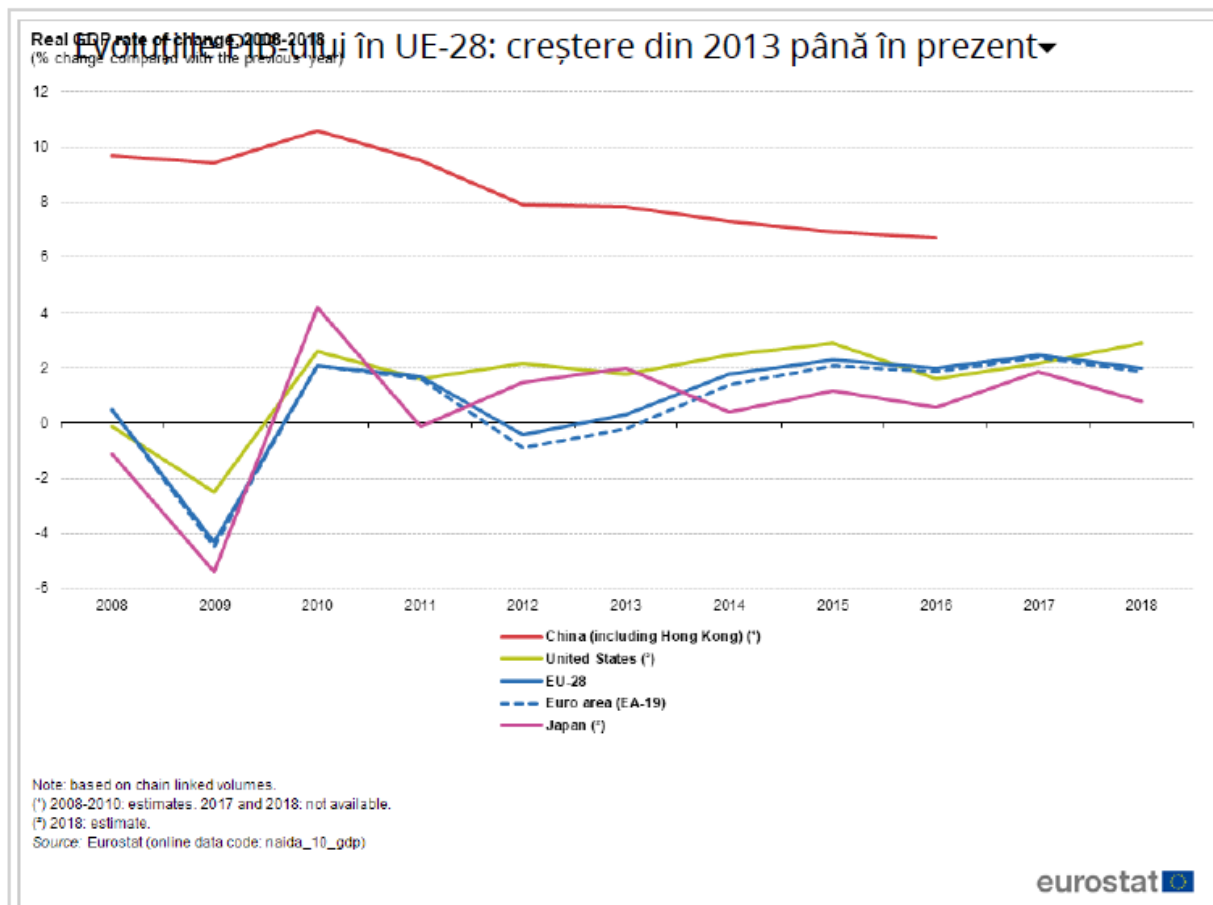

Figura 1: Rata de variație a PIB-ului real, 2008-2018

(evoluție în % față de anul anterior)

Sursa: Eurostat (naida_10_gdp)

În UE, creșterea PIB-ului real a cunoscut variații considerabile atât în timp, cât și între statele membre ale UE (a se vedea tabelul 1). După o reducere observată în 2009 în toate statele membre ale UE, cu excepția Poloniei, creșterea economică s-a reluat în 2010 în 23 de state membre (și PIB-ul a rămas neschimbat în Spania), în timp ce în 24 dintre statele membre s-a înregistrat o creștere în 2011. Cu toate acestea, în 2012 această evoluție s-a modificat, jumătate (14) dintre statele membre raportând o creștere economică, în timp ce nu a existat nicio modificare a nivelului activității economice în Bulgaria, iar în celelalte state membre economia a scăzut. Ulterior, majoritatea statelor membre au înregistrat din nou o creștere, numărul țărilor care au înregistrat o rată pozitivă de variație ajungând la 17 în 2013 și crescând la 25 în 2014 și 27 în 2015 și 2016, în timp ce toate cele 28 de state membre au înregistrat o rată pozitivă de variație în 2017 (pentru prima dată din 2007) și în

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

2018. Singurul stat membru cu o rată negativă de variație în 2015 și 2016 a fost Grecia, care a înregistrat scăderi de 0,4 % și 0,2 % după o creștere de 0,7 % în 2014 și șase reduceri succesive ale producției economice în perioada 2008-2013.

Real GDP rate of change, 2008-2018

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2008-2018 (% average per year)
	(% change compared with the previous year)											
EU-28	0.5	-4.3	2.1	1.7	-0.4	0.3	1.8	2.3	2.0	2.5	2.0	1.0
Euro area (EA-19)	0.5	-4.5	2.1	1.6	-0.9	-0.2	1.4	2.1	1.9	2.4	1.9	0.8
Belgium	0.8	-2.3	2.7	1.8	0.2	0.2	1.3	1.7	1.5	1.7	1.4	1.0
Bulgaria	0.0	-3.0	1.3	1.9	0.0	0.5	1.8	3.5	3.9	3.8	3.1	1.6
Czechia	2.7	-4.8	2.3	1.8	-0.8	-0.5	2.7	5.3	2.5	4.4	3.0	1.5
Denmark	-0.5	-4.9	1.9	1.3	0.2	0.9	1.6	2.3	2.4	2.3	1.5	0.9
Germany	1.1	-5.6	4.1	3.7	0.5	0.5	2.2	1.7	2.2	2.2	1.4	1.3
Estonia	-5.4	-14.7	2.3	7.6	4.3	1.9	2.9	1.9	3.5	4.9	3.9	1.7
Ireland	-4.5	-5.1	1.8	0.3	0.2	1.4	8.6	25.2	3.7	8.1	8.2	5.0
Greece	-0.3	-4.3	-5.5	-9.1	-7.9	-3.2	0.7	-0.4	-0.2	1.5	1.9	-2.7
Spain	1.1	-3.6	0.0	-1.0	-2.9	-1.7	1.4	3.6	3.2	3.0	2.6	0.4
France	0.3	-2.9	1.9	2.2	0.3	0.6	1.0	1.1	1.1	2.3	1.7	0.9
Croatia	2.0	-7.3	-1.5	-0.3	-2.3	-0.5	-0.1	2.4	3.5	2.9	2.6	-0.1
Italy	-1.1	-5.5	1.7	0.6	-2.8	-1.7	0.1	0.9	1.1	1.7	0.9	-0.3
Cyprus	3.6	-2.0	1.3	0.4	-2.9	-5.8	-1.3	2.0	4.8	4.5	3.9	0.4
Latvia	-3.5	-14.4	-3.9	6.4	4.0	2.4	1.9	3.0	2.1	4.6	4.8	0.9
Lithuania	2.6	-14.8	1.6	6.0	3.8	3.5	3.5	2.0	2.4	4.1	3.5	1.4
Luxembourg	-1.3	-4.4	4.9	2.5	-0.4	3.7	4.3	3.9	2.4	1.5	2.6	2.1
Hungary	0.9	-6.6	0.7	1.7	-1.6	2.1	4.2	3.5	2.3	4.1	4.9	1.5
Malta	3.3	-2.5	3.5	1.3	2.8	4.6	8.7	10.8	5.6	6.8	6.7	4.8
Netherlands	2.2	-3.7	1.3	1.6	-1.0	-0.1	1.4	2.0	2.2	2.9	2.6	0.9
Austria	1.5	-3.8	1.8	2.9	0.7	0.0	0.7	1.1	2.0	2.6	2.7	1.1
Poland	4.2	2.8	3.6	5.0	1.6	1.4	3.3	3.8	3.1	4.8	5.1	3.4
Portugal	0.2	-3.0	1.9	-1.8	-4.0	-1.1	0.9	1.8	1.9	2.8	2.1	0.1
Romania	9.3	-5.5	-3.9	2.0	2.1	3.5	3.4	3.9	4.8	7.0	4.1	2.1
Slovenia	3.3	-7.8	1.2	0.6	-2.7	-1.1	3.0	2.3	3.1	4.9	4.5	0.7
Slovakia	5.6	-5.4	5.0	2.8	1.7	1.5	2.8	4.2	3.1	3.2	4.1	2.3
Finland	0.7	-8.3	3.0	2.6	-1.4	-0.8	-0.6	0.5	2.8	3.0	1.7	0.2
Sweden	-0.6	-5.2	6.0	2.7	-0.3	1.2	2.6	4.5	2.7	2.1	2.4	1.8
United Kingdom	-0.3	-4.2	1.7	1.6	1.4	2.0	2.9	2.3	1.8	1.8	1.4	1.3
Iceland	2.0	-0.8	-3.4	1.9	1.3	4.1	2.1	4.7	6.6	4.6	4.6	1.9
Norway	0.5	-1.7	0.7	1.0	2.7	1.0	2.0	2.0	1.2	2.0	1.4	1.2
Switzerland	2.2	-2.2	3.0	1.7	1.0	1.9	2.4	1.3	1.6	1.6	2.5	1.5
Montenegro (*)	7.2	-5.8	2.7	3.2	-2.7	3.5	1.8	3.4	2.9	4.7	-	1.5
North Macedonia	5.5	-0.4	3.4	2.3	-0.5	2.9	3.6	3.9	2.8	0.2	2.7	2.1
Albania	7.5	3.4	3.7	2.5	1.4	1.0	1.8	2.2	3.3	3.8	4.1	2.7
Serbia	5.7	-2.7	0.7	2.0	-0.7	2.9	-1.6	1.8	3.3	2.0	4.3	1.2
Turkey (*)	0.8	-4.7	8.5	11.1	4.8	8.5	5.2	6.1	3.2	7.4	-	5.5
Bosnia and Herzegovina	5.4	-3.1	1.0	1.0	-0.8	2.3	1.3	3.1	3.2	3.2	2.9	1.4
Kosovo (*)	-	3.6	3.3	4.4	2.8	3.4	1.2	4.1	4.1	4.2	-	3.5
China (including Hong Kong) (*)	9.7	9.4	10.6	9.5	7.9	7.8	7.3	6.9	6.7	-	-	8.3
Japan	-1.1	-5.4	4.2	-0.1	1.5	2.0	0.4	1.2	0.6	1.9	0.8	0.7
United States	-0.1	-2.5	2.6	1.6	2.2	1.8	2.5	2.9	1.6	2.2	2.9	1.8

Note: based on chain linked volumes.

(*) Average 2008-2017 instead of 2008-2018.

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

(*) Average 2008-2016 instead of 2008-2018.

Source: Eurostat (online data code: naida_10_gdp)

eurostat

Tabelul 1: Rata de variație a PIB-ului real, 2008-2018

Sursa: Eurostat (naida_10_gdp)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Cele mai ridicate rate anuale de creștere a PIB-ului real în 2018 au fost înregistrate în Irlanda (8,2 %) și Malta (6,7 %), iar cele mai scăzute rate de variație au fost înregistrate în Finlanda, Franța (ambele cu 1,7 %), Danemarca (1,5 %), Germania, Regatul Unit, Belgia (fiecare cu 1,4 %) și Italia (0,9 %).

Creștere medie anuală a PIB-ului sub 1,0 % în ultimul deceniu în UE-28 și 0,8 % în zona euro. Polonia a înregistrat în mod constant rate pozitive de variație pe parcursul întregii perioade prezentate în tabelul 1, la fel ca și Albania, Kosovo (date din 2008 până în 2017) și China (date din 2008 până în 2016), dintre țările terțe prezentate în tabel. Belgia, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Franța, Lituania, Malta, Slovacia și Regatul Unit au înregistrat cea de a noua rată anuală pozitivă consecutivă de variație în 2018; aceeași situație s-a înregistrat și în Norvegia, Elveția și Statele Unite ale Americii, în timp ce Turcia a înregistrat cea de a opta rată anuală pozitivă consecutivă de variație în 2017.

Efectele crizei economice și financiare globale au dus la scăderea performanței generale a economiilor statelor membre ale UE, pe baza analizei evoluțiilor din ultimii zece ani. Ratele anuale medii de creștere pentru UE-28 și pentru zona euro (ZE-19) în perioada 2008-2018 au fost de 1,0 %, respectiv de 0,8 % (a se vedea tabelul 1). Cele mai mari rate de creștere în rândul statelor membre, conform acestei măsuri, au fost înregistrate în Irlanda (creștere anuală medie de 5,0 %), urmată de Malta (4,8 %) și Polonia (3,4 %). În schimb, evoluția generală a PIB-ului real a fost negativă în perioada 2008-2018 în Grecia, Italia și Croația.

În 2018, Germania a reprezentat o cincime din PIB-ul UE-28 în SPC. Se efectuează de multe ori comparații între țări folosindu-se standarde ale puterii de cumpărare (SPC) care ajustează valorile pentru a reflecta diferențele la nivelul prețurilor între țări. Este de reținut faptul că datele prezentate în figurile 2 și 3 și în tabelul 2 sunt în prețuri actuale și nu ar trebui să fie utilizate pentru calcularea ratelor de variație din cauza fluctuațiilor de la nivelul inflației și al ratei de schimb.

În 2018, PIB-ul din UE-28 a atins 15,9 trilioane SPC (15 900 de miliarde SPC) – a se reține că pentru UE-28 un SPC este egal cu un euro. Ca atare, PIB-ul UE-28 în SPC a rămas în fața celui înregistrat în Statele Unite în fiecare an din perioada 2008-2018 (după cum arată figura 2). Este interesant de remarcat faptul că, în mod istoric, China a cunoscut un nivel de producție mai scăzut decât UE-28 sau Statele Unite, însă această situație s-a schimbat odată cu transformarea rapidă și expansiunea continuă a economiei Chinei. În 2013, PIB-ul Chinei în SPC a fost pentru prima dată mai mare decât nivelul înregistrat în Statele Unite, iar în 2015 producția economică a Chinei a ajuns la un nivel care a fost mai ridicat decât cel înregistrat în UE-28 (o situație pe care China a menținut-o).

Agencia de Desenvolvimento Social e Juvenil

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

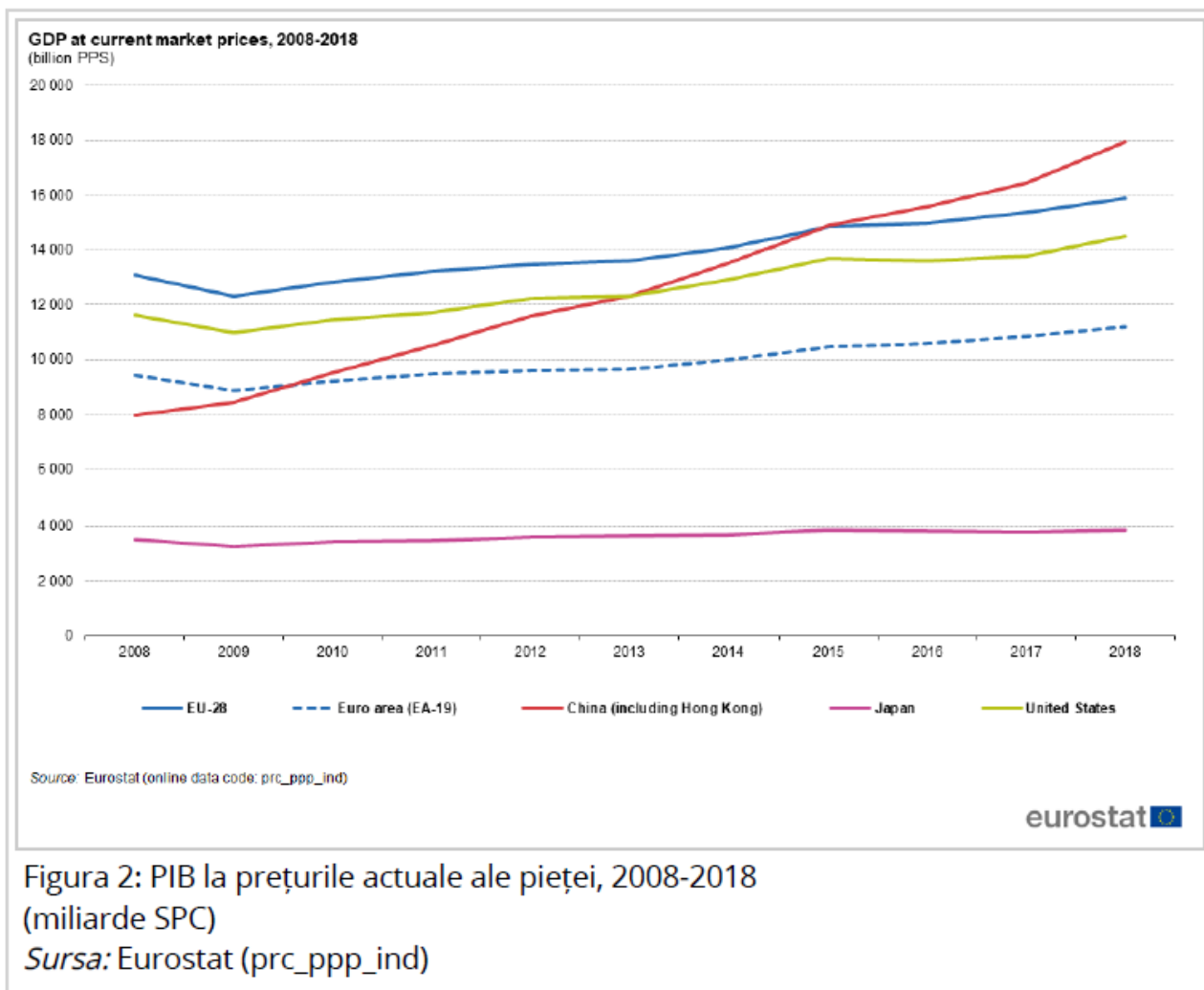
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Zona euro a reprezentat 70,5 % din PIB-ul UE-28 în 2018 (măsurat în SPC), scăzând de la 72,2 % în 2008. În 2018, suma celor mai mari cinci economii ale statelor membre ale UE (Germania, Franța, Regatul Unit, Italia și Spania) a reprezentat puțin sub două treimi (66,4 %) din PIB-ul UE-28, fiind cu 1,5 puncte procentuale mai mică decât cota înregistrată de acestea în urmă cu un deceniu (în 2008). Germania a contribuit cu 19,9% la PIB-ul UE-28 în 2018, înregistrând o creștere față de cota de 18,9 % din 2008.

În 2018, PIB-ul pe cap de locuitor a avut o medie de 30 900 EUR la nivelul UE-28. De regulă, pentru a evalua nivelurile de trai se utilizează PIB-ul pe cap de locuitor, adică o cifră ajustată la dimensiunea unei economii din punctul de vedere al populației. În 2018, PIB-ul mediu pe cap de locuitor pentru UE-28 (în prețuri actuale) a fost de 30,9 mii EUR.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Valorile exprimate în SPC au fost ajustate pe baza diferențelor la nivelul prețurilor între țări. Poziția relativă a țărilor individuale poate fi exprimată printr-o comparație cu media UE-28, care este stabilită la 100 (a se vedea jumătatea din dreapta a tabelului 2). Pe baza acestei măsuri, cea mai mare valoare dintre statele membre ale UE s-a înregistrat în Luxemburg, unde PIB-ul pe cap de locuitor exprimat în SPC a fost de 2,5 ori mai mare față de media UE-28 în 2018 (fapt explicat parțial de numărul mare de lucrători transfrontalieri proveniți din Belgia, din Franța și din Germania). La polul opus, în Bulgaria, PIB-ul pe cap de locuitor exprimat în SPC s-a situat la jumătate din media UE-28.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

GDP at current market prices, 2008 and 2016-2018

	GDP (billion PPS)				GDP per capita (PPS, EU-28 = 100)			
	2008	2016	2017	2018	2008	2016	2017	2018
EU-28	13 087	14 958	15 385	15 880	100	100	100	100
Euro area (EA-19)	9 450	10 595	10 870	11 201	109	108	108	108
Belgium	323	389	397	407	115	118	117	116
Bulgaria	85	101	105	109	43	48	49	50
Czechia	229	271	284	298	84	87	90	91
Denmark	179	211	221	226	125	126	128	126
Germany	2 468	2 991	3 068	3 156	117	124	124	123
Estonia	24	30	31	33	69	77	79	81
Ireland	157	245	261	281	134	176	181	187
Greece	270	214	217	225	93	68	67	68
Spain	1 215	1 242	1 284	1 321	101	91	92	92
France	1 785	2 040	2 086	2 147	106	104	104	104
Croatia	71	74	77	80	63	61	62	63
Italy	1 646	1 722	1 752	1 782	107	97	96	95
Cyprus	22	21	22	23	105	84	85	87
Latvia	33	37	39	42	59	64	67	70
Lithuania	52	63	66	70	63	75	78	81
Luxembourg	33	44	45	48	262	260	253	254
Hungary	164	192	199	212	62	67	68	70
Malta	8	13	14	15	79	95	98	98
Netherlands	603	636	658	687	141	128	128	129
Austria	272	328	335	348	125	128	127	127
Poland	552	766	803	843	56	68	70	71
Portugal	222	233	237	241	80	77	77	76
Romania	272	342	368	389	51	59	63	64
Slovenia	47	50	53	56	90	82	85	87
Slovakia	101	122	124	131	71	77	76	78
Finland	168	175	180	188	121	109	109	111
Sweden	305	354	365	380	127	122	121	121
United Kingdom	1 779	2 051	2 094	2 142	110	108	108	104
Iceland	11	13	13	14	130	130	130	133
Norway	233	221	232	247	187	144	146	150
Switzerland	318	391	396	411	159	159	156	157
Montenegro	7	8	9	9	42	44	46	47
North Macedonia	17	22	22	24	32	37	36	38
Albania	19	25	26	27	25	29	30	30
Serbia	73	80	81	86	38	39	39	40
Turkey	893	1 519	1 597	1 626	48	66	66	65
Bosnia and Herzegovina	27	32	33	34	29	31	31	31
China (including Hong Kong)	7 971	15 560	16 429	17 963	23	39	40	42
Japan	3 522	3 799	3 756	3 835	105	102	99	98
United States	11 827	13 810	13 759	14 515	146	143	141	143

Source: Eurostat (online data code: prc_ppp_ind)

eurostat

Tabelul 2: PIB la prețurile actuale ale pieței, 2008 și 2016-2018

Sursa: Eurostat (prc_ppp_ind)

Evoluția valorilor SPC din ultimii zece ani sugerează că s-a înregistrat o anumită convergență a nivelurilor de trai. Majoritatea statelor membre care au aderat la UE în 2004, 2007 sau 2013 au trecut de pe o poziție aflată destul de mult sub media UE-28 în 2008 pe una mai apropiată de media UE-28 în 2018, în pofida unor impedimente apărute în timpul crizei economice și financiare globale. Croația, Slovenia și Cipru au constituit excepții: Croația a rămas la aceeași distanță de media UE-28 pe parcursul acestei perioade; Slovenia a scăzut și mai mult sub media UE-28 (asemenea Greciei și Portugaliei

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În rândul statelor membre din UE-15) – a se vedea figura 3; Cipru a trecut de la o poziție peste media UE-28 la o poziție sub această medie (asemenea Italiei și Spaniei în rândul statelor membre din UE-15). În vreme ce, comparând situația din 2018 cu cea din 2008, Irlanda, Germania, Austria, Danemarca și Belgia au depășit cu și mai mult media UE-28, restul statelor membre ale UE-15 – Țările de Jos, Finlanda, Luxemburg, Regatul Unit, Suedia și Franța – au evoluat descendent, trecând de la o poziție situată peste media UE-28 în 2008 la o poziție mai apropiată de media UE-28 în 2018 (rămânând totuși peste această medie).

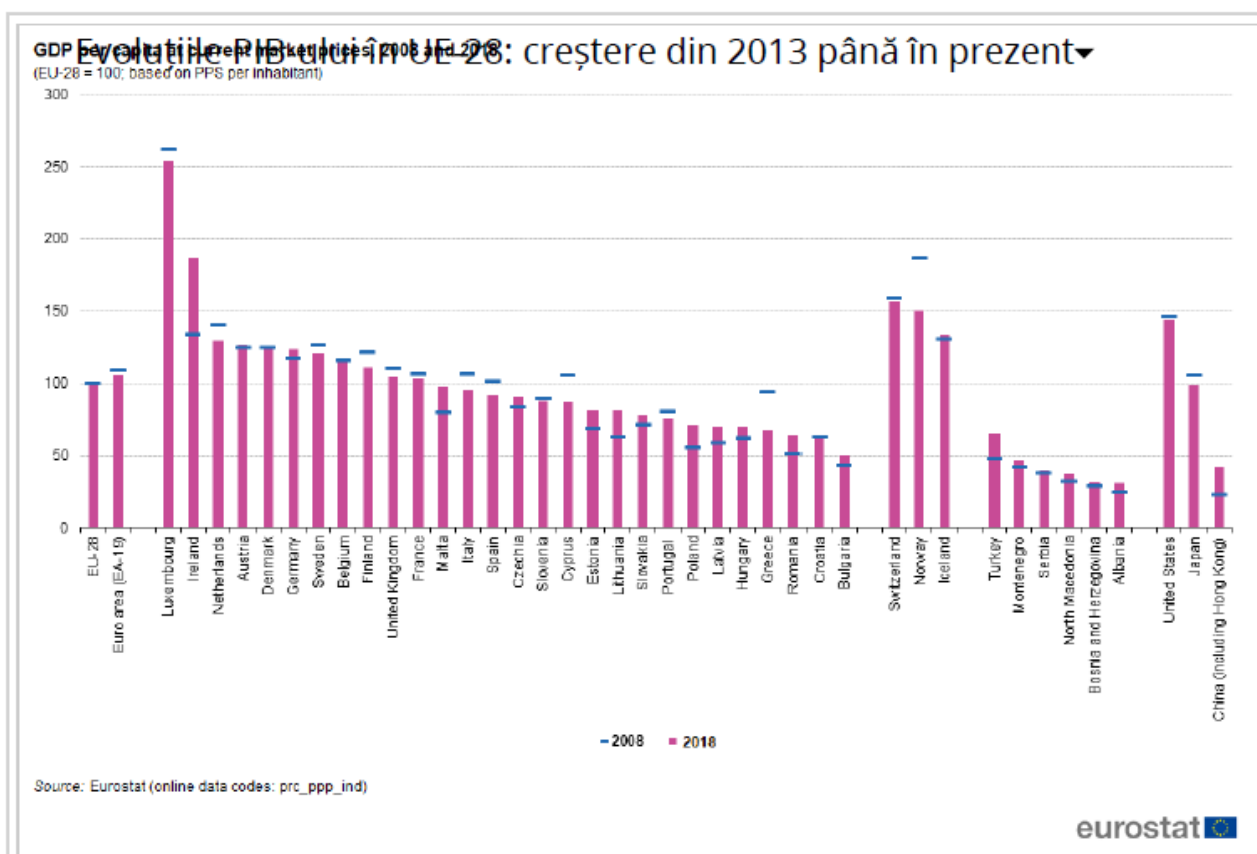

Figura 3: PIB pe cap de locuitor la prețurile actuale ale pieței, 2008 și 2018

(UE-28 = 100; pe baza SPC pe cap de locuitor)

Sursa: Eurostat (prc_ppp_ind)

Valoarea adăugată brută în UE în funcție de activitatea economică

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Aproximativ trei sferturi din valoarea adăugată totală la nivelul UE-28 în 2018 a fost generată de sectorul serviciilor. Printr-o analiză a PIB-ului din perspectiva producției, tabelul 3 oferă o imagine de ansamblu asupra importanței relative a 10 activități economice (definite pe baza NACE Rev. 2) sub aspectul contribuției acestora la valoarea adăugată brută totală la prețurile actuale de bază. Între 2008 și 2018, cota industriei din valoarea adăugată de la nivelul UE-28 a scăzut cu 0,3 puncte procentuale, la 19,5 %, deși a rămas puțin mai mare decât în cazul serviciilor de distribuție comercială, al transporturilor, al serviciilor de cazare și de alimentație publică, a căror cotă din valoarea adăugată brută totală a fost identică în 2008 și în 2018 (19,1 %). În schimb, administrația publică, apărarea, educația, sănătatea umană și asistența socială au înregistrat o creștere a valorii lor adăugate totale de 0,4 puncte procentuale, ajungând la 18,5 % în 2018. Următoarele activități ca nivel de importanță în 2018 (pe baza valorii adăugate brute) au fost serviciile profesionale, științifice, tehnice, administrative și de asistență – denumite în continuare servicii pentru întreprinderi – (11,2 %; a căror cotă a crescut cu 0,9 puncte procentuale între 2008 și 2018), activitățile imobiliare (11,1 %; scădere cu 0,1 puncte), urmate de construcții (5,6 %; scădere de 0,8 puncte procentuale), serviciile de informare și de comunicare (5,1 %; creștere de 0,2 puncte procentuale) și serviciile financiare și de asigurări (4,8 %; scădere de 0,4 puncte procentuale). Cele mai mici contribuții au provenit din arte, divertisment și alte servicii (3,4 %; nicio modificare) și din agricultură, silvicultură și pescuit (1,6 %; scădere de 0,1 puncte procentuale).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Gross value added at current basic prices, 2008 and 2018
(% share of total gross value added)

	Agriculture, forestry & fishing		Industry		Construction		Distributive trades, transport, accommodation and food services		Information and communication		Financial and insurance activities		Real estate activities		Professional, scientific, technical, administrative and support services		Public administration, defence, education, human health and social work activities		Arts, entertainment and recreation; other services (*)	
	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018	2008	2018
EU-28	1.7	1.6	19.8	19.5	6.4	5.6	19.1	19.1	4.9	5.1	5.2	4.8	11.2	11.1	10.3	11.2	18.1	18.5	3.4	3.4
Euro area (EA-19)	1.7	1.7	20.2	20.0	6.2	5.3	19.1	19.1	4.7	4.8	4.8	4.5	11.2	11.2	10.6	11.2	18.2	18.9	3.4	3.4
Belgium	0.8	0.8	18.6	16.7	5.7	5.3	21.2	19.4	4.1	4.3	4.8	6.0	9.2	8.6	12.6	14.6	20.9	22.1	2.2	2.2
Bulgaria	7.0	4.2	20.7	23.1	8.0	4.3	20.5	22.6	5.8	6.2	6.3	6.6	10.8	10.4	4.8	6.0	12.5	14.1	2.6	2.2
Czechia	2.1	2.2	31.1	30.2	6.6	5.6	19.1	19.2	5.2	5.5	4.1	4.0	8.3	8.7	6.9	6.9	14.3	15.5	2.2	2.2
Denmark	1.0	1.2	20.3	18.0	6.0	5.8	19.7	20.0	4.5	4.4	5.9	5.9	9.0	10.6	8.2	9.1	22.0	21.6	3.3	3.4
Germany	0.9	0.8	26.1	25.8	4.0	5.3	16.5	16.3	4.7	4.7	4.1	3.7	11.8	10.7	11.1	10.8	16.6	18.2	4.2	3.9
Estonia	2.7	2.6	19.9	20.8	9.6	7.7	22.2	21.1	4.9	6.0	5.4	3.9	9.7	10.1	8.4	9.8	14.8	15.6	2.4	2.4
Ireland	0.9	1.0	22.4	36.5	6.6	2.8	16.2	11.7	7.6	12.1	9.8	7.2	7.9	6.4	8.6	10.3	17.6	10.5	2.3	1.4
Greece	3.2	4.3	12.7	15.0	5.0	2.5	26.6	25.1	3.8	3.5	4.4	3.6	13.2	16.3	6.4	5.4	20.6	20.3	4.1	4.1
Spain	2.5	2.9	17.9	17.7	11.0	6.5	21.9	23.9	4.3	4.2	5.4	4.0	9.0	10.5	7.3	8.4	16.9	18.0	3.8	3.9
France	1.7	1.6	14.6	13.4	6.3	5.6	18.1	17.6	5.2	5.4	3.6	3.9	13.1	12.9	13.1	14.0	21.3	22.4	3.0	2.9
Croatia	4.6	3.6	19.4	20.4	8.5	5.4	21.8	23.1	4.9	4.6	6.3	6.1	9.1	9.7	8.4	8.4	14.0	15.5	2.8	3.3
Italy	2.1	2.1	20.1	19.4	6.0	4.7	20.1	21.4	4.3	3.6	5.4	4.8	12.4	13.9	9.3	9.5	16.7	16.6	3.6	3.9
Cyprus	2.4	2.0	8.5	8.3	12.3	5.8	24.1	25.3	3.4	4.0	7.9	9.8	8.3	9.8	8.5	10.4	20.1	19.3	4.5	4.4
Latvia	3.3	3.8	14.2	16.1	10.1	7.1	25.0	25.4	3.8	5.5	5.6	3.7	11.1	12.0	7.0	7.8	16.9	15.8	2.9	2.9
Lithuania	3.7	3.0	21.3	21.9	11.2	7.1	28.1	32.2	3.4	3.7	3.4	2.1	7.0	6.4	5.7	7.1	14.6	14.3	1.7	2.2
Luxembourg	0.3	0.3	9.3	6.8	5.6	5.4	17.1	18.0	5.8	4.5	26.8	26.5	8.8	7.9	10.1	11.9	14.3	16.7	1.9	1.9
Hungary	3.9	4.3	25.1	25.9	4.9	5.3	18.8	18.5	5.4	5.0	4.4	3.5	8.3	8.1	8.6	9.8	17.7	16.8	3.0	2.8
Malta	1.4	1.0	17.1	10.0	4.9	3.7	22.3	21.0	5.2	6.5	6.7	6.2	5.1	4.9	8.3	14.8	17.7	16.8	10.2	15.0
Netherlands	1.8	1.6	18.3	15.2	5.8	4.6	19.1	20.6	5.0	4.9	5.8	6.6	8.3	7.2	14.3	15.4	19.2	20.6	2.3	2.4
Austria	1.5	1.3	23.3	22.0	6.9	6.4	22.9	22.9	3.3	3.5	5.0	4.0	8.7	10.0	8.8	9.9	16.7	17.3	2.8	2.7
Poland	2.9	2.8	25.0	25.6	8.3	8.0	24.9	26.2	4.2	3.9	4.2	4.0	5.6	4.9	7.1	8.4	15.3	14.0	2.4	2.2
Portugal	2.2	2.3	16.7	18.5	6.7	4.0	22.1	24.9	3.8	3.5	8.1	4.9	9.4	12.2	7.1	7.6	21.0	19.1	2.7	2.9
Romania	7.0	4.8	28.3	26.1	12.7	6.0	20.1	20.2	4.8	5.8	2.3	3.0	7.4	8.3	4.5	8.0	10.4	14.5	2.5	3.4
Slovenia	1.9	2.2	25.8	27.2	8.3	6.0	20.6	20.7	4.0	4.1	4.8	3.7	7.2	7.4	9.1	10.3	15.6	15.9	2.6	2.5
Slovakia	4.1	3.3	28.5	26.2	9.5	8.7	22.0	20.2	4.0	4.4	3.2	2.9	6.8	7.1	7.0	9.1	12.7	14.8	2.1	3.4
Finland	2.5	2.8	26.8	21.3	6.9	7.2	16.5	15.5	4.8	5.8	2.7	2.7	10.2	12.6	7.6	8.9	19.3	20.1	2.7	3.0
Sweden (*)	1.6	1.2	23.2	19.2	6.1	6.4	18.2	17.7	5.4	7.0	3.6	3.7	8.9	8.5	9.7	11.9	20.4	21.5	2.9	3.0
United Kingdom	0.7	0.6	14.7	14.1	6.3	6.1	17.6	17.9	6.2	6.6	7.7	6.9	13.5	13.3	11.1	12.8	18.4	17.5	3.7	4.2
Iceland (*)	5.6	5.2	17.6	15.5	8.6	6.8	15.2	20.7	3.9	4.9	8.7	5.5	10.5	10.5	7.0	8.9	20.1	19.2	2.8	2.7
Norway	1.3	2.1	39.5	28.8	5.3	6.6	14.6	14.1	3.6	3.9	3.5	4.9	6.4	7.7	6.5	7.1	17.7	22.9	1.8	2.0
Switzerland	0.9	0.7	22.8	20.5	4.7	5.3	21.6	20.5	3.9	4.1	11.5	9.4	6.8	7.5	8.3	10.2	17.0	19.3	2.4	2.6
Montenegro (*)	9.3	8.4	14.1	11.2	7.9	8.2	25.5	29.1	7.2	4.5	4.7	5.0	7.6	6.9	2.6	5.6	19.8	18.2	1.2	2.9
North Macedonia	13.3	8.4	16.1	20.4	6.6	7.0	17.3	24.8	4.4	3.4	3.1	3.4	15.2	10.6	3.3	4.6	16.5	13.6	4.3	3.7
Albania	19.4	21.0	10.8	13.9	18.2	10.4	19.1	18.7	5.6	3.3	3.2	2.6	7.9	6.3	3.1	7.5	10.5	13.2	2.1	3.0
Serbia	8.9	7.5	27.8	25.7	5.2	5.5	17.4	20.9	4.1	6.0	3.1	3.4	9.4	8.4	5.8	7.5	15.0	12.8	3.3	3.1
Turkey (*)	8.4	6.9	21.8	23.2	7.7	9.7	26.7	25.1	3.0	2.8	2.7	3.7	10.9	8.1	4.7	6.1	12.0	12.3	2.1	2.1
Bosnia and Herzegovina	6.6	7.0	21.2	23.0	6.4	4.7	22.0	24.1	5.3	4.7	4.2	4.3	5.8	6.0	3.8	4.1	20.5	19.3	2.3	2.9
Kosovo (*)	17.5	11.4	19.8	21.8	7.8	9.9	18.2	21.7	0.9	2.2	3.9	3.8	12.9	9.5	1.6	2.7	17.3	16.2	0.1	0.8

(*) Includes also activities of household and extra-territorial organisations and bodies.

(*) Information and communication, and professional, scientific, technical, administrative and support services: break in series.

(*) 2016 instead of 2018.

(*) 2017 instead of 2018.

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

Source: Eurostat (online data code: nama_10_a10)

eurostat

Tabelul 3: Valoare adăugată brută la prețurile actuale de bază, 2008 și 2018
(pondere în % din valoarea adăugată brută totală)
Sursa: Eurostat (nama_10_a10)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Serviciile au contribuit cu 73,2 % din valoarea adăugată brută totală a UE-28 în 2018 comparativ cu 72,2 % în 2008. Importanța relativă a serviciilor a atins cote deosebit de ridicate în Luxemburg, Malta, Cipru, Franța, Regatul Unit, Grecia, Țările de Jos, Belgia, Portugalia și Danemarca, unde acestea au reprezentat cel puțin trei sferturi din valoarea adăugată totală. În schimb, cota serviciilor s-a apropiat de trei cincimi în Irlanda, Slovacia și Cehia (toate aceste state înregistrând cote relativ ridicate pentru industrie).

Evoluțiile divergente ale activităților economice în ultimul deceniu. Transformările structurale sunt, cel puțin parțial, rezultatul unor fenomene precum schimbările tehnologice, evoluția prețurilor relative, externalizarea și globalizarea, antrenând deseori mutarea activităților de producție și a unor servicii (cele care pot fi prestate la distanță, cum ar fi online sau prin intermediul centrelor de intermediere telefonică) în regiuni cu costuri mai mici ale forței de muncă, atât pe teritoriul UE, cât și în afara acestuia. În plus, criza economică și financiară globală și urmările sale au afectat în mod deosebit mai multe activități. Industria a suferit cel mai sever declin – valoarea adăugată în UE-28 scăzând cu 11,4 % ca volum – între 2008 și 2009 (după ce scăzuse deja ușor între 2007 și 2008). Producția industrială în UE-28 a scăzut cu încă 2,3 % între 2011 și 2013, înainte să crească într-un ritm relativ accelerat în următorii patru ani (înregistrând creșteri anuale de 2,5 % și 3,1 %) și într-un ritm mai redus (1,8 %) în 2018. Construcțiile au suferit reducerea cea mai profundă și mai de durată, producția aferentă scăzând cu 18,1 % în UE-28 între 2008 și 2013 (după ce scăzuse deja în 2008), nivelul său reducându-se în fiecare an în această perioadă: ca atare, creșterea de 1,3 % înregistrată în cazul construcțiilor în 2014 a fost prima creștere anuală în șapte ani și a fost urmată de o creștere între 1,6 % și 4,2 % până în 2018. Serviciile pentru întreprinderi, precum și serviciile de distribuție comercială, transporturile și serviciile de cazare și de alimentație publică din UE-28 au înregistrat scăderi relativ mari ale valorii adăugate în 2009, de 7,0 %, respectiv 5,8 %, însă ulterior acestea au înregistrat rate anuale pozitive de variație în fiecare an până în 2018 (cu excepția unei scăderi modeste de 0,1 % în cazul serviciilor de distribuție comercială, al transporturilor și al serviciilor de cazare și alimentație în 2013). După o stabilitate relativă (nicio variație) în 2009, producția din agricultură, silvicultură și pescuit din UE-28 a scăzut în 2010 cu 3,9 % și din nou în 2012 cu 5,5 %; după creșterea de 3,8 % din 2013 și de 6,1 % în 2014, producția din agricultură, silvicultură și pescuit a scăzut cu 0,9 % în 2015 și din nou în 2016 înainte de a reveni la o tendință ascendentă în 2017 (creștere de 2,1 %) și în 2018 (creștere de 0,6 %). Două dintre activitățile prezentate în figurile 4 și 5 nu au înregistrat o scădere anuală a valorii adăugate în niciun an pe parcursul perioadei luate în considerare: activități imobiliare; administrația publică, apărarea, educația, sănătatea umană și asistența socială. Este interesant de remarcat că, în pofida faptului că valoarea adăugată pentru activități imobiliare în UE-28 a crescut în fiecare an pe parcursul perioadei luate în considerare (deși într-un ritm relativ redus), cota totală a activităților imobiliare din valoarea adăugată brută totală a scăzut ușor.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

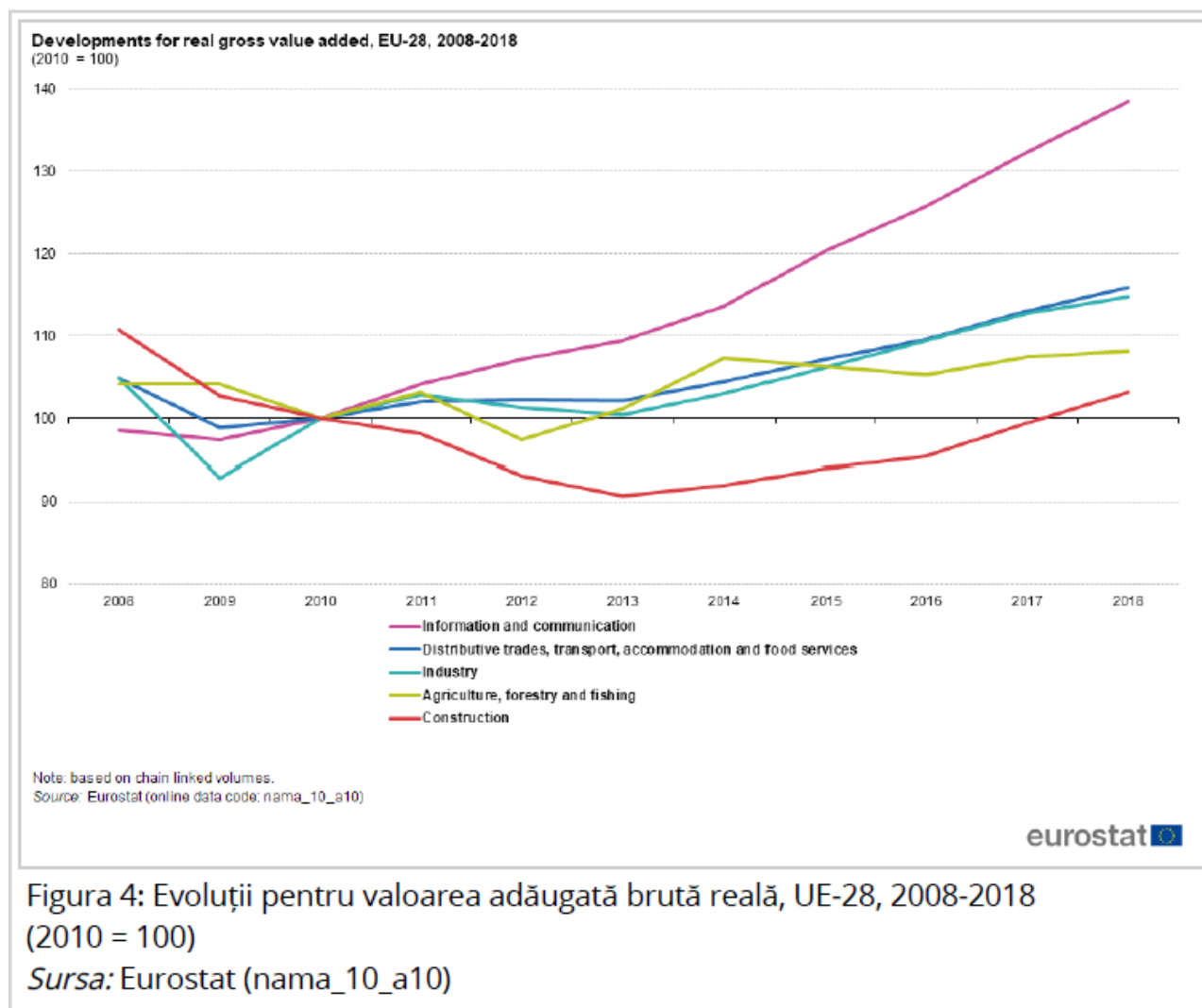
Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În 2018, toate activitățile din UE-28 au înregistrat o creștere a valorii lor adăugate brute față de anul 2017. Activitățile cu cea mai mare creștere au fost activitățile de informare și comunicare (4,7 %), construcțiile (3,6 %) și serviciile pentru întreprinderi (3,3 %).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

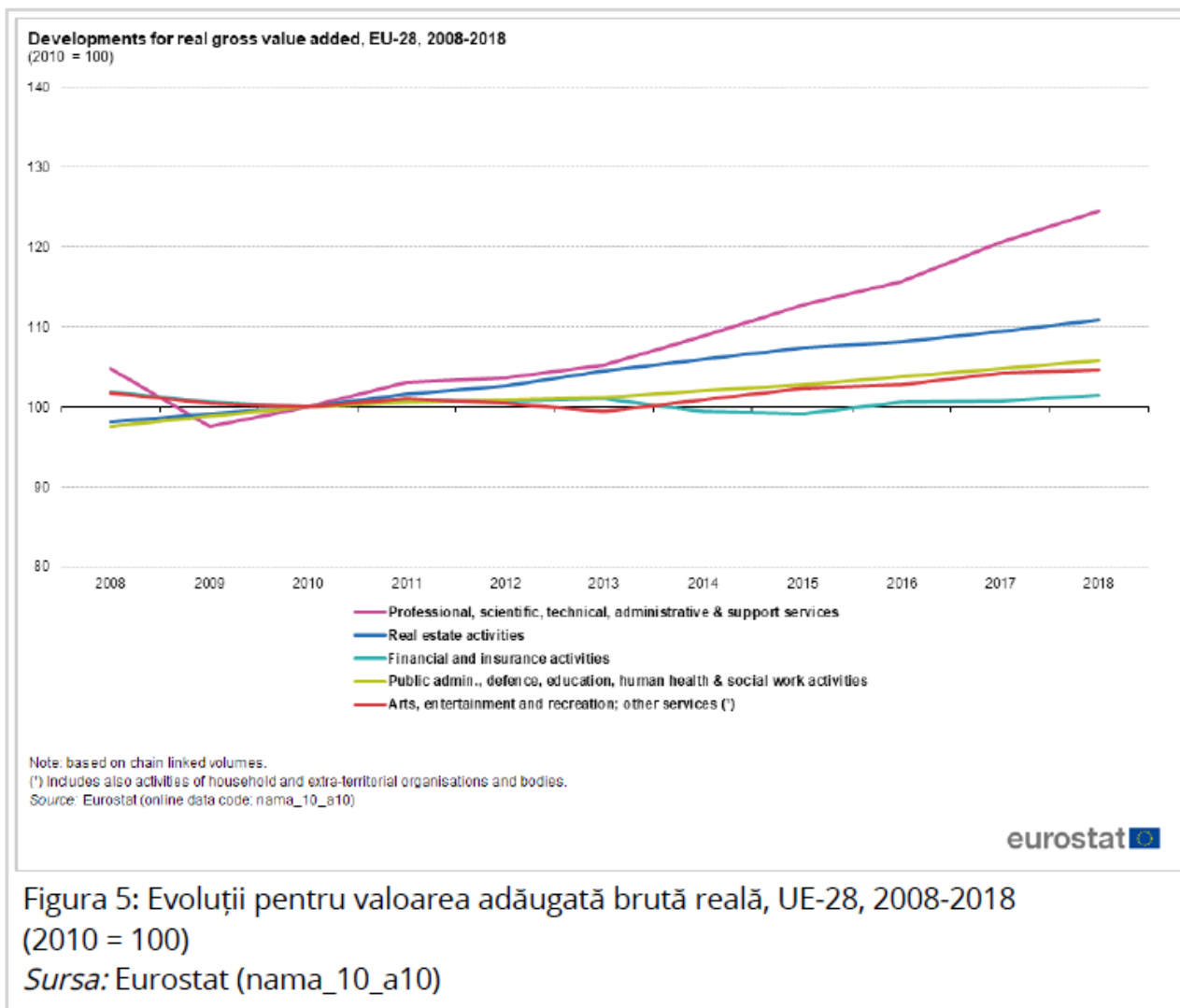
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Productivitatea muncii

Pentru a elimina efectele inflației, productivitatea muncii pe lucrător salariat poate fi calculată pe baza datelor ajustate pentru variația prețurilor. O analiză a productivității muncii pe lucrător salariat în termeni reali (pe baza variațiilor volumelor înlănțuite) în perioada de 10 ani cuprinsă între 2008 și 2018 arată creșteri la nivelul majorității activităților din UE-28, cele mai mari câștiguri la nivelul productivității fiind înregistrate în agricultură, silvicultură și pescuit (în creștere la nivel general cu 28,0 %), în serviciile de informare și comunicare (17,5 %) și în industrie (16,3 %) – a se vedea figura 6. Este de

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

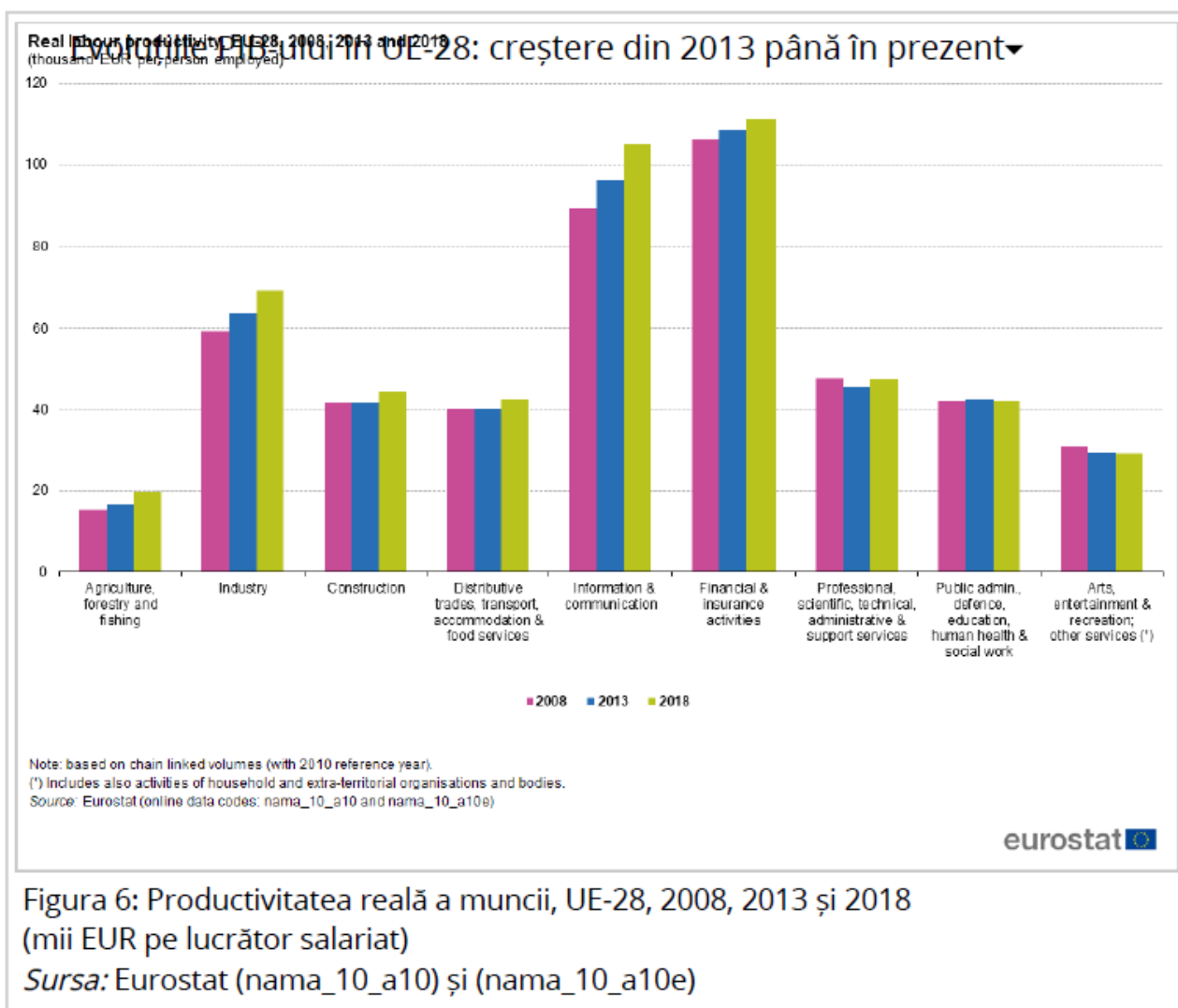
Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

reținut că o comparație precisă a nivelurilor productivității muncii în termeni reali între activități poate fi analizată doar pentru anul de referință 2010 din cauza caracterului non-aditiv al volumelor înălțuite.

Date suplimentare privind evoluția productivității reale a muncii, măsurată fie pe lucrător salariat, fie pe oră de muncă, sunt prezentate în tabelul 4.

Productivitatea muncii pe lucrător salariat a crescut, în termeni reali, între 2008 și 2018 în aproape toate statele membre ale UE – Finlanda, Italia, Luxemburg și Grecia înregistrând scăderi (nu există date disponibile pentru Malta). În aceeași perioadă, productivitatea muncii pe oră de muncă a crescut în toate statele membre ale UE, cu excepția

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Luxemburgului și Greciei (nu există date disponibile pentru Malta nici în acest caz). Lăsând la o parte statele membre cu o întrerupere a seriei (a se vedea tabelul 4), cele mai mari creșteri (în procente) în cazul ambelor măsuri ale productivității reale a muncii au fost înregistrate în Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, România și Slovacia.

Real labour productivity, 2008, 2013 and 2018

	(thousand EUR per person employed)			(EUR per hour worked)		
	2008	2013	2018	2008	2013	2018
EU-28	51.0	52.2	54.5	30.42	31.97	33.46
Euro area (EA-19)	57.3	58.2	60.2	35.22	37.10	38.46
Belgium	73.1	73.7	75.4	46.69	47.32	48.55
Bulgaria	8.7	9.8	11.1	5.12	5.99	6.78
Czechia	28.0	28.1	31.4	15.65	15.92	17.56
Denmark	73.2	77.9	79.8	51.17	54.65	57.30
Germany	58.1	57.4	59.6	40.94	42.16	43.75
Estonia	22.8	24.4	26.7	11.61	13.10	14.76
Ireland (*)	75.0	81.0	112.8	40.70	46.48	63.16
Greece	45.1	41.4	40.3	21.42	20.10	19.69
Spain	48.0	52.7	53.7	28.05	31.14	31.55
France	66.9	68.4	70.6	43.36	44.82	47.36
Croatia (*)	23.4	24.0	24.3	12.10	12.56	13.34
Italy	59.2	57.4	57.8	32.78	33.36	33.53
Cyprus	42.4	42.3	42.6	22.54	23.42	23.96
Latvia	17.9	19.9	22.7	8.92	10.33	11.99
Lithuania	20.4	22.2	24.5	10.56	12.08	13.20
Luxembourg	103.2	98.1	97.4	65.85	65.26	64.68
Hungary (*)	21.6	21.4	22.5	10.92	12.27	13.11
Malta	-	-	-	-	-	-
Netherlands	65.6	66.6	69.0	45.94	47.10	49.23
Austria	66.0	64.9	66.9	38.45	39.80	41.37
Poland (*)	19.0	22.3	25.6	9.16	10.96	12.78
Portugal	31.4	33.8	33.0	16.64	18.17	17.62
Romania	13.2	14.1	17.3	7.19	7.81	9.57
Slovenia	33.6	33.1	36.3	20.09	19.93	22.62
Slovakia	27.5	29.7	31.6	15.31	16.78	18.60
Finland	68.0	64.3	66.4	40.34	39.25	40.81
Sweden	71.1	72.5	75.2	43.97	45.04	47.25
United Kingdom	57.7	57.8	59.8	35.06	34.65	35.92
Iceland (*)	56.5	56.6	58.8	34.93	37.29	39.41
Norway	111.9	111.0	115.4	77.78	78.28	81.47
Switzerland	94.9	94.2	97.0	57.19	59.49	62.11
North Macedonia (*)	8.7	8.7	9.1	-	-	-

Note: based on chain linked volumes (with 2010 reference year).

(*) 2013: break in series.

(*) 2017 instead of 2018.

(*) Per hour worked, 2013: break in series.

(*) 2016 instead of 2018.

Source: Eurostat (online data codes: nama_10_gdp and nama_10_a10_e)

eurostat

Tabelul 4: Productivitatea reală a muncii, 2008, 2013 și 2018

Sursa: Eurostat (nama_10_gdp și (nama_10_a10_e)

Investiții

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

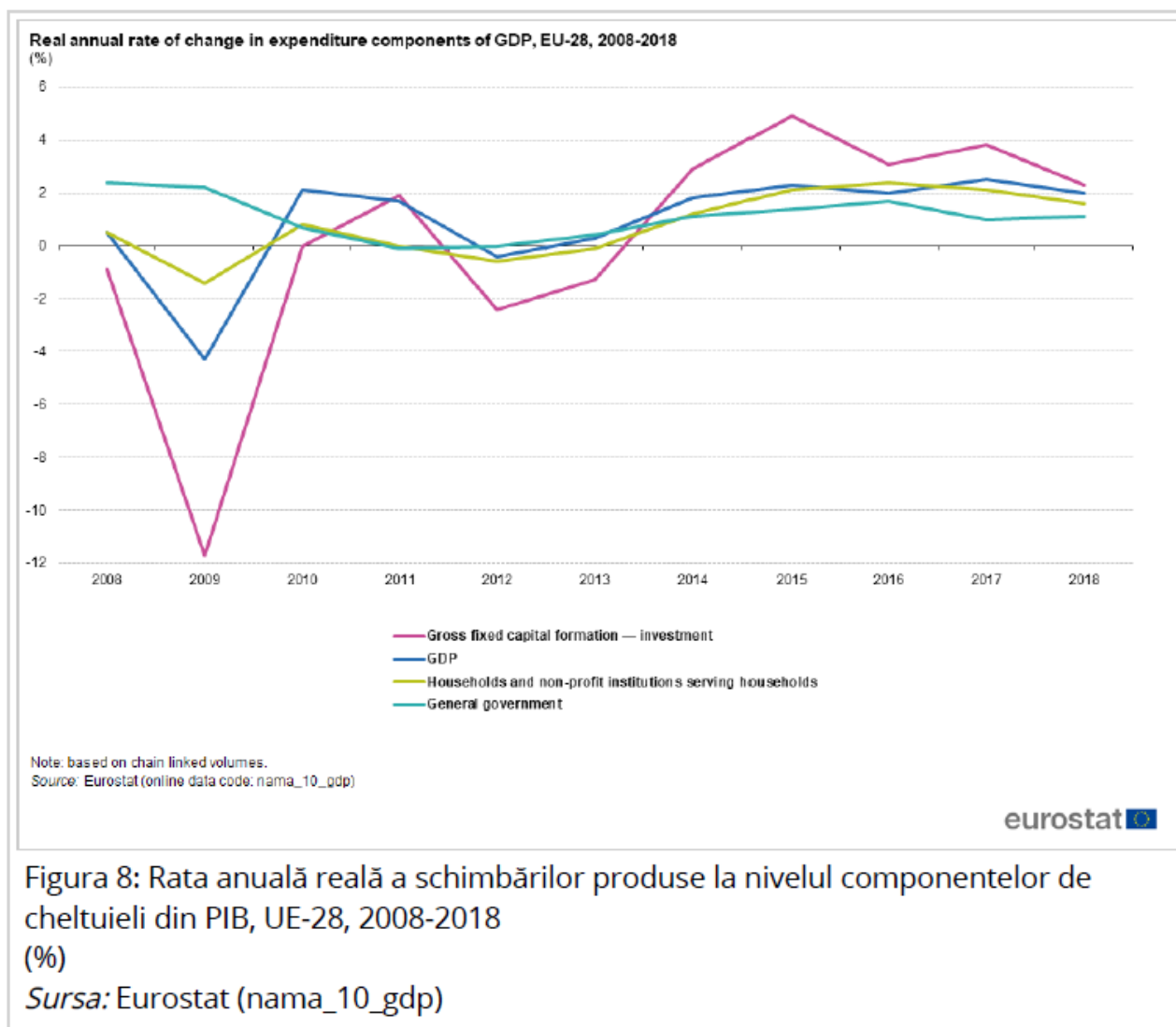
Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În pofida unei creșteri în 2011 (de 1,9 %), formarea brută de capital fix în UE-28 nu s-a redresat în totalitate după prăbușirea sa dramatică din 2009 (-11,7 %) și a revenit la o rată de variație negativă în 2012 și 2013; cu toate acestea, formarea brută de capital fix în UE-28 a crescut în perioada 2014-2018, cu 2,3 %-4,9 % în fiecare an.

La prețurile actuale, cheltuielile de consum ale gospodăriilor și ale instituțiilor fără scop lucrativ care deservește gospodăriile populației au contribuit cu 55,4 % la PIB-ul UE-28 în 2018, în timp ce cota formării brute de capital fix a fost de 21,1 %, iar cea a cheltuielilor

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

administrației publice a fost de 20,1 %, în timp ce balanța externă de bunuri și servicii a fost de 3,4 % (a se vedea figura 9).

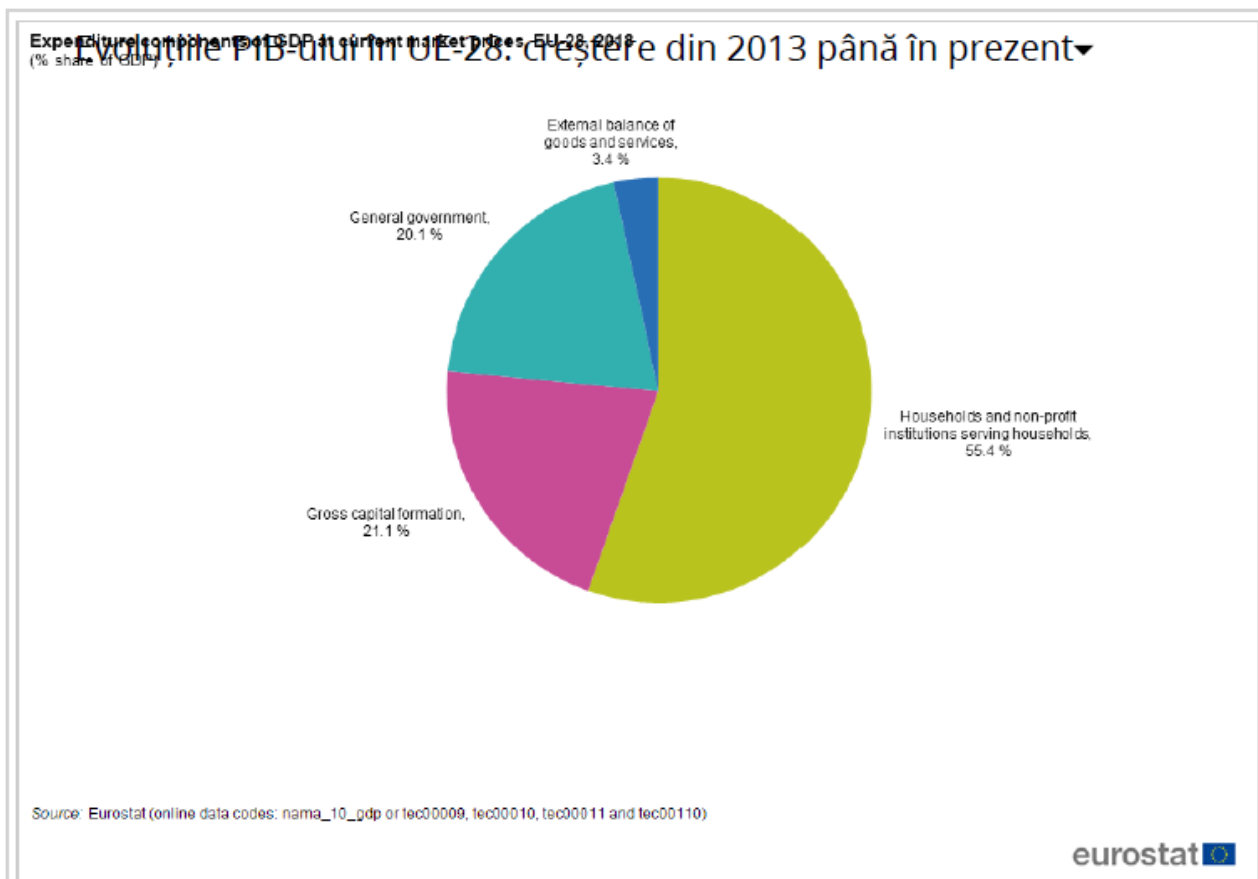

Figura 9: Componentele de cheltuieli din PIB la prețurile actuale ale pieței, UE-28, 2018

(pondere în % din PIB)

Sursa: Eurostat (nama_10_gdp), (tec00009), (tec00010), (tec00011) și (tec00110)

La nivelul statelor membre ale UE, au existat diferențe mari în ceea ce privește intensitatea investițiilor (a se vedea figura 10), ceea ce s-ar putea să reflecte, în parte, stadiile diferite de dezvoltare economică, precum și dinamica creșterii din ultimii ani. În 2018, formarea brută de capital fix (în prețuri actuale) ca procent din PIB a fost de 20,5 % în UE-28 și de 20,9 % în zona euro. Aceasta a înregistrat cotele cele mai ridicate în Cehia, Ungaria și Suedia (fiecare cu 25,5 %), respectiv cota cea mai scăzută în Grecia (11,1 %).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

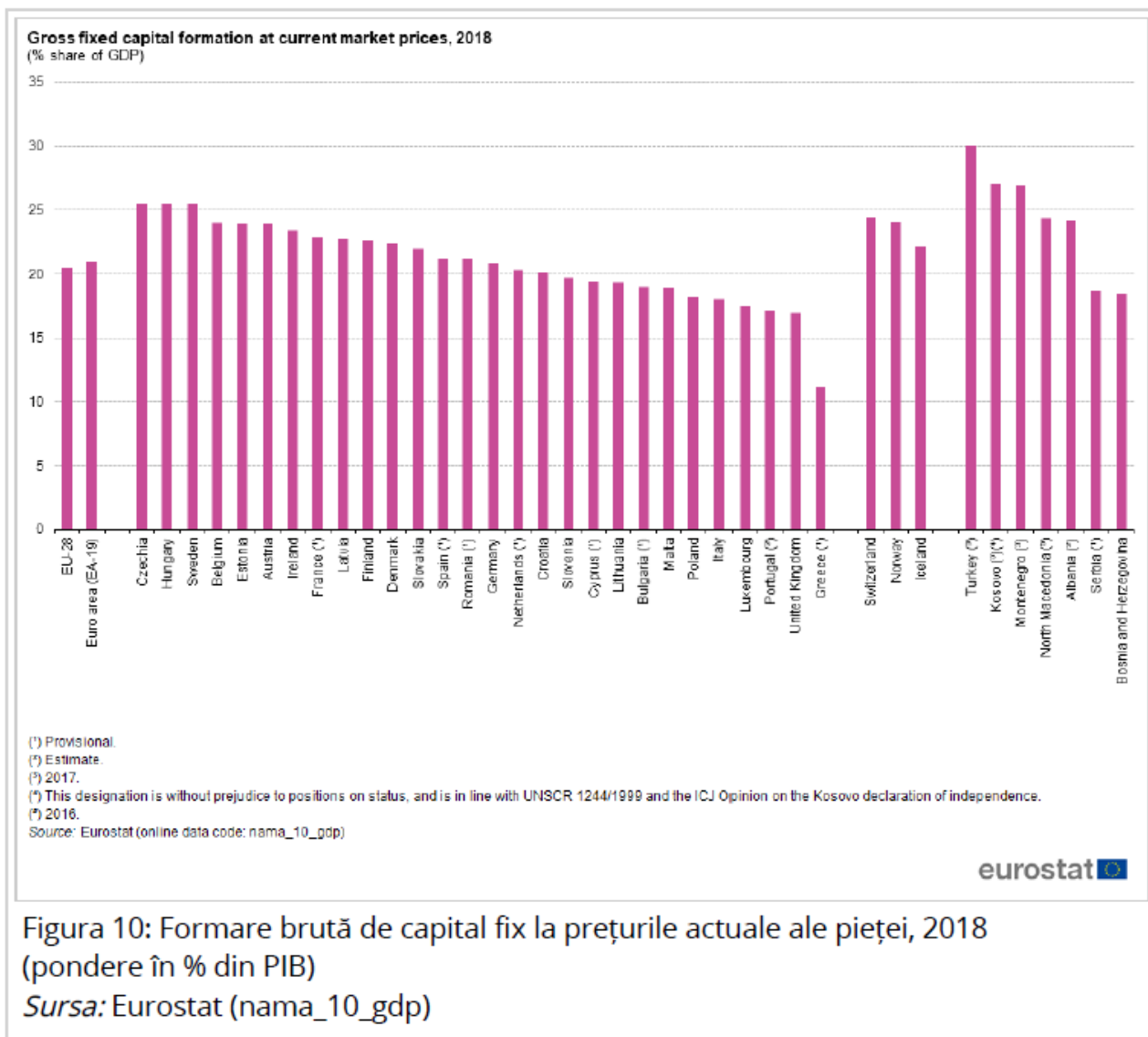
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Majoritatea investițiilor în UE-28 au fost realizate în sectorul privat, după cum reiese din tabelul 5: în 2018, investițiile realizate de întreprinderi și de gospodării au reprezentat 18,1 % din PIB-ul UE-28, în vreme ce pentru investițiile din sectorul public cifra echivalentă a fost de 2,9 %. În termeni relativi, Estonia (5,4 %; date din 2017) și Suedia (4,8 %) au realizat cele mai mari investiții publice, în timp ce investițiile cele mai mari din sectorul întreprinderilor au fost înregistrate în Irlanda (19,7 %; date din 2017, Suedia (17,4 %) și Cehia (16,7 %; date din 2017), iar cele din sectorul gospodăriilor au fost cele mai ridicate în Cipru (6,8 %; date din 2017) și Finlanda (6,7 %). Investițiile realizate de gospodării (ca procent din PIB) în 2017 au fost considerabil mai mici decât în 2008 în Grecia, Irlanda,

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Cipru, Spania și Letonia, fiind în schimb semnificativ mai mari în Bulgaria (comparație între 2016 și 2008); Regatul Unit, Germania, Finlanda, Suedia și Lituania au fost singurele alte state membre ale UE care au raportat o creștere a investițiilor realizate de gospodăriile ca procent din PIB în perioada 2008-2017 (2008-2018 pentru Finlanda și Suedia).

Investiții la prețurile actuale ale pieței, 2008, 2013 și 2018 (% share of GDP)

	Total investment			Public investment			Business investment			Household investment		
	2008	2013	2018	2008	2013	2018	2008	2013	2018	2008	2013	2018
EU-28	22.8	19.6	21.0	3.4	3.0	2.9	13.1	11.7	12.9	6.3	4.9	5.2
Euro area (EA-19)	23.3	19.9	21.3	3.3	2.8	2.7	13.0	11.7	13.0	7.0	5.4	5.6
Belgium (*)	24.0	22.2	23.5	2.1	2.4	2.2	15.1	14.1	15.5	6.8	5.7	5.8
Bulgaria (*)	33.0	21.1	18.8	5.6	4.1	2.8	25.8	15.5	12.8	1.8	1.8	3.2
Czechia (*)	29.0	25.1	24.8	5.3	3.7	3.4	19.4	16.9	16.7	5.3	4.4	4.7
Denmark	22.9	19.1	22.4	3.0	3.7	3.5	13.1	11.6	14.3	6.9	3.8	4.6
Germany (*)	20.3	19.7	20.3	2.1	2.1	2.2	12.4	11.4	11.9	5.8	6.2	6.2
Estonia (*)	31.2	27.8	24.4	6.2	5.6	5.4	19.8	17.9	14.3	5.4	4.2	4.7
Ireland (*)	24.8	18.7	23.5	5.3	2.0	1.8	10.4	14.4	19.7	9.1	2.2	2.0
Greece (*)	23.8	12.2	12.9	5.6	3.4	4.5	7.7	4.5	6.0	10.6	4.2	2.4
Spain (*)	29.2	18.8	20.5	4.6	2.3	2.0	16.4	13.4	15.2	8.2	3.1	3.3
France (*)	23.6	22.0	22.5	4.0	4.0	3.4	12.8	12.2	12.2	6.8	5.9	5.9
Croatia (*)	28.1	19.6	...	5.9	3.5	...	17.5	12.7	...	4.7	3.4	...
Italy	21.2	17.2	18.0	3.0	2.4	2.1	10.7	8.8	10.2	7.6	6.0	5.7
Cyprus (*)	27.2	14.1	20.9	3.2	2.3	2.7	10.3	6.9	11.4	13.8	5.0	6.8
Latvia (*)	32.1	23.2	20.9	5.2	4.4	4.4	20.1	16.2	13.5	6.8	2.6	3.0
Lithuania (*)	26.0	18.5	19.2	5.4	3.8	3.2	16.7	11.2	12.0	3.9	3.6	4.0
Luxembourg (*)	20.3	19.5	18.9	3.7	3.5	4.1	10.7	11.6	10.9	5.9	4.4	3.9
Hungary (*)	23.2	20.9	22.2	3.2	4.4	4.5	14.8	13.6	13.9	5.2	2.9	3.8
Malta (*)	19.6	17.5	21.1	2.4	2.9	2.3	...	...	...	...	...	...
Netherlands	22.1	18.4	20.4	4.0	3.7	3.3	10.6	10.6	10.6	7.5	4.0	6.3
Austria (*)	23.3	23.0	23.6	3.2	3.0	3.1	14.7	14.7	15.4	5.3	5.3	5.2
Poland (*)	23.1	18.8	17.7	4.8	4.1	3.8	12.5	10.1	9.8	5.8	4.6	4.2
Portugal	22.8	14.8	17.1	3.7	2.2	2.0	13.8	9.4	11.3	5.3	3.2	3.8
Romania (*)	37.3	24.8	22.4	6.5	4.5	2.8	24.5	14.7	13.9	6.3	5.8	5.9
Slovenia (*)	29.6	19.8	18.5	4.7	4.4	3.1	18.5	12.0	11.8	6.4	3.5	3.7
Slovakia (*)	25.6	20.7	21.4	3.4	3.3	3.2	17.0	12.9	13.6	5.2	4.5	4.6
Finland	24.4	21.2	22.7	3.6	4.2	4.2	14.4	10.8	11.7	6.4	6.2	6.7
Sweden	24.4	22.4	25.5	4.3	4.5	4.8	17.1	15.5	17.4	3.1	2.4	3.3
United Kingdom (*)	17.2	16.0	17.2	3.0	2.6	2.6	10.3	9.8	10.2	3.9	3.6	4.3
Iceland	25.2	15.7	...	4.7	2.8	...	15.4	10.2	...	5.2	2.7	...
Norway	22.6	23.5	24.0	3.8	4.3	5.4	14.1	13.6	12.6	4.7	5.7	6.0
Switzerland (*)	24.1	23.6	24.1	2.8	3.0	3.1	16.8	16.6	17.0	4.5	4.0	3.9
Serbia	24.9	17.2	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Turkey (*)	22.0	28.2	...	3.9	3.6	...	12.5	16.1	...	5.6	8.5	...

(*) 2017 instead of 2018.

(*) 2016 instead of 2018.

(*) 2012 instead of 2013.

(*) 2009 instead of 2008.

Source: Eurostat (online data code: nasa_10_ki)

eurostat

Tabelul 5: Investiții la prețurile actuale ale pieței, 2008, 2013 și 2018

(pondere în % din PIB)

Sursa: Eurostat (nasa_10_ki)

Veniturile

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

O analiză a PIB-ului în cadrul UE-28 din perspectiva veniturilor arată că distribuția între factorii de producție pentru venitul rezultat din procesul de producție a fost dominată de remunerarea angajaților, care a reprezentat 47,6 % din PIB la prețurile actuale ale pieței în 2018. Ponderea excedentului brut de exploatare și a venitului mixt a fost de 40,5 % din PIB, în timp ce, pentru impozitele pe producție și importuri, minus subvențiile, aceasta a fost de 11,9 % (a se vedea figura 11). Irlanda a înregistrat cea mai scăzută cotă a remunerațiilor pentru angajați din PIB (28,8 %), urmată de Grecia (33,4 %), la polul opus înregistrându-se cote de peste 50,0 % în Luxemburg, Germania, Franța și Danemarca (aceasta din urmă înregistrând cea mai mare cotă, și anume 52,4 %). În cazul Irlandei, această cotă extrem de scăzută se datorează efectelor globalizării (în limba engleză).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

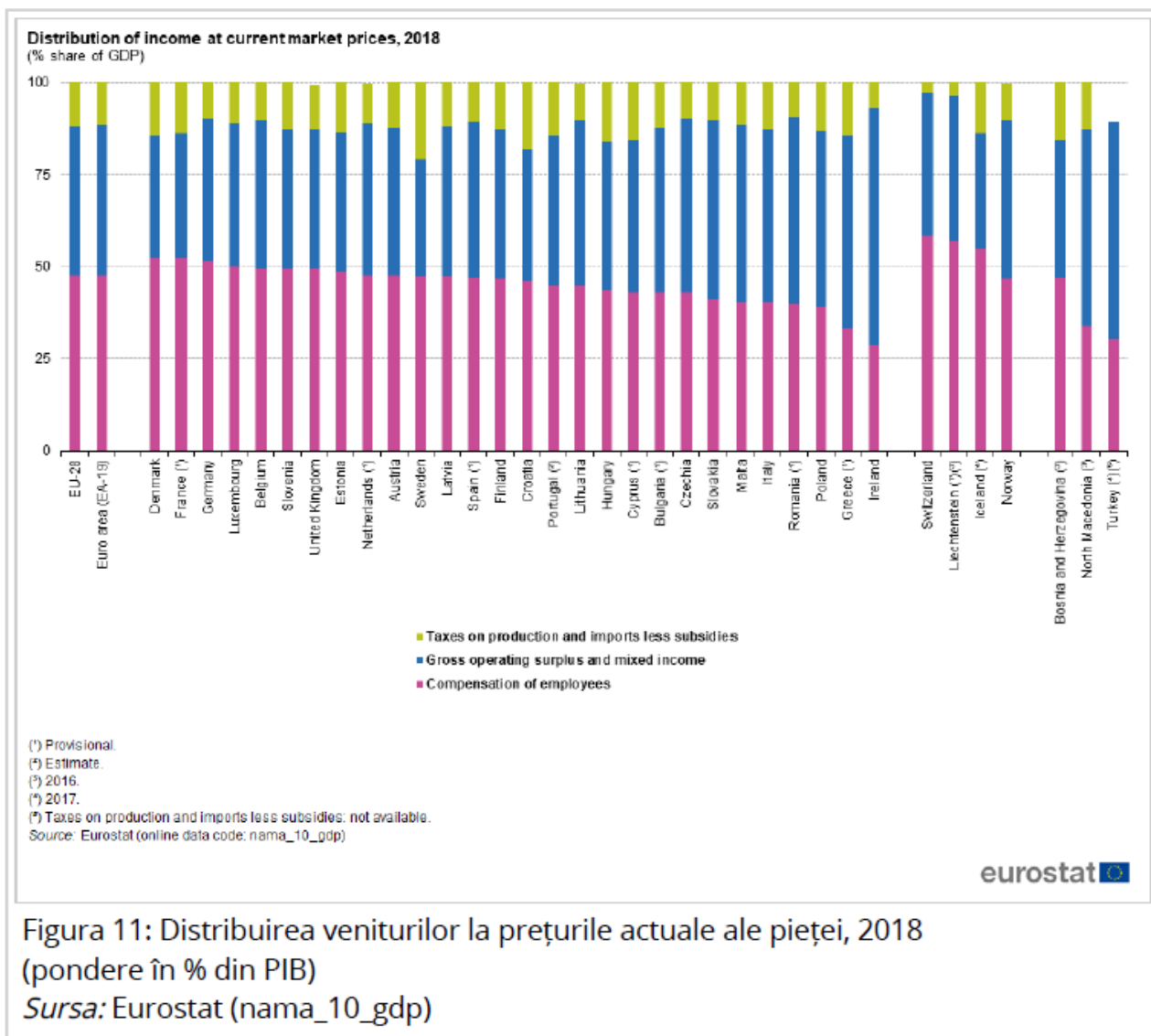

Figura 12 (care se bazează și pe date în prețurile actuale ale pieței) indică faptul că agregatele de venit se redresaseră, până în 2011 sau 2013, în urma pierderilor suferite în timpul crizei financiare și economice. În 2009, nivelul de remunerare a angajaților în UE-28 a scăzut cu 2,8 %, însă până în 2018 acesta a fost cu 23,0 % mai mare față de nivelul său corespondent înregistrat în 2008.

În ceea ce privește excedentul brut de exploatare și venitul mixt, acestea au înregistrat deja doar creșteri limitate în UE-28 în 2008, după care au scăzut cu 8,2 % în 2009; până în 2013, acest agregat de venit revenise la un nivel similar vârfului atins înainte de criză (în 2008), iar până în 2018 acesta a fost cu 17,6 % peste vârful respectiv.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

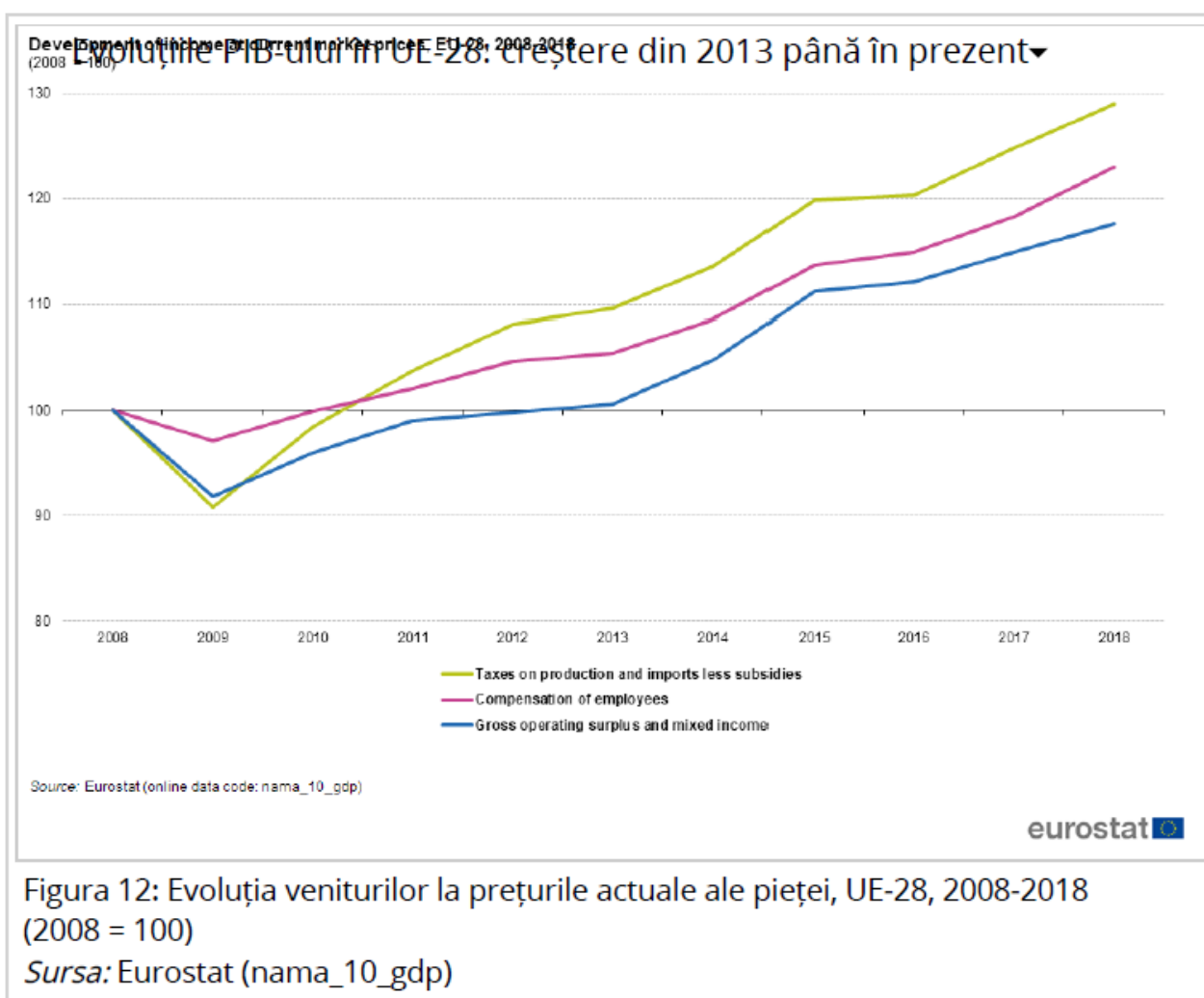
Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Scăderea impozitelor pe producție și importuri minus subvențiile în UE-28, care începuse deja în 2008 (scădere de 3,1 %), s-a intensificat în 2009 (scădere de 9,2 %); până în 2011 aceste pierderi fuseseră mai mult decât recuperate, iar în 2018 respectivul agregat de venit s-a situat cu 29,0 % peste nivelul său din 2008 (și cu 25,1 % peste nivelul maxim de dinainte de criză, înregistrat în 2007).

Concluzii

Per total, din datele din conturile naționale prezentate și explicațiile furnizate de către Eurostat, se observă o redresare consistentă la nivel european după criza economică globală și recesiunea severă din UE din 2009, menținându-se o tendință pozitivă; însă, în

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

contextul actual, marcat de „Brexit” și de impactul pandemiei cauzate de virusul SARS-CoV-2, va fi extrem de dificil ca această tendință să rămână pozitivă și în 2020.

5.3. Indicatori generali la nivel național

Valorile indicatorilor la nivel național au fost obținute prin extrageri din baza de date online Tempo Online⁶⁹ a Institutului Național de Statistică (INS). Colectarea datelor s-a realizat în perioada octombrie 2019 – ianuarie 2020, folosind ca interval de referință perioada 2014-2018, inclusiv 2019 acolo unde datele au fost disponibile. Astfel, pentru o serie de domenii aferente statisticii economice (de ex. industrie) în baza de date Tempo Online nu există date actualizate sau sunt destul de vechi (anul 2010 sau anterior). Totodată, pentru unele categorii de date există deja o serie de statistici parțiale și pentru anul 2019.

Legenda furnizată de către INS pentru datele prezentate este următoarea, aplicându-se tuturor datelor incluse în analiza din prezentul studiu:

- ':' - date lipsă;
- 'c' - date confidențiale;
- 9999,00 - normal - date definitive;
- **9999,00 - îngroșat subliniat** - date semidefinitive;
- **9999,00 - îngroșat** - date revizuite;
- 9999,00 - subliniat - date provizorii.

Populația

La nivelul populației au fost analizate diverse tipuri de informații, din care au rezultate date privind mai multe categorii de indicatori, de la populație totală, la populația după media de vârstă, domiciliu, vârstă, populație activă etc.

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Numar persoane				
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
19916451	19822250	19706424	19591668	<u>19472072</u>

Tabel. 1: Populația rezidentă la 1 iulie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

⁶⁹ <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Datele provizorii privind populația rezidentă, în intervalul de referință, indică un total de 19,470 milioane persoane, **cu medie de vârstă în creștere constantă**, unde media aferentă intervalului de referință este de 41,6 ani:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Ani				
Ani	Ani	Ani	Ani	Ani
41,2	41,4	41,6	41,8	<u>42</u>

Tabel. 2: Vârsta medie a populației rezidente la 1 iulie pe sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Corelat cu totalurile pentru populația rezidentă și vârsta medie a acesteia, rata sporului natural se prezintă cu valori oscilante, dar negative, confirmând situația înregistrată în ultimii cca. 30 de ani, după cum urmează:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Spor natural la 1000 locuitori				
Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori
-2,8	-3	-2,7	-3	<u>-3,9</u>

Tabel. 2: Rata sporului natural al populației rezidente pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

În ceea ce privește populația după domiciliu, totalul național este de 22,154 milioane persoane, de unde rezultă o diferență de cca. 2,684 milioane persoane care au domiciliul în România, dar rezidența în alt stat, cu o scădere constantă din 2014 până în 2018, respectiv:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2019
UM: Numar persoane				
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
22299730	22286392	22247551	22213586	<u>22154572</u>

Tabel. 4: POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 iulie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Din aceste totaluri, populația în vârstă de muncă a înregistrat, de asemenea, o tendință descrescătoare, reprezentând un procent de 65,55% din totalul de la punctul anterior pentru datele parțiale la 2019:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

UM: Numar persoane					
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
14686387	14588966	14773571	14675116	14593183	14522136

Tabel. 5: POPULATIA DUPA DOMICILIU în vârstă de muncă la 1 iulie pe medii de rezidență și sexe, , macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Odată amintită populația în vârstă de muncă se impune următoare precizare: contextul în care intervine prezentul studiu este marcat de situația critică în ceea ce privește disponibilitatea resursei umane, mai ales, calificate, dar și necalificate, pe piața muncii la nivel național. Datorită exodului substanțial în materie de capital uman începând cu momentul aderării României la Uniunea Europeană și accentuat în ultimii 10-12 ani, România se confruntă cu probleme grave din acest punct de vedere. Fenomenul migraționist are două componente, denumite generic „work drain” sau „brain drain”, respectiv o migrație a forței de muncă sau „o migrație a materiei cenușii”. Pe lângă datele statistice relevante, subiectul a fost puternic mediatizat și dezbătut, inclusiv în cadrul forumurilor și/sau dezabterilor și/sau meselor rotunde etc., realizate de către diverse organizații, cu abordarea problematicei la nivel național, regional sau sectorial,.

În acest sens, oferim câteva exemple grăitoare privind situația migrației forței de muncă sau a materiei cenușii, pornind chiar de la baza piramidei migraționiste, respectiv de la nivelul migrației școlare. La începutul anului școlar 2018-2019 un cotidian de prestigiu realiza, pe baza datelor statistice INS și MENCS, o analiză privind evoluția numărului de elevi în ultimii zece ani (<https://www.gandul.info/romania/romania-efectele-exodului-jumatate-de-milion-de-elevi-mai-putin-azi-in-curtea-scolii-17513938>) și concluzia era că la momentul respectiv efectivul școlar era în scădere cu jumătate de milion de elevi față de anii 2009, 2010. Totodată, trebuie precizat că sporul natural s-a menținut negativ și mortalitatea infantilă a avut tendințe de ameliorare față de perioadă anilor 2009-2010, dar chiar și în contextul acestei ameliorări, rezultatele analizei citate sunt îngrijorătoare. Conform sintezei amintite anterior, efectele migrației sunt devastatoare, respectiv: „Avem o generație pe hârtie, dar nu și între granițele țării.” Iar impactul asupra pieței muncii va fi și mai devastator, dar vom reveni asupra acestui aspect în cele ce urmează.

În ceea ce privește migrația de materie cenușie, există o oarecare ncorelare la nivelul statisticilor referitoare la studenții care optează pentru urmarea studiilor în străinătate, fără a mai reveni în țară⁷⁰, însă fenomenul pare să se agraveze.

Avansând la un eșalon superior, respectiv specialiști deja calificați, integrați pe piața muncii din țară, ne vom rezuma la sectorul medical, a cărui situație este de notorietate. S-a vehiculat o cifră în jurul a 15.000 de membri ai corpului medical care au părăsit țara în

70

<http://www.marketwatch.ro/articol/16385/Erasmus+2019+Migratia+studentilor+romani+intre+statistici+si+povesti+adevarate/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,**

Contract nr. POCU82/3/7/104254

ultimii ani, exodul medicilor reprezentând cea mai mare problemă a sectorului medical, dar nu singura⁷¹. Deși, prin măsurile adoptate începând cu 2018⁷², exodul medicilor și altor categorii de personal medical a continuat, conform situației existente la nivelul Colegiului Medicilor din România (CMR), care a eliberat în 2018 circa 1.600 de documente necesare practicării medicinei în străinătate. În alte sectoare de activitate, cu o importanță majoră în PIB, devenite sectoare strategice, de exemplu sectorul IT, deficitul este de asemenea foarte mare, universitățile românești nereușind să livreze suficienți absolvenți care să activeze în acest sector. La nivelul anului 2016 universitățile livrau doar jumătate din necesarul de angajați în sectorul IT⁷³. La nivelul anului 2018, deficitul era în continuare unul major în acest sector de activitate⁷⁴.

Raportat la celelalte sectoare de activitate și acestea se confruntă cu același deficit al forței de muncă sau poate mai grav. Sectoare precum cele industriale sau retail, HoReCa și, mai ales, construcții, au fost afectate din plin de fenomenul migraționist al forței de muncă, mai ales calificate. Astfel, în aceste sectoare, dar și în altele, a fost nevoie de o infuzie de forță de muncă, preponderent din state din afara Uniunii Europene. La finalul anului 2018, circa 25.000 de persoane, imigranți din state non-UE, activau pe piața muncii din România, din care 13.000 primind permis de muncă în 2018⁷⁵. Iar pentru anul 2019, la începutul acestuia, existau cereri și mai mari de suplimentare a contingentului de lucrători noncomunitari, respectiv, conform sursei citate anterior: „[...] oficialii Inspectoratului General pentru Imigrări spun că, deși sunt încă în perioada de centralizare a avizelor de muncă pentru muncitorii imigranți acordate în 2018, solicitările venite din partea angajatorilor sunt semnificativ mai mari decât în alți ani.” Exodul este estimat la cca. 40.000 de români anual, astfel „importul” de forță de muncă (preponderent din Asia⁷⁶) este insuficient, conform datelor statistice prezentate în sursele citate anterior.

Nu în ultimul rând trebuie precizat faptul că la nivelul anilor 2018-2019 s-a raportat o creștere a numărului adulților cu studii medii și superioare care părăsesc țara, nu neapărat pentru salarii mai mari sau un nivel de viață mai bun, ci preponderent pentru a le asigura copiilor lor accesul la o educație mai bună.

⁷¹ <http://www.romania-actualitati.ro/diana-paun-exodul-medecilor-cea-mai-mare-problema-a-sistemului-medical-125586>

⁷² <https://www.zf.ro/profesii/exodul-medecilor-a-continuat-in-ciuda-majorarilor-salariale-din-sanatate-1-600-de-medici-au-cerut-avize-in-2018-pentru-a-profesa-in-strainatate-17888406>

⁷³ <https://www.hipo.ro/locuri-de-munca/vizualizareArticol/2063/%E2%80%8BRomania-are-un-deficit-de-50.000-de-angajati-in-IT%2C-in-2016.-Universitatile-livreaza-doar-jumatate-din-necesarul-de-specialisti>

⁷⁴ <https://stirileprotv.ro/stiri/social/este-mare-nevoie-de-specialisti-in-it-solutiile-companiilor-din-strainatate-care-isi-deschid-sedii-la-noi.html>

⁷⁵ <https://www.zf.ro/eveniment/aproape-25-000-de-straini-din-state-non-ue-lucraza-in-romania-guvernul-pregateste-hotararea-privind-cota-de-muncitori-care-pot-fi-importati-in-2019-17834024>

⁷⁶ https://adevarul.ro/news/societate/romanii-inlocuiti-muncitori-asia-africa-si-n-conditii-angajati-strainii-extracomunitari-1_5b608ab2df52022f75d9dab6/index.html și <https://www.gandul.info/financiar/romania-importa-forta-de-munca-din-asia-17374798>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Numar persoane				
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
11251	15235	22807	23156	27229

Tabel. 6: Emigranți definitivi pe grupe de vârstă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe de plecare

Se poate observa că anual a crescut numărul persoanelor care au emigrat definitiv, acest număr crescând de cca. 2,42 ori în 2018 față de 2014, sau cu circa 242%. Discrepanța între valoare de 40.000 români anual, preluată din sursele amintite anterior și valorile raportate de INS rezidă din faptul că rapoartea INS de mai sus reflectă emigranții definitivi.

INS raportează următoarele cifre pentru imigranții definitivi, de asemenea cu valori cu creștere exponențială, valori cu de 2 ori sau 2,5 mai mari decât cele înregistrate pentru persoanele care au emigrat definitiv, respectiv:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Numar persoane				
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
36644	23093	27863	50199	65678

Tabel. 7: Imigranți definitivi pe grupe de vârstă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe de sosire

Raportat la datele prezentate anterior s-ar putea spune că s-ar echilibra balanța cel puțin numerică emigranți-imigranți, cu o creștere masivă a imigranților definitivi pentru ultimii doi ani din intervalul de referință. Totuși, chiar și în acest context, se menține deficitul mare de forță de muncă.

Referitor la țările de destinație ale emigranților definitivi, se mențin ca destinații preferate Italia și Spania, unde există comunități foarte mari de români, dar se observă creșteri pentru toate destinațiile raportate de către INS, cu fluxuri mai mari pentru Franța, și Germania.

Tari de destinație	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Numar persoane				
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Australia	45	116	111	114	128
Austria	569	804	1347	1531	1746
Canada	688	1184	1086	1048	1126

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Elvetia	114	165	234	260	290
Franta	495	628	886	890	1075
Germania	2008	2780	3959	4088	3961
Grecia	60	129	169	177	184
Israel	22	43	75	66	61
Italia	1553	2033	3575	3449	4553
Slovacia	6	5	16	14	17
Spania	3134	3375	5361	5547	6910
SUA	536	802	1281	1165	1243
Suedia	51	104	167	181	173
Ungaria	286	420	390	271	304
Alte tari	1684	2647	4150	4355	5458

Tabel. 8: Emigranți definitiv după țara de destinație

Pentru reducerea fenomenului migraționist sau pentru repatrierea românilor care au emigrat sunt finanțate o serie de intervenții prin diverse programe și/sau inițiative implementate la nivel național, cum ar fi:

- apelul de proiecte *Start Up Diaspora* (cofinanțat prin POCU 2014-2020), care va fi reluat în 2020, dar pentru care încă nu există o raportare clară asupra impactului acestuia la nivelul economiei reale;
- programul *RePatriot*⁷⁷, care deja a început să aibă rezultate, fiind prezentate povești de succes ale românilor repatriați.

Forța de muncă

Cum am putut observa anterior, în contextul unui spor natural constant negativ și al unui flux migraționist crescător, populația în vârstă de muncă a înregistrat o tendință descrescătoare, reprezentând un procent de 65,55% din totalul populației după domiciliu, conform datelor parțiale la 2019.

În acest context, resursele de muncă la nivel național în intervalul de referință se prezintă după cum urmează:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Mii persoane				
Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
12597,7	12481,1	12562	12432,5	12238,9

⁷⁷ <https://repatriot.ro/>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Tabel. 9: Resurse de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Respectiv, se reflectă indicatorii amintiți anterior printr-o scădere constantă a resurselor de muncă. Totodată, acestea reprezintă 84,27% din populația în vârstă de muncă după domiciliu, conform datelor parțiale provizorii la 2019.

Iar din totalul resurselor de muncă, ratele de ocupare reflectă o situație alarmantă pentru economia națională, cu valori care vin să agraveze situația deja dificilă creată de exodul forței de muncă sau al materiei cenușii.

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Procente				
Procente	Procente	Procente	Procente	Procente
66,9	66,8	66,2	67,3	68,7

Tabel. 10: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Cu alte cuvinte, populația activă **civilă**, exprimată în mii persoane, este următoarea:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Mii persoane				
Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
8910	8776,8	8735,8	8717,9	8696,4

Tabel. 11: Populația activă civilă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

În ceea ce privește șomerii înregistrați, valorile au avut o tendință pozitivă în intervalul de referință, fiind generată pe de-o parte de exodul amintit anterior, cât și de necesarul constant de personal pe piața forței de muncă la nivel național:

Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
UM: Procente				
Procente	Procente	Procente	Procente	Procente
5,4	5	4,8	4	3,3

Tabel. 12: Rata șomajului pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

La această rată redusă a șomajului au contribuit și cursurile de formare profesională (finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, din fonduri europene, la cererea agenților economici sau din alte surse – încă nu există o „tradiție” a învățământului dual pentru a putea estima impactul acestui sistem), cu o rată de medie de ocupare ulterior cursurilor urmate de cca. 50% în perioada 2016-2018.

Categorii de persoane	Categorii de persoane	Ani
-----------------------	-----------------------	-----

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

cuprinse in cursuri organizate de pregatire	dupa activitatea desfasurata	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
		UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Persoane cuprinse in pregatire	40265	43402	28975	26063	28112
-	din care: s-au incadrat in activitate	18891	17827	15208	12392	14626
din care: Someri	Persoane cuprinse in pregatire	37438	40371	26264	23598	22011
-	din care: s-au incadrat in activitate	18528	17654	15022	11902	11245
Persoane care beneficiaza de servicii gratuite de formare profesionala	Persoane cuprinse in pregatire	439	632	573	244	205
Persoane care nu beneficiaza de servicii gratuite de formare profesionala	Persoane cuprinse in pregatire	1923	2086	1840	1712	2477
Au incheiat cursurile de pregatire	Persoane cuprinse in pregatire	84152	91688	61650	55900	51150
-	din care: s-au incadrat in activitate	28695	28204	18847	18374	17861
Someri care au urmat cursuri finantate din bugetul asigurarilor pentru somaj	Persoane cuprinse in pregatire	29754	25099	26194	23542	20574
-	din care: s-au incadrat in activitate	5939	3479	3796	3197	3446
Persoane care beneficiaza de servicii gratuite de formare profesionala finantate din bugetul asigurarilor pentru somaj	Persoane cuprinse in pregatire	37877	41187	26898	23864	20834
-	din care: s-au incadrat in activitate	:	17698	11761	11932	11175

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Persoane care au început cursurile în anul anterior	Persoane cuprinse în pregătire	8731	10072	8423	8334	8205
-	din care: s-au încadrat în activitate	3816	3895	3290	3245	3240
La cererea persoanelor fizice interesate	Persoane cuprinse în pregătire	99	58	65	104	100
La cererea agenților economici	Persoane cuprinse în pregătire	7	:	:	:	:
Someri din cursuri organizate din alte fonduri	Persoane cuprinse în pregătire	7684	15272	70	56	1437
-	din care: s-au încadrat în activitate	412	3132	:	:	:
În pregătire	Persoane cuprinse în pregătire	8564	9933	8259	8116	8055
Au întrerupt cursurile	Persoane cuprinse în pregătire	1804	1915	1556	1273	1140

Tabel. 13: Persoane cuprinse în cursurile de formare profesională

La nivelul INS există și serii de date privind întreprinderile care au oferit formare profesională continuă și inițială (pentru ambele tipuri de formare fiind raportate 43.704 întreprinderi în 2005 și 50.926 în 2018). Rata globală de participare pentru angajații din toate întreprinderile la cursuri de formare profesională continuă a înregistrat o tendință pozitivă, de la 7,6% în 1999 la 17,4% în 2005, până la 21,3% în 2018.

Totodată, printre sursele de finanțare ale cursurilor de formare profesională trebuie precizate și finanțările acordate prin POCU 2014-2020 pentru creșterea calității forței de muncă autohtone (calificare, specializare, perfecționare în general, inclusiv în domeniul competențelor digitale) în vederea menținerii acestora pe piața muncii interne, dar și pentru creșterea competitivității întreprinderilor românești.

La momentul colectării datelor supuse analizei în prezentul studiu, pentru indicatorul *efectivul salariaților la sfârșitul anului* ultima actualizare disponibilă la INS data din 10.09.2019. Conform precizărilor INS în Tempo Online pentru acest indicator trebuie ținut cont de o serie de aspecte și anume: *Efectivul salariaților la sfârșitul perioadei de referință reprezintă numărul de salariați angajați cu contract de muncă/raport de serviciu, pe durată determinată sau nedeterminată, în program complet sau parțial (inclusiv cei cu contract de muncă/raport de serviciu suspendat) existenți în evidențele întreprinderii la sfârșitul perioadei de referință. Nu sunt cuprinși salariații detașați la lucru în străinătate și cei care cumulează mai multe funcții și nu au funcția de bază la unitatea raportoare. Sunt excluse*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

cadrele militare și personalul asimilat (M.A.N, M.A.I., S.R.I., etc.). Pentru a evita dubla/multipla înregistrare se respectă definiția din Codul fiscal (cu modificările și completările ulterioare) referitoare la activitatea dependentă la funcția de bază, respectiv "orice activitate desfășurată în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, declarată angajatorului ca funcție de bază de către angajat; în cazul în care activitatea se desfășoară pentru mai mulți angajatori, angajatul este obligat să declare fiecareia locul unde exercită funcția pe care o consideră de bază". Următoarele categorii nu se includ: - patronii care își desfășoară activitatea în propria unitate și pentru care sursa de venit o constituie numai dividendele și profitul unității; - lucrătorii familiali - reprezintă persoanele care-și exercită activitatea într-o unitate economică aparținând familiei sau unei rude, pe care o ajută și pentru care nu primesc remunerație sub formă de salariu; plata se realizează în natură (hrană, haine, locuință) sau ocazional, cu titlu excepțional și în bani, fără a figura pe statul de salarii; - membrii consiliilor județene și locale. Respectiv, pentru intervalul de referință 2014-2018, situația privind acest indicator la nivel național era următoarea:

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
			Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
			UM: Numar persoane				
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
TOTAL	Total	TOTAL	4900684	5041186	5223767	5362346	5426272
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	Total	TOTAL	113806	119107	124331	128622	129368
01 Agricultura, vanatoare si servicii anexe	Total	TOTAL	79481	84190	88598	92288	90950
02-03 Silvicultura si exploatare forestiera; Pescuit si acvacultura	Total	TOTAL	34325	34917	35733	36334	38418
INDUSTRIE	Total	TOTAL	1396293	1433610	1459873	1498425	1486020
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	Total	TOTAL	61904	57429	54203	51883	50103
05 Extractia carbunelui superior si inferior	Total	TOTAL	18707	16278	14668	12856	12116

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

06 Extractia petrolului brut si a gazelor naturale	Total	TOTAL	19610	18556	17220	16483	15914
07 Extractia minereurilor metalifere	Total	TOTAL	2542	2255	2221	1991	2016
08 Alte activitati extractive	Total	TOTAL	11378	12144	12511	12786	12957
09 Activitati de servicii anexe extractiei	Total	TOTAL	9667	8196	7583	7767	7100
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	Total	TOTAL	1172332	1216176	1244739	1284129	1272836
10 Industria alimentara	Total	TOTAL	157593	162167	164503	169913	167195
11 Fabricarea bauturilor	Total	TOTAL	19122	19716	20819	20218	21946
12 Fabricarea produselor din tutun	Total	TOTAL	1681	1864	1825	2026	2230
13 Fabricarea produselor textile	Total	TOTAL	36907	38611	40784	42749	42932
14 Fabricarea articolelor de imbracaminte	Total	TOTAL	153151	150433	145020	136252	128761
15 Tabacirea si finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj si marochinarie, harnasamentelor si incaltamintei; prepararea si vopsirea blanurilor	Total	TOTAL	66848	65626	65448	63554	60664
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn si pluta, cu exceptia mobilei; fabricarea	Total	TOTAL	56146	58000	57167	57363	57221

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

articolelor din paie si din alte materiale vegetale impletite							
17 Fabricarea hartiei si a produselor din hartie	Total	TOTAL	10910	12453	13895	15065	15053
18 Tiparire si reproducerea pe suporti a inregistrarilor	Total	TOTAL	14827	15927	16519	17857	17790
19 Fabricarea produselor de cocserie si a produselor obtinute din prelucrarea titeiului	Total	TOTAL	4275	4123	3658	3193	3147
20 Fabricarea substantelor si a produselor chimice	Total	TOTAL	26279	24353	24973	25983	25096
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza si a preparatelor farmaceutice	Total	TOTAL	9923	10157	10514	10481	10540
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	Total	TOTAL	51408	56922	60569	66297	69596
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Total	TOTAL	39688	41765	42905	45792	46104
24 Industria metalurgica	Total	TOTAL	30184	29825	30107	30702	31235

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	Total	TOTAL	76195	79830	81829	87645	86355
26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	Total	TOTAL	29321	31255	33411	36240	39141
27 Fabricarea echipamentelor electrice	Total	TOTAL	40652	43502	46902	50847	53664
28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	Total	TOTAL	50581	50467	52719	56943	58128
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	Total	TOTAL	159908	182174	192479	202414	194126
30 Fabricarea altor mijloace de transport	Total	TOTAL	32993	30659	30486	30747	32203
31 Fabricarea de mobila	Total	TOTAL	64879	67202	69249	69761	67152
32 Alte activități industriale n.c.a.	Total	TOTAL	14463	15492	16439	18758	19060
33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	Total	TOTAL	24398	23653	22519	23329	23497
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER	Total	TOTAL	58237	55111	54383	54537	54283

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

CONDITIONAT							
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	Total	TOTAL	103820	104894	106548	107876	108798
36 Captarea, tratarea si distributia apei	Total	TOTAL	42553	42330	41547	41479	41092
37 Colectarea si epurarea apelor uzate	Total	TOTAL	7217	7588	8178	8489	8470
38-39 Colectarea, tratarea si eliminarea deseurilor; activitati de recuperare a materialelor reciclabile; Activitati si servicii de decontaminare	Total	TOTAL	54050	54976	56823	57908	59236
F CONSTRUCTII	Total	TOTAL	376142	388213	397782	401786	401302
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	Total	TOTAL	855009	874278	910340	929852	945036
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	Total	TOTAL	271278	278856	293050	298465	304450
49 Transporturi terestre si transporturi prin conducte	Total	TOTAL	169080	175789	184796	185611	186761
50 Transporturi pe	Total	TOTAL	2760	2951	3013	3202	3108

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

apa							
51 Transporturi aeriene	Total	TOTAL	3653	3699	4117	4624	4890
52 Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	Total	TOTAL	58645	59245	62469	64393	67616
53 Activitati de posta si de curier	Total	TOTAL	37140	37172	38655	40635	42075
I HOTELURI SI RESTAURANTE	Total	TOTAL	145059	158321	176024	189582	195249
J INFORMATII SI COMUNICATII	Total	TOTAL	147218	158291	172969	186294	200491
58 Activitati de editare	Total	TOTAL	25753	27166	27518	28725	30179
59-60 Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune; inregistrari audio si activitati de editare muzicala; Activitati de difuzare si transmitere de programe	Total	TOTAL	16260	16320	17346	17394	17205
61 Telecomunicatii	Total	TOTAL	45171	46023	46212	47044	49699
62-63 Activitati de servicii in tehnologia informatiei; Activitati de servicii informatice	Total	TOTAL	60034	68782	81893	93131	103408
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	Total	TOTAL	99030	98776	99412	99101	99707
64 Intermedieri financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si ale	Total	TOTAL	75766	75651	75799	75684	75961

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

fondurilor de pensii							
65 Activitati de asigurari, reasigurari si ale fondurilor de pensii (cu exceptia celor din sistemul public de asigurari sociale)	Total	TOTAL	12356	11640	10270	9898	9671
66 Activitati auxiliare intermediarilor financiare, activitati de asigurare si fonduri de pensii	Total	TOTAL	10908	11485	13343	13519	14075
L TRANZACTII IMOBILIARE	Total	TOTAL	27560	28476	31130	31210	32540
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	Total	TOTAL	156074	163385	171780	177590	189436
72 Cercetare-dezvoltare	Total	TOTAL	19964	19801	19877	20247	21301
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	Total	TOTAL	280112	292249	319761	328338	331620
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	Total	TOTAL	195894	198399	202651	207238	209709
P INVATAMANT	Total	TOTAL	367712	363954	363465	362466	361846
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	Total	TOTAL	347203	357912	372766	391223	403538

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	Total	TOTAL	69976	73245	72758	75534	78277
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	Total	TOTAL	52318	54114	55675	56620	57683

Tabel. 14: Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Nu vom continua analiza în ceea ce privește repartizarea procentuală la nivel de activități, conform CAEN Rev.2, urmând să facem această analiză pentru datele aferente Regiunii de dezvoltare Centru în cadrul subcapitolului următor.

Tot în contextul forței de muncă, se impune prezentarea **situației absolvenților** la nivel național din două perspective: pe de-o parte, în funcție de nivelurile de educație și, pe de altă parte, absolvenții în învățământul profesional, postliceal și de maistri, dar și absolvenții în învățământul superior.

Niveluri de instruire	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe	Ani				
			Anul 1990	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
			UM: Numar persoane				
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	TOTAL	668446	557418	498889	497632	501802
Invatamant secundar ciclul 2 (liceal si profesional)	Total	TOTAL	304429	201460	163264	173013	171980
Invatamant liceal secundar ciclul 2	Total	TOTAL	188732	189855	152741	153590	148653
Licee si colegii teoretice	Total	TOTAL	11609	88720	76553	78697	77138
Licee tehnice - total, din care:	Total	TOTAL	138367	50955	35584	33223	30562
Licee tehnice	Total	TOTAL	:	42575	29361	27058	24792
Licee tehnice - resurse naturale si protectia mediului	Total	TOTAL	:	8380	6223	6165	5770
Licee agricole	Total	TOTAL	20190	2302	1661	1809	1650
Licee silvice	Total	TOTAL	968	993	863	850	932

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Licee agromontane	Total	TOTAL	:	566	421	459	339
Licee veterinare	Total	TOTAL	:	1030	940	996	787
Licee sanitare	Total	TOTAL	3301	:	:	:	:
Licee economice, administrative si de servicii	Total	TOTAL	10375	:	:	:	:
Licee economice	Total	TOTAL	:	30773	25011	24957	24280
Licee administrative si de servicii	Total	TOTAL	:	874	477	562	395
Licee de informatica	Total	TOTAL	899	:	:	:	:
Licee de metrologie	Total	TOTAL	171	:	:	:	:
Scoli normale (Licee pedagogice)	Total	TOTAL	1229	2098	1416	2004	2203
Licee de arta	Total	TOTAL	477	:	:	:	:
Licee de arte plastice	Total	TOTAL	:	1761	1512	1519	1481
Licee de muzica	Total	TOTAL	:	1178	1035	1055	1038
Licee de coregrafie	Total	TOTAL	:	88	80	91	97
Licee de arte vizuale	Total	TOTAL	:	526	418	448	603
Licee de teatru	Total	TOTAL	:	230	249	205	262
Licee cu program de educatie fizica si sport	Total	TOTAL	:	4316	3683	3805	4126
Licee militare	Total	TOTAL	720	317	316	315	362
Seminarii teologice	Total	TOTAL	295	2646	2115	2210	2152
Licee speciale	Total	TOTAL	131	:	:	:	:
Licee speciale teoretice	Total	TOTAL	:	102	74	83	72
Licee speciale tehnice - total, din care:	Total	TOTAL	:	380	333	302	174
Invatamant profesional	Total	TOTAL	115697	11605	10523	19423	23327

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

secundar ciclul 2							
Scoli profesionale-secundar ciclul 2	Total	TOTAL	113967	10839	9710	18587	22379
Scoli de ucenici-secundar ciclul 2	Total	TOTAL	1730	:	:	:	:
Scoli profesionale speciale -secundar ciclul 2	Total	TOTAL	:	497	594	632	739
Scoli speciale de reeducare / Centre scolare pentru educatie incluziva - secundar ciclul 2	Total	TOTAL	:	166	177	171	184
Scoli profesionale - a doua sansa	Total	TOTAL	:	103	42	33	25
Invatamant postliceal si de maistri	Total	TOTAL	2259	35692	34134	31982	30985
Scoli postliceale	Total	TOTAL	1395	32037	31083	29272	28599
Scoli de maistri	Total	TOTAL	864	3531	2919	2566	2253
Scoli postliceale speciale	Total	TOTAL	:	124	132	144	133
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale)	Total	TOTAL	:	133478	121788	121250	126271
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe	Total	TOTAL	:	4326	4420	5065	5271

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

postdoctorale) si diploma de bacalaureat in alta tara							
Invatamant universitar de licenta (pana in anul 2013)	Total	TOTAL	25927	:	:	:	:
Invatamant universitar - absolventi cu diploma de licenta	Total	TOTAL	:	85028	80815	80035	82848
Invatamant universitar de licenta - absolventi cu diploma - si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	TOTAL	:	3510	3528	3763	3994
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamantul postuniversitar	Total	TOTAL	:	44458	38713	39327	41580
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamant postuniversitar si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	TOTAL	:	717	798	1212	1153
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si	Total	TOTAL	:	3992	2260	1888	1843

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

programe postdoctorale							
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	TOTAL	:	99	94	90	124

Tabel. 15: Absolvenți pe niveluri de educație, sexe, macoregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Datele disponibile arată o corelație directă cu ceilalți indicatori demografici prezentați, evidențiind o scădere a numărului total de absolvenți în intervalul 1990-2015, cu o tendință pozitivă între 2015-2017.

Niveluri de instruire	Profiluri de pregătire	Ani				
		Anul 1993	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
		UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Scoli profesionale-secundar ciclul 2	Total	66685	10942	9752	18620	22404
-	Constructii de masini	14221	1599	1323	2361	2877
-	Electrotehnica si electronica	3500	431	337	1045	981
-	Mine	2174	:	:	43	:
-	Petrol	887	52	86	70	172
-	Metalurgie	1312	7	11	:	:
-	Energetic	2001	48	23	115	125
-	Chimie industrială	2057	82	18	110	85
-	Materiale de constructii	901	:	:	40	26
-	Constructii-montaj	4731	586	570	982	1078
-	Exploatarea si industrializarea	5351	513	396	789	717

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	lemnului					
-	Transporturi	9155	3536	3181	4545	5751
-	Posta si telecomunicatii	183	:	:	:	:
-	Industrie alimentara	1756	453	516	917	1037
-	Industrie usoara	5021	666	614	1401	1592
-	Poligrafie	205	:	:	:	:
-	Agricultura	3715	757	718	1590	1766
-	Silvicultura	306	59	31	71	143
-	Gospodarirea apelor	164	:	:	:	:
-	Comert	2577	220	201	784	971
-	Teologie	:	:	:	:	14
-	Turism	:	60	41	69	171
-	Alimentatie publica	3262	1316	1124	2161	3326
-	Industrie mica si prestari servicii	3206	557	562	1527	1572
Scoli de ucenici-secundar ciclul 2	Total	35485	:	:	:	:
-	Industrie	16539	:	:	:	:
-	Industrie mica	12223	:	:	:	:
-	Prestatii pentru servirea populatiei	5906	:	:	:	:
-	Activitati in agricultura	817	:	:	:	:
Scoli profesionale speciale -secundar ciclul 2	Total	2948	663	771	803	923
-	Constructii de masini	443	44	61	58	40
-	Electrotehnica si electronica	21	:	:	:	:
-	Chimie	10	:	:	:	:
-	Materiale de constructii	12	:	:	:	:
-	Constructii-montaj	624	125	141	131	143
-	Exploatarea si industrializarea lemnului	436	38	83	50	107
-	Transporturi	12	56	32	45	39

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	Industrie alimentara	44	30	19	20	49
-	Industrie usoara	942	129	181	164	223
-	Agricultura	163	12	25	46	26
-	Alimentatie publica	132	139	132	184	154
-	Industrie mica si prestari servicii	26	90	97	105	142
-	Alte activitati industriale specifice	83	:	:	:	:
Scoli postliceale	Total	15309	32037	31083	29272	28599
-	Constructii de masini	611	586	714	555	612
-	Electrotehnica si electronica	590	331	351	347	395
-	Mine	97	:	:	:	:
-	Geologie	39	14	15	:	:
-	Metalurgie	164	25	30	48	29
-	Energetic	97	207	213	208	268
-	Chimie industriala	272	284	304	414	344
-	Materiale de constructii	15	:	:	:	:
-	Constructii-montaj	377	739	683	679	755
-	Exploatarea si industrializarea lemnului	212	277	175	234	208
-	Transporturi	75	1447	1531	1508	1401
-	Posta si telecomunicatii	220	262	228	255	232
-	Industrie alimentara	271	522	444	410	398
-	Industrie usoara	451	202	213	341	254
-	Agricultura	569	315	334	292	308
-	Silvicultura	133	409	440	461	333
-	Gospodarierea apelor	52	:	:	:	:
-	Comert	500	888	676	726	652
-	Finante, contabilitate, administrativ	1857	322	288	341	259
-	Turism	364	1040	1062	1050	1030
-	Servicii	499	682	575	609	630
-	Informatica	348	1600	1492	1483	1492
-	Sanitar	5770	21110	20107	17938	17421

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	Cultura	66	39	71	59	30
-	Invatamant	662	43	29	41	74
-	Asistenta sociala	:	:	12	15	18
-	Agricol si alimentar	:	127	174	378	375
-	Management	:	24	87	73	144
-	Altele	998	542	835	807	937
Scoli de maistri	Total	7926	3531	2919	2566	2253
-	Constructii de masini	2452	887	686	778	634
-	Electrotehnica si electronica	651	400	442	365	304
-	Mine	237	31	37	32	:
-	Petrol	139	87	96	22	30
-	Metalurgie	346	51	:	15	22
-	Energetic	542	431	376	221	241
-	Chimie industriala	559	121	42	75	32
-	Materiale de constructii	63	:	:	:	:
-	Constructii-montaj	579	738	596	499	523
-	Exploatarea si industrializarea lemnului	355	:	33	24	44
-	Transporturi	467	570	448	417	336
-	Industrie alimentara	287	45	14	11	:
-	Industrie usoara	266	46	80	50	71
-	Agricultura	360	124	69	57	16
-	Altele	623	:	:	:	:
Scoli postliceale speciale	Total	43	124	132	144	133
-	Exploatarea si industrializarea lemnului	:	6	:	6	:
-	Industrie alimentara	:	9	:	11	9
-	Servicii	:	7	23	31	29
-	Sanitar	43	88	97	81	80
-	Invatamant	:	14	12	15	15

Tabel. 16: Absolvenți în învățământul profesional, postliceal și de maștri, pe tipuri de școli și profiluri de pregătire

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Datele disponibile arată o corelație directă cu ceilalți indicatori demografici prezentați, dar și cu măsurile antagonice versus nevoile pieței muncii din ultimii cca. 20 ani în ceea ce privește învățământul profesional și tehnic, evidențiind o scădere a numărului total de absolvenți în intervalul 1990-2015, cu o tendință pozitivă între 2015-2017.

Niveluri de instruire	Grupe de specializari	Forme de proprietate	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani			
				Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
				UM: Numar persoane			
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale)	Total	Total	TOTAL	133478	121788	121250	126271
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	4730	5060	6016	5645
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	12250	11898	10973	11524
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	12140	11085	10474	11649
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	39625	34572	33550	33751
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	7768	6950	6464	6521

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	7142	5992	6750	7349
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	22929	22098	22106	21619
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	5471	4895	5340	5277
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	14717	12543	14067	16912
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	6706	6695	5510	6024
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale) si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	TOTAL	4326	4420	5065	5271
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	19	21	185	34
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	378	488	357	414
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale,	Total	TOTAL	275	367	374	425

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	jurnalism si informatii						
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	1267	893	879	1000
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	104	90	112	114
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	100	83	189	168
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	327	489	630	573
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	59	63	64	93
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	1657	1756	2001	2168
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	140	170	274	282
Invatamant universitar - absolventi cu diploma de licenta	Total	Total	TOTAL	85028	80815	80035	82848
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	2948	3276	3260	3106
-	ISCED-F 2013:	Total	TOTAL	7475	7495	7027	7314

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	Arte si stiinte umaniste						
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	7246	6846	6374	7511
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	26098	22250	21460	21714
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	4558	4192	3829	3975
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	4855	4333	4891	5414
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	14443	14352	14522	13845
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	3815	3515	3840	3823
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	10202	11262	11485	12413
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	3388	3294	3347	3733
Invatamant universitar de licenta - absolventi cu	Total	Total	TOTAL	3510	3528	3763	3994

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

diploma - si diploma de bacalaureat in alta tara							
-	ISCED-F 2013: Științele educatiei	Total	TOTAL	5	11	10	16
-	ISCED-F 2013: Arte si științe umaniste	Total	TOTAL	256	306	191	191
-	ISCED-F 2013: Științe sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	161	247	215	254
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	976	599	523	624
-	ISCED-F 2013: Științe naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	77	48	66	59
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	66	62	110	111
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	231	369	433	398
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si științe veterinare	Total	TOTAL	45	50	53	81
-	ISCED-F 2013: Sanatate si	Total	TOTAL	1616	1735	1969	2080

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	asistenta sociala						
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	77	101	193	180
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamantul postuniversitar	Total	Total	TOTAL	44458	38713	39327	41580
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	1746	1752	2710	2508
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	4186	3895	3589	3783
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	4533	4010	3895	3969
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	13081	12145	11871	11815
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	2870	2521	2479	2391
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	2184	1606	1821	1874
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	7580	7329	7236	7448

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	1328	1246	1408	1354
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	3741	910	2227	4226
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	3209	3299	2091	2212
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamant postuniversitar si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	TOTAL	717	798	1212	1153
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	8	2	167	10
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	112	162	151	194
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	105	107	148	155
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	279	284	343	350
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	22	29	42	42

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	31	20	76	51
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	73	106	177	157
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	9	10	7	9
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	17	13	24	87
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	61	65	77	98
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale	Total	Total	TOTAL	3992	2260	1888	1843
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	36	32	46	31
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	589	508	357	427
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	361	229	205	169
-	ISCED-F 2013: Afaceri,	Total	TOTAL	446	177	219	222

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	administratie si drept						
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	340	237	156	155
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	103	53	38	61
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	906	417	348	326
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	328	134	92	100
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	774	371	355	273
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	109	102	72	79
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	TOTAL	99	94	90	124
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	TOTAL	6	8	8	8

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	TOTAL	10	20	15	29
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	TOTAL	9	13	11	16
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	TOTAL	12	10	13	26
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	TOTAL	5	13	4	13
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilor (TIC)	Total	TOTAL	3	1	3	6
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	TOTAL	23	14	20	18
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	TOTAL	5	3	4	3
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	TOTAL	24	8	8	1
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	TOTAL	2	4	4	4

Tabel. 17: Absolvenți în învățământul superior, pe grupe de specializări, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Datele disponibile arată o corelație directă cu ceilalți indicatori demografici prezentați, evidențiind o scădere a numărului total de absolvenți din învățământul superior în intervalul 2014-2016, cu o creștere ușoară pentru anul 2017.

Per total, datele prezentate, corelate cu exodul amintit anterior, evidențiază problemele cu care se confruntă mediul de afaceri autohton în asigurarea personalului necesar operării la nivelul curent, făcând ca dezvoltarea/extinderea/creșterea să fie cu atât mai dificile, astfel decalajele economice putând fi cu greu recuperate față de alte economii de la nivelul UE.

În ceea ce privește populația ocupată, ca salariați sau lucrători propriu, conform datelor de mai jos rezultă o pondere mai mare a ocupării în sectoarele de activitate din sfera serviciilor.

Statut profesional al populației ocupate	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani				
		Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
		UM: Mii persoane				
		Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Total	TOTAL	8634,6	8525,7	8429,6	8631,2	<u>8651,4</u>
-	A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	2528,4	2251,1	2009,5	2015,8	<u>1978,4</u>
-	INDUSTRIA EXTRACTIVA; INDUSTRIA PRELUCRATOARE; PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT; DETEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1836,5	1782,8	1833,6	1889,8	<u>1906,1</u>
-	F CONSTRUCTII	634,5	632,4	673,9	695,3	<u>676,3</u>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR; TRANSPORT SI DEPOZITARE; HOTELURI SI RESTAURANTE	1710,2	1794,2	1841,6	1896,5	<u>1968,1</u>
-	J INFORMATII SI COMUNICATII	147,4	171,2	165,9	184,4	<u>184,8</u>
-	K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	110,7	103,1	108,8	113,7	<u>109,6</u>
-	L TRANZACTII IMOBILIARE	29,8	31,8	28	23	<u>25,6</u>
-	ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE; ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	360	363	376,9	383,9	<u>389,9</u>
-	ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC; INVATAMANT; SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	1048,8	1159,6	1144,5	1184,3	<u>1171,8</u>
-	ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE; REPARATII DE PRODUSE DE UZ CASNIC SI ALTE SERVICII	228,3	236,5	246,9	244,5	<u>240,8</u>
Salariati	TOTAL	5991,5	6167,4	6286,1	6464,2	<u>6573,6</u>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	288,3	266,6	270,3	268,3	<u>274,3</u>
-	INDUSTRIA EXTRACTIVA; INDUSTRIA PRELUCRATOARE; PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT; DETEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	1802,7	1751,6	1796,5	1851,2	<u>1869,8</u>
-	F CONSTRUCTII	473,7	480,3	504,7	514,9	<u>515,7</u>
-	COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR; TRANSPORT SI DEPOZITARE; HOTELURI SI RESTAURANTE	1607,7	1711,9	1753,7	1809,3	<u>1893,3</u>
-	J INFORMATII SI COMUNICATII	136	159	151,6	172,5	<u>172,8</u>
-	K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	108,8	102,2	108	113,1	<u>109,4</u>
-	L TRANZACTII IMOBILIARE	27,7	29,4	26,8	22,9	<u>25,5</u>
-	ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE; ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	337,3	341,1	355,8	361,9	<u>369,9</u>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC; INVATAMANT; SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	1039,7	1147,4	1131,8	1169	<u>1163,6</u>
-	ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE; REPARATII DE PRODUSE DE UZ CASNIC SI ALTE SERVICII	169,6	177,9	186,9	181,1	<u>179,3</u>
Lucratori pe cont propriu	TOTAL	2643,1	2358,3	2143,5	2167	<u>2077,8</u>
-	A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	2240,1	1984,5	1739,2	1747,5	<u>1704,1</u>
-	INDUSTRIA EXTRACTIVA; INDUSTRIA PRELUCRATOARE; PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT; DETEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	33,8	31,2	37,1	38,6	<u>36,3</u>
-	F CONSTRUCTII	160,8	152,1	169,2	180,4	<u>160,6</u>
-	COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR; TRANSPORT SI	102,5	82,3	87,9	87,2	<u>74,8</u>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	DEPOZITARE; HOTELURI SI RESTAURANTE					
-	J INFORMATII SI COMUNICATII	11,4	12,2	14,3	11,9	<u>12</u>
-	K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	1,9	0,9	0,8	0,6	<u>0,2</u>
-	L TRANZACTII IMOBILIARE	2,1	2,4	1,2	0,1	<u>0,1</u>
-	ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE; ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	22,7	21,9	21,1	22	<u>20</u>
-	ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC; INVATAMANT; SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	9,1	12,2	12,7	15,3	<u>8,2</u>
-	ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE; REPARATII DE PRODUSE DE UZ CASNIC SI ALTE SERVICII	58,7	58,6	60	63,4	<u>61,5</u>

Tabel. 18: Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale CAEN Rev.2 și după statutul profesional - SEC2010

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

În concluzie, indicatorii demografici prezentați anterior creează dificultăți majore mediului de afaceri la nivel național, îmbătrânirea și exodul populației, scăderea numărului de absolvenți la toate nivelurile etc. conducând la o lipsa acută a forței de muncă la nivel național.

Alți indicatori – principalele agregate pe cap de locuitor

Din păcate alți indicatori (de ex. categoriile industrie, agricultură, silvicultură etc.) nu prezintă date actualizate sau suficiente pentru a putea crea o imagine de ansamblu coerentă.

Totuși, putem prezenta principalele agregate pe cap de locuitor, ultima actualizare disponibilă la momentul colectării datelor fiind la 14.10.2019, respectiv:

Principalele agregate	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Lei				
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
Produsul intern brut	33569,7	35948,9	38826,7	43788,8	48491
Venitul disponibil brut - total	33557,7	35764,8	38394,6	43246,3	47913,6
Consumul final individual efectiv al gospodariilor populației	22871,3	24542,2	27255,1	30711,7	33483,8
Economia brută a gospodariilor populației	-1990	-1929,5	-2045,5	-1856,7	-532,1
Capacitatea (+) sau necesarul (-) de finanțare a gospodariilor populației	-2984,5	-3385,9	-3480,1	-4971,8	-3218,3

Tabel. 19: Principalele agregate, pe locuitor - SEC 2010, prețuri curente

Astfel, pentru perioada de referință se observă o creștere PIB de cca. 44,45%, urmând tendința pozitivă a creșterii economice din această perioadă.

5.4. Aspecte și indicatori specifici la nivel regional

În ceea ce privește datele colectate pentru nivelul regional, s-au utilizat ca surse INS (pastrându-se legenda privind stadiul datelor) și diversele documente programatice/strategice/de analiză disponibile la nivelul structurilor regionale, de ex. Agenția de Dezvoltare Regională Centru.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Au fost culese date pentru aceeași indicatori utilizați pentru prezentarea și analizarea situației la nivel național, astfel încât să se poată fundamenta analiza comparativă care face obiectul subcapitolului 5.5.

Populația

La nivelul populației au fost analizate diverse tipuri de informații, din care au rezultate date privind mai multe categorii de indicatori, de la populație totală, la populația după media de vârstă, domiciliu, vârstă, populație activă etc.

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Numar persoane				
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Regiunea CENTRU	2353455	2346856	2337991	2329924	<u>2322217</u>
Alba	336867	334800	332327	329733	<u>326928</u>
Brasov	551081	551151	550962	551059	<u>551643</u>
Covasna	208155	207021	205705	204349	<u>202905</u>
Harghita	309797	308450	306724	305100	<u>303371</u>
Mures	547252	545224	542323	539655	<u>536777</u>
Sibiu	400303	400210	399950	400028	<u>400593</u>

Tabel. 20: Populația rezidentă la 1 iulie pe grupe de vârstă și sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Față de anul 2014, în 2018 se poate observa o scădere cu 1,32% a totalului populației rezidente din Regiunea Centru, singurul județ care înregistrează o creștere fiind județul Brașov, cu doar 0,1%.

Datele provizorii privind populația rezidentă, în intervalul de referință, indică un total de 23,222 milioane persoane, **cu medie de vârstă în creștere constantă, reflectând îmbătrânirea populației**, unde media aferentă intervalului de referință este de 41,16 ani:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Ani				
	Ani	Ani	Ani	Ani	Ani
Regiunea CENTRU	40,8	41	41,2	41,3	<u>41,5</u>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Alba	42,3	42,6	42,8	43	<u>43,3</u>
Brasov	40,9	41	41,2	41,4	<u>41,5</u>
Covasna	40,1	40,3	40,6	40,8	<u>41</u>
Harghita	40,3	40,5	40,8	41	<u>41,3</u>
Mures	40,8	41	41,2	41,3	<u>41,5</u>
Sibiu	39,9	40,1	40,3	40,5	<u>40,6</u>

Tabel. 21: Vârsta medie a populației rezidente la 1 iulie pe sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Corelat cu totalurile pentru populația rezidentă și vârsta medie a acesteia, rata sporului natural se prezintă cu valori oscilante (o redresare nesemnificativă la nivelul anului 2016), dar negative, confirmând situația înregistrată în ultimii cca. 30 de ani, după cum urmează:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Spor natural la 1000 locuitori				
	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori
Regiunea CENTRU	-1,1	-1,6	-1,1	-1,2	<u>-2,3</u>
Alba	-3,6	-4,4	-3,7	-3,8	<u>-4,5</u>
Brasov	0,5	0,1	0,7	0,2	<u>-0,8</u>
Covasna	-1,5	-1,4	-1	-2	<u>-3,3</u>
Harghita	-0,7	-1,6	-1	-1,3	<u>-2,2</u>
Mures	-1,5	-2,6	-2,2	-1,8	<u>-2,9</u>
Sibiu	-0,3	-0,4	-0,2	0,3	<u>-1,1</u>

Tabel. 22: Rata sporului natural al populației rezidente pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

În ceea ce privește populația după domiciliu, totalul regional este de 2,625 milioane persoane, de unde rezultă o diferență de 12.553 persoane care au domiciliul în România, dar rezidența în alt stat, cu o scădere constantă, de cca. 0,48%, din 2014 până în 2018, respectiv:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2019
	UM: Numar persoane				
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Regiunea CENTRU	2638500	2637757	2635377	2633408	<u>2625974</u>
Alba	383252	381929	380418	378672	<u>374403</u>
Brasov	629814	631311	632229	633357	<u>635861</u>
Covasna	229563	229164	228523	227853	<u>226027</u>
Harghita	334586	334167	333475	332783	<u>330753</u>
Mures	597849	596949	595842	594680	<u>590824</u>
Sibiu	463436	464237	464890	466063	<u>468106</u>

Tabel. 23: POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 iulie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Din aceste totaluri, populația în vârstă de muncă a înregistrat, de asemenea, o tendință negativă, reprezentând un procent de 64,87% din totalul de la punctul anterior pentru datele parțiale la 2019, față de 65,86% în 2014, cel mai puțin afectat fiind județul Sibiu:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani					
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Numar persoane					
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Regiunea CENTRU	1737797	1725057	1745393	1731398	1717374	<u>1703449</u>
Alba	253579	251635	254374	251743	248916	<u>245978</u>
Brasov	423149	418924	423448	419082	414936	<u>411182</u>
Covasna	149969	148872	150550	149266	148030	<u>146739</u>
Harghita	217730	216249	218755	217048	215315	<u>213632</u>
Mures	385404	382930	387603	385183	382535	<u>379683</u>
Sibiu	307966	306447	310663	309076	307642	<u>306235</u>

Tabel. 24: POPULATIA DUPA DOMICILIU în vârstă de muncă la 1 iulie pe medii de rezidență și sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Corelând precizările privind fenomenul migraționist (v. subcapitol anterior) cu datele aferente sporului natural și vârstei medii a populației rezidente, situația privind populația în vârstă de muncă după domiciliu reprezintă o consecință logică.

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Numar persoane				
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Regiunea CENTRU	1345	1794	2590	2602	3043

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Alba	161	193	288	314	396
Brasov	421	641	934	1000	1126
Covasna	65	80	113	88	108
Harghita	89	100	115	96	99
Mures	254	278	435	415	511
Sibiu	355	502	705	689	803

Tabel. 25: Emigranți definitiv pe grupe de vârstă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe de plecare – Regiunea Centru

Se poate observa că anual a crescut numărul persoanelor care au emigrat definitiv, acest număr crescând de cca. 2,26 ori în 2018 față de 2014, sau cu cca. 226,24%.

INS raportează următoarele cifre pentru imigranții definitiv, de asemenea cu valori cu creștere exponențială de 1,7 ori, dar inferioare valorilor înregistrate pentru persoanele care au emigrat definitiv – imigranții definitiv reprezentând 43,90% din emigranții definitiv, respectiv:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Numar persoane				
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Regiunea CENTRU	787	892	1066	1181	1336
Alba	94	106	119	121	132
Brasov	292	308	371	481	573
Covasna	29	34	46	52	52
Harghita	78	93	107	82	86
Mures	111	144	208	195	201
Sibiu	183	207	215	250	292

Tabel. 26: Imigranți definitiv pe grupe de vârstă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe de sosire – Regiunea Centru

Raportat la datele prezentate în ultimele două situații, este evident dezechilibrul creat, cu impact direct în disponibilitatea forței de muncă, având în vedere că exodul a vizat în principal populație în vârstă de muncă.

Și la nivel regional s-au aplicat aceleași tipuri de intervenții prin diverse programe și/sau inițiative implementate la nivel național, însă fără a putea cuantifica în prezent efectul și impactul acestora asupra economiei regionale.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Forța de muncă

Cum am putut observa anterior, în contextul unui spor natural constant negativ și al unui flux migraționist crescător, populația în vârstă de muncă la nivel regional a înregistrat o tendință descrescătoare, reprezentând un procent de 64,87% din totalul populației după domiciliu, conform datelor parțiale la 2019.

În acest context, resursele de muncă la nivel regional în perioada de referință se prezintă după cum urmează:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Mii persoane				
	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
TOTAL	12597,7	12481,1	12562	12432,5	12238,9
Regiunea CENTRU	1490,9	1480	1490,1	1476,1	1453,9
Alba	208	205,8	206,8	203,8	199,2
Brasov	357,5	356,4	358,8	355,5	349,5
Covasna	130,8	129,3	129,8	128,3	126,2
Harghita	195,6	193,7	194,3	192,5	189,7
Mures	343,8	341,1	343,9	341,3	336
Sibiu	255,2	253,7	256,5	254,7	253,3

Tabel. 27: Resurse de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Respectiv, se reflectă indicatorii amintiți anterior printr-o scădere constantă a resurselor de muncă. Conform datelor parțiale provizorii la 2019, acestea reprezintă cca. 85,30% din populația în vârstă de muncă după domiciliu la nivel regional și cca. 11,89% din totalul național al resurselor de muncă.

Iar din totalul resurselor de muncă, ratele de ocupare reflectă o situație îngrijorătoare pentru economia regională (dar mai bune pentru situația la nivel național), cu valori care ar putea să agraveze situația deja dificilă creată de exodul forței de muncă sau al materiei cenușii, corelat cu sportul natural negativ și îmbătrânirea populației (ultimii indicatori având valori foarte mari la nivel regional pentru județul Alba).

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Procente				

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	Procente	Procente	Procente	Procente	Procente
Regiunea CENTRU	64,6	69,4	69,5	70,8	72,3
Alba	76,7	77,4	77,3	79,5	81,6
Brasov	67,3	68,4	70,6	71,5	73,6
Covasna	63,5	64,3	63	64,2	65,2
Harghita	66,7	66,3	65,7	66,7	68
Mures	67	66,1	64,8	66,1	67,9
Sibiu	71,6	73,6	74,4	75,6	76,1

Tabel. 28: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Cu alte cuvinte, populația activă **civilă**, exprimată în mii persoane, este următoarea:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Mii persoane				
	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane	Mii persoane
Regiunea CENTRU	1086,7	1076,9	1083,9	1082,8	1082,6
Alba	172,1	168,6	168,5	168,3	168,2
Brasov	251,4	253,3	262,5	261,5	262,8
Covasna	88,7	88,3	86,3	86	85,4
Harghita	138,8	136	135,4	134,9	134,7
Mures	244,2	236,9	233,7	234,8	235,3
Sibiu	191,5	193,8	197,5	197,3	196,2

Tabel. 29: Populația activă civilă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

În ceea ce privește șomerii înregistrați, valorile au avut o tendință puternic pozitivă în intervalul de referință – scădere cu cca. 52,73%, fiind generată pe de-o parte de exodul amintit anterior, dar, mai ales, de necesarul constant de personal pe piața forței de muncă la nivel regional:

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
	UM: Procente				
	Procente	Procente	Procente	Procente	Procente
Regiunea CENTRU	5,5	4,7	4,4	3,5	2,9
Alba	7,3	5,6	5,1	3,7	3,4

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Brasov	4,3	3,8	3,6	2,8	2,2
Covasna	6,5	5,7	5,2	4,2	3,6
Harghita	6	5,5	5,8	4,9	4,2
Mures	5,8	4,8	4,7	4	3
Sibiu	4,6	3,7	3,4	2,4	1,8

Tabel. 30: Rata șomajului pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Așa cum am putut constata la nivel național, la această rată redusă a șomajului au contribuit și cursurile de formare profesională (finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, din fonduri europene, la cererea agenților economici sau din alte surse – încă nu există o „tradiție” a învățământului dual pentru a putea estima impactul acestui sistem), dar, din păcate, INS nu furnizează date specifice și pentru nivelul regional.

La momentul colectării datelor supuse analizei în prezentul studiu, pentru indicatorul *efectivul salariaților la sfârșitul anului* ultima actualizare disponibilă la INS data din 10.09.2019. Respectiv, pentru intervalul de referință 2014-2018, situația privind acest indicator la nivel regional era următoarea, reprezentând cca. 41,09% din populația în vârstă de muncă după domiciliu și cca. 48,14% din resursele de muncă existente la nivel regional:

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale)	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe	Ani				
			Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
			UM: Numar persoane				
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
TOTAL	Total	Regiunea CENTRU	626288	643769	668619	692675	699921
-	-	Alba	83775	87576	91768	96474	96781
-	-	Brasov	171843	176675	184881	190792	193784
-	-	Covasna	48798	49762	51847	52609	52641
-	-	Harghita	65486	65982	67832	70780	71206
-	-	Mures	129977	132461	135330	140463	143011
-	-	Sibiu	126409	131313	136961	141557	142498
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	Total	Regiunea CENTRU	13750	14195	15391	15907	16336
-	-	Alba	2914	3160	3312	3560	3480
-	-	Brasov	3235	3349	3979	3807	3943

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Covasna	1747	1760	1935	1969	2124
-	-	Harghita	1937	1780	1873	1926	2101
-	-	Mures	2313	2413	2473	2635	2630
-	-	Sibiu	1604	1733	1819	2010	2058
01 Agricultura, vanatoare si servicii anexe	Total	Regiunea CENTRU	8086	8359	9407	9723	9650
-	-	Alba	1979	2204	2389	2601	2469
-	-	Brasov	2118	2158	2724	2531	2591
-	-	Covasna	890	862	1061	1168	1234
-	-	Harghita	883	737	737	751	652
-	-	Mures	1473	1537	1556	1654	1691
-	-	Sibiu	743	861	940	1018	1013
02-03 Silvicultura si exploatare forestiera; Pescuit si acvacultura	Total	Regiunea CENTRU	5664	5836	5984	6184	6686
-	-	Alba	935	956	923	959	1011
-	-	Brasov	1117	1191	1255	1276	1352
-	-	Covasna	857	898	874	801	890
-	-	Harghita	1054	1043	1136	1175	1449
-	-	Mures	840	876	917	981	939
-	-	Sibiu	861	872	879	992	1045
INDUSTRIE	Total	Regiunea CENTRU	223685	232880	239397	251329	250255
-	-	Alba	33743	35983	37671	40015	40014
-	-	Brasov	55824	58163	60212	63409	62304
-	-	Covasna	19871	19905	19953	20376	20110
-	-	Harghita	22528	21750	22812	24207	23501
-	-	Mures	42499	42427	42389	44437	45154
-	-	Sibiu	49220	54652	56360	58885	59172
B INDUSTRIA EXTRACTIVA	Total	Regiunea CENTRU	8392	7670	7352	7383	7335
-	-	Alba	1300	1251	1282	1350	1373
-	-	Brasov	857	756	707	597	619
-	-	Covasna	269	233	239	242	222
-	-	Harghita	628	589	585	566	526
-	-	Mures	3080	2661	2407	2451	2482

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Sibiu	2258	2180	2132	2177	2113
05 Extractia carbunelui superior si inferior	Total	Regiunea CENTRU	11	5	:	:	:
-	-	Covasna	11	5	:	:	:
06 Extractia petrolului brut si a gazelor naturale	Total	Regiunea CENTRU	3061	3035	2982	2985	3016
-	-	Alba	146	144	139	137	155
-	-	Brasov	12	12	12	12	12
-	-	Covasna	26	26	26	26	27
-	-	Harghita	120	118	117	116	113
-	-	Mures	1707	1694	1655	1667	1649
-	-	Sibiu	1050	1041	1033	1027	1060
07 Extractia minereurilor metalifere	Total	Regiunea CENTRU	1109	1052	979	894	945
-	-	Alba	538	539	539	560	616
-	-	Brasov	571	513	440	334	329
08 Alte activitati extractive	Total	Regiunea CENTRU	2092	1968	2018	2094	1994
-	-	Alba	616	568	604	653	602
-	-	Brasov	274	231	246	251	278
-	-	Covasna	232	202	213	216	195
-	-	Harghita	508	471	468	450	413
-	-	Mures	223	205	192	200	240
-	-	Sibiu	239	291	295	324	266
09 Activitati de servicii anexe extractiei	Total	Regiunea CENTRU	2119	1610	1373	1410	1380
-	-	Brasov	:	:	9	:	:
-	-	Mures	1150	762	560	584	593
-	-	Sibiu	969	848	804	826	787
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	Total	Regiunea CENTRU	197435	207318	213809	225481	224640
-	-	Alba	29908	32175	33888	36147	36153
-	-	Brasov	49859	52131	54219	57376	56363
-	-	Covasna	18332	18432	18474	18803	18563

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Harghita	20031	19321	20316	21834	21181
-	-	Mures	35389	35760	35765	37680	38315
-	-	Sibiu	43916	49499	51147	53641	54065
10 Industria alimentara	Total	Regiunea CENTRU	23661	24194	25128	26694	25934
-	-	Alba	4920	5302	5602	5802	5859
-	-	Brasov	5530	5396	5920	6521	6207
-	-	Covasna	1895	2284	2380	2501	2426
-	-	Harghita	2502	2628	2872	3099	3067
-	-	Mures	4487	4261	3982	4266	4075
-	-	Sibiu	4327	4323	4372	4505	4300
11 Fabricarea bauturilor	Total	Regiunea CENTRU	3154	3260	3340	3262	3548
-	-	Alba	419	481	547	506	595
-	-	Brasov	343	376	360	349	417
-	-	Covasna	69	94	70	52	60
-	-	Harghita	1590	1654	1733	1769	1880
-	-	Mures	312	260	265	252	245
-	-	Sibiu	421	395	365	334	351
12 Fabricarea produselor din tutun	Total	Regiunea CENTRU	:	4	:	:	3
-	-	Covasna	:	4	:	:	:
-	-	Harghita	:	:	:	:	3
13 Fabricarea produselor textile	Total	Regiunea CENTRU	5738	6572	7642	8161	8867
-	-	Alba	:	202	102	190	180
-	-	Brasov	1037	1026	957	961	1074
-	-	Covasna	421	412	1259	1309	1203
-	-	Harghita	665	708	758	766	739
-	-	Mures	2206	2749	2903	3145	3818
-	-	Sibiu	1409	1475	1663	1790	1853
14 Fabricarea articolelor de imbracaminte	Total	Regiunea CENTRU	21613	20743	18777	17958	17194
-	-	Alba	3596	3408	3268	3077	3071
-	-	Brasov	1655	1589	1415	1325	1411
-	-	Covasna	4852	4944	3655	3503	3518

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

 Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Harghita	3992	3843	3926	3878	3507
-	-	Mures	3789	3525	3150	2888	2517
-	-	Sibiu	3729	3434	3363	3287	3170
15 Tabacirea si finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj si marochinarie, harnasamentelor si incaltamintei; prepararea si vopsirea blanurilor	Total	Regiunea CENTRU	12971	13126	13581	13850	14080
-	-	Alba	2736	2867	2827	2820	2869
-	-	Brasov	3416	3595	3985	4157	4040
-	-	Covasna	:	103	172	89	79
-	-	Harghita	428	386	343	460	480
-	-	Mures	1502	1489	1453	1459	1371
-	-	Sibiu	4889	4686	4801	4865	5241
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn si pluta, cu exceptia mobilei; fabricarea articolelor din paie si din alte materiale vegetale impletite	Total	Regiunea CENTRU	18076	17890	17151	17162	16903
-	-	Alba	2011	2099	1954	1811	1918
-	-	Brasov	3188	3084	2412	2318	2067
-	-	Covasna	4959	4883	4962	4854	4969
-	-	Harghita	4144	3968	4122	4232	4107
-	-	Mures	2788	2847	2757	2896	2847
-	-	Sibiu	986	1009	944	1051	995
17 Fabricarea hartiei si a produselor din hartie	Total	Regiunea CENTRU	2114	2359	2534	2875	2850

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

 Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Alba	457	511	481	411	438
-	-	Brasov	726	778	767	747	733
-	-	Covasna	217	251	357	406	412
-	-	Harghita	122	193	223	255	252
-	-	Mures	1	1	2	474	437
-	-	Sibiu	591	625	704	582	578
18 Tiparire si reproducerea pe suporti a inregistrarilor	Total	Regiunea CENTRU	1281	1242	1345	1640	1659
-	-	Alba	102	84	50	165	128
-	-	Brasov	525	528	544	436	449
-	-	Covasna	63	100	79	97	83
-	-	Harghita	556	530	561	631	669
-	-	Mures	35	:	42	170	163
-	-	Sibiu	:	:	69	141	167
19 Fabricarea produselor de cocserie si a produselor obtinute din prelucrarea titeiului	Total	Regiunea CENTRU	176	212	224	128	157
-	-	Brasov	147	147	156	125	154
-	-	Covasna	1	1	:	1	1
-	-	Harghita	28	64	68	2	2
20 Fabricarea substantelor si a produselor chimice	Total	Regiunea CENTRU	4826	4720	4546	4549	4571
-	-	Alba	123	189	51	197	189
-	-	Brasov	2132	2124	2063	1897	1911
-	-	Covasna	79	77	66	49	39
-	-	Harghita	:	:	:	71	83
-	-	Mures	2325	2163	2195	2075	2075
-	-	Sibiu	167	167	171	260	274
21 Fabricarea produselor farmaceutice de	Total	Regiunea CENTRU	1542	1611	1600	1666	1609

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

baza si a preparatelor farmaceutice							
-	-	Alba	:	11	12	50	31
-	-	Brasov	386	413	319	319	281
-	-	Mures	1029	1046	1086	1121	1100
-	-	Sibiu	127	141	183	176	197
22 Fabricarea produselor din cauciuc si mase plastice	Total	Regiunea CENTRU	6284	5664	6012	6865	7075
-	-	Alba	120	83	126	312	370
-	-	Brasov	2288	2608	2637	2859	2898
-	-	Covasna	326	377	414	482	433
-	-	Harghita	1202	191	316	539	551
-	-	Mures	567	529	561	587	686
-	-	Sibiu	1781	1876	1958	2086	2137
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Total	Regiunea CENTRU	8408	9059	9136	9484	9252
-	-	Alba	3008	3567	3720	3776	3681
-	-	Brasov	1305	1381	1319	1441	1369
-	-	Covasna	56	91	118	281	229
-	-	Harghita	16	85	102	316	405
-	-	Mures	3051	3003	2942	2786	2706
-	-	Sibiu	972	932	935	884	862
24 Industria metalurgica	Total	Regiunea CENTRU	2943	2868	2936	2848	2843
-	-	Alba	564	566	509	618	606
-	-	Brasov	1166	1174	1237	1206	1227
-	-	Covasna	:	:	:	:	2
-	-	Harghita	305	322	346	364	359
-	-	Mures	766	570	636	628	616
-	-	Sibiu	142	236	208	32	33
25 Industria construcțiilor metalice si a	Total	Regiunea CENTRU	14262	15168	15482	16365	16184

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

produselor din metal, exclusiv masini, utilaje si instalatii							
-	-	Alba	3027	3267	3259	3311	3268
-	-	Brasov	5021	5301	5501	5530	5560
-	-	Covasna	579	587	635	836	819
-	-	Harghita	1066	1154	1186	1255	1108
-	-	Mures	2091	2143	2137	2535	2443
-	-	Sibiu	2478	2716	2764	2898	2986
26 Fabricarea calculatoarelor si a produselor electronice si optice	Total	Regiunea CENTRU	2851	2910	3263	3635	4382
-	-	Alba	90	96	93	123	148
-	-	Brasov	1441	1360	1471	1507	1635
-	-	Harghita	:	:	32	95	66
-	-	Mures	2	87	109	81	107
-	-	Sibiu	1318	1367	1558	1829	2426
27 Fabricarea echipamentelor electrice	Total	Regiunea CENTRU	8296	9022	9386	10281	10385
-	-	Alba	598	571	566	612	612
-	-	Brasov	941	917	912	1039	1074
-	-	Covasna	327	294	243	254	231
-	-	Harghita	:	:	:	39	57
-	-	Mures	1578	1595	1701	1639	1665
-	-	Sibiu	4852	5645	5964	6698	6746
28 Fabricarea de masini, utilaje si echipamente n.c.a.	Total	Regiunea CENTRU	11396	12783	14562	17079	17829
-	-	Alba	2262	2966	3289	4537	4917
-	-	Brasov	6250	6710	7528	8065	8218
-	-	Covasna	161	232	304	241	230
-	-	Harghita	383	385	327	414	378
-	-	Mures	1082	1133	1168	1461	1518
-	-	Sibiu	1258	1357	1946	2361	2568

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor si semiremorcilor	Total	Regiunea CENTRU	31146	36054	38934	41349	40087
-	-	Alba	3351	3054	4657	5004	4611
-	-	Brasov	9782	10933	11786	13129	11993
-	-	Covasna	3136	2476	2602	2507	2484
-	-	Harghita	260	181	192	280	277
-	-	Mures	1470	1849	2064	2318	3331
-	-	Sibiu	13147	17561	17633	18111	17391
30 Fabricarea altor mijloace de transport	Total	Regiunea CENTRU	881	1032	1261	1360	1846
-	-	Alba	:	:	:	:	38
-	-	Brasov	881	1032	1205	1264	1665
-	-	Covasna	:	:	:	:	14
-	-	Mures	:	:	:	24	47
-	-	Sibiu	:	:	56	72	82
31 Fabricarea de mobila	Total	Regiunea CENTRU	10949	11504	11993	12154	11567
-	-	Alba	2140	2232	2293	2295	2134
-	-	Brasov	119	147	252	296	309
-	-	Covasna	570	558	560	607	664
-	-	Harghita	2706	2930	3101	3084	2927
-	-	Mures	4538	4666	4831	4912	4593
-	-	Sibiu	876	971	956	960	940
32 Alte activitati industriale n.c.a.	Total	Regiunea CENTRU	2858	3252	3214	3791	3672
-	-	Alba	215	376	346	365	310
-	-	Brasov	169	216	265	323	372
-	-	Covasna	613	664	597	699	638
-	-	Harghita	57	89	98	226	211
-	-	Mures	1616	1662	1662	1780	1705
-	-	Sibiu	188	245	246	398	436
33 Repararea, intretinerea si instalarea	Total	Regiunea CENTRU	2009	2069	1762	2325	2143

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

masinilor si echipamentelor							
-	-	Alba	169	243	136	165	180
-	-	Brasov	1411	1296	1208	1562	1299
-	-	Covasna	8	:	1	35	29
-	-	Harghita	9	10	10	59	53
-	-	Mures	154	182	119	183	250
-	-	Sibiu	258	338	288	321	332
D PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	Total	Regiunea CENTRU	5723	5465	5585	5921	5843
-	-	Alba	916	852	847	865	867
-	-	Brasov	1694	1646	1576	1687	1571
-	-	Covasna	231	235	227	262	239
-	-	Harghita	538	530	524	550	540
-	-	Mures	1509	1398	1548	1592	1663
-	-	Sibiu	835	804	863	965	963
E DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	Total	Regiunea CENTRU	12135	12427	12651	12544	12437
-	-	Alba	1619	1705	1654	1653	1621
-	-	Brasov	3414	3630	3710	3749	3751
-	-	Covasna	1039	1005	1013	1069	1086
-	-	Harghita	1331	1310	1387	1257	1254
-	-	Mures	2521	2608	2669	2714	2694
-	-	Sibiu	2211	2169	2218	2102	2031
36 Captarea, tratarea si distributia apei	Total	Regiunea CENTRU	5674	5697	5750	5653	5632
-	-	Alba	994	995	1001	995	1005

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Brasov	1430	1606	1654	1629	1613
-	-	Covasna	380	381	375	362	353
-	-	Harghita	575	539	556	546	552
-	-	Mures	1046	1014	1044	1043	1035
-	-	Sibiu	1249	1162	1120	1078	1074
37 Colectarea si epurarea apelor uzate	Total	Regiunea CENTRU	662	768	826	775	732
-	-	Alba	6	45	2	12	5
-	-	Brasov	15	13	10	26	21
-	-	Covasna	113	108	117	134	134
-	-	Harghita	203	252	298	258	232
-	-	Mures	317	333	327	312	305
-	-	Sibiu	8	17	72	33	35
38-39 Colectarea, tratarea si eliminarea deseurilor; activitati de recuperare a materialelor reciclabile; Activitati si servicii de decontaminare	Total	Regiunea CENTRU	5799	5962	6075	6116	6073
-	-	Alba	619	665	651	646	611
-	-	Brasov	1969	2011	2046	2094	2117
-	-	Covasna	546	516	521	573	599
-	-	Harghita	553	519	533	453	470
-	-	Mures	1158	1261	1298	1359	1354
-	-	Sibiu	954	990	1026	991	922
F CONSTRUCTII	Total	Regiunea CENTRU	43592	45015	47054	48080	47797
-	-	Alba	5418	5801	6544	6492	6395
-	-	Brasov	12928	12726	13740	13764	13697
-	-	Covasna	2808	2851	3032	3024	3112
-	-	Harghita	3739	4187	4260	4565	4663
-	-	Mures	10148	10319	10147	10500	10624
-	-	Sibiu	8551	9131	9331	9735	9306

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	Total	Regiunea CENTRU	99140	101035	105007	107115	108803
-	-	Alba	12107	12394	13088	13249	13324
-	-	Brasov	29363	29600	31202	32062	32379
-	-	Covasna	7285	7410	7804	8103	8108
-	-	Harghita	10128	10570	10656	10916	11600
-	-	Mures	23325	23909	24773	25096	25423
-	-	Sibiu	16932	17152	17484	17689	17969
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	Total	Regiunea CENTRU	34598	35033	35673	36367	36854
-	-	Alba	4332	4479	4721	5121	5393
-	-	Brasov	10182	10305	10493	10386	10900
-	-	Covasna	2056	2148	2242	2281	2204
-	-	Harghita	2461	2556	2532	2498	2665
-	-	Mures	7307	7328	7296	7110	7151
-	-	Sibiu	8260	8217	8389	8971	8541
49 Transporturi terestre si transporturi prin conduce	Total	Regiunea CENTRU	25829	26093	26561	26212	26403
-	-	Alba	3191	3345	3430	3623	3879
-	-	Brasov	7499	7553	7635	7418	7716
-	-	Covasna	1494	1520	1628	1746	1696
-	-	Harghita	1500	1538	1470	1305	1417
-	-	Mures	5550	5609	5560	5209	5278
-	-	Sibiu	6595	6528	6838	6911	6417
50 Transporturi pe apa	Total	Regiunea CENTRU	:	:	6	:	:
-	-	Sibiu	:	:	6	:	:
51 Transporturi aeriene	Total	Regiunea CENTRU	26	57	114	109	125
-	-	Alba	:	:	:	:	3
-	-	Brasov	:	35	60	54	50

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Mures	26	22	39	9	3
-	-	Sibiu	:	:	15	46	69
52 Depozitare si activitati auxiliare pentru transporturi	Total	Regiunea CENTRU	5056	4880	4836	5506	5676
-	-	Alba	623	538	671	803	819
-	-	Brasov	1797	1718	1741	1790	1886
-	-	Covasna	294	366	336	243	207
-	-	Harghita	562	533	578	759	784
-	-	Mures	924	853	861	946	950
-	-	Sibiu	856	872	649	965	1030
53 Activitati de posta si de curier	Total	Regiunea CENTRU	3687	4003	4156	4540	4650
-	-	Alba	518	596	620	695	692
-	-	Brasov	886	999	1057	1124	1248
-	-	Covasna	268	262	278	292	301
-	-	Harghita	399	485	484	434	464
-	-	Mures	807	844	836	946	920
-	-	Sibiu	809	817	881	1049	1025
I HOTELURI SI RESTAURANTE	Total	Regiunea CENTRU	22588	24983	26818	28665	29783
-	-	Alba	2116	2257	2610	3097	3135
-	-	Brasov	7943	9317	9657	9994	10577
-	-	Covasna	1621	1732	2361	2506	2621
-	-	Harghita	2626	2732	2946	3197	3300
-	-	Mures	3951	4542	4674	4834	4986
-	-	Sibiu	4331	4403	4570	5037	5164
J INFORMATII SI COMUNICATII	Total	Regiunea CENTRU	10756	12350	13599	14437	15729
-	-	Alba	450	486	562	606	613
-	-	Brasov	4609	5443	5860	6112	6762
-	-	Covasna	478	569	582	679	740
-	-	Harghita	1108	1277	1354	1405	1346
-	-	Mures	2018	2315	2678	2807	2943
-	-	Sibiu	2093	2260	2563	2828	3325
58 Activitati de editare	Total	Regiunea CENTRU	2636	2719	3071	3188	3170

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Alba	57	41	67	68	45
-	-	Brasov	862	857	1057	1104	1133
-	-	Covasna	264	284	285	318	310
-	-	Harghita	525	543	614	638	602
-	-	Mures	321	312	346	358	350
-	-	Sibiu	607	682	702	702	730
59-60 Activitati de productie cinematografica, video si de programe de televiziune; inregistrari audio si activitati de editare muzicala; Activitati de difuzare si transmitere de programe	Total	Regiunea CENTRU	402	569	684	601	706
-	-	Alba	45	73	119	77	83
-	-	Brasov	14	107	138	82	75
-	-	Covasna	:	13	11	21	61
-	-	Harghita	84	99	72	103	117
-	-	Mures	244	263	334	282	334
-	-	Sibiu	15	14	10	36	36
61 Telecomunicatii	Total	Regiunea CENTRU	2152	2332	2490	2721	3021
-	-	Alba	228	218	188	274	277
-	-	Brasov	758	881	962	1009	1259
-	-	Covasna	73	101	148	153	144
-	-	Harghita	258	258	249	260	222
-	-	Mures	452	478	520	584	640
-	-	Sibiu	383	396	423	441	479
62-63 Activitati de servicii in tehnologia informatiei; Activitati de servicii informatice	Total	Regiunea CENTRU	5566	6730	7354	7927	8832
-	-	Alba	120	154	188	187	208

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Brasov	2975	3598	3703	3917	4295
-	-	Covasna	141	171	138	187	225
-	-	Harghita	241	377	419	404	405
-	-	Mures	1001	1262	1478	1583	1619
-	-	Sibiu	1088	1168	1428	1649	2080
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	Total	Regiunea CENTRU	8505	8250	7921	7237	7117
-	-	Alba	882	924	943	874	857
-	-	Brasov	2276	2183	2157	2098	2085
-	-	Covasna	529	575	557	507	502
-	-	Harghita	742	733	711	730	740
-	-	Mures	1609	1590	1604	1458	1422
-	-	Sibiu	2467	2245	1949	1570	1511
64 Intermedieri financiare, cu exceptia activitatilor de asigurari si ale fondurilor de pensii	Total	Regiunea CENTRU	6380	6338	5952	5568	5420
-	-	Alba	711	774	752	668	672
-	-	Brasov	1670	1625	1556	1545	1512
-	-	Covasna	387	415	432	390	391
-	-	Harghita	576	618	561	568	535
-	-	Mures	1228	1241	1216	1208	1159
-	-	Sibiu	1808	1665	1435	1189	1151
65 Activitati de asigurari, reasigurari si ale fondurilor de pensii (cu exceptia celor din sistemul public de asigurari sociale)	Total	Regiunea CENTRU	1006	878	662	360	341
-	-	Alba	103	88	76	59	55
-	-	Brasov	245	184	139	91	92
-	-	Covasna	75	68	53	39	28
-	-	Harghita	102	82	64	54	53

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Mures	153	125	101	57	52
-	-	Sibiu	328	331	229	60	61
66 Activitati auxiliare intermediarilor financiare, activitati de asigurare si fonduri de pensii	Total	Regiunea CENTRU	1119	1034	1307	1309	1356
-	-	Alba	68	62	115	147	130
-	-	Brasov	361	374	462	462	481
-	-	Covasna	67	92	72	78	83
-	-	Harghita	64	33	86	108	152
-	-	Mures	228	224	287	193	211
-	-	Sibiu	331	249	285	321	299
L TRANZACTII IMOBILIARE	Total	Regiunea CENTRU	2651	2809	3089	3219	3472
-	-	Alba	208	262	314	294	238
-	-	Brasov	1217	1292	1321	1430	1464
-	-	Covasna	59	85	140	140	174
-	-	Harghita	145	191	233	192	202
-	-	Mures	487	447	512	580	679
-	-	Sibiu	535	532	569	583	715
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	Total	Regiunea CENTRU	12056	13576	14688	16165	16914
-	-	Alba	1687	1737	1694	1966	2004
-	-	Brasov	4623	5248	5445	5754	6388
-	-	Covasna	839	938	1012	896	883
-	-	Harghita	1144	1148	1371	1674	1818
-	-	Mures	2016	2115	2223	2507	2768
-	-	Sibiu	1747	2390	2943	3368	3053
72 Cercetare-dezvoltare	Total	Regiunea CENTRU	287	336	416	450	503
-	-	Alba	24	8	10	20	26
-	-	Brasov	155	217	279	265	306
-	-	Covasna	15	22	60	45	37

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Harghita	16	14	11	12	8
-	-	Mures	59	59	39	61	82
-	-	Sibiu	18	16	17	47	44
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPT	Total	Regiunea CENTRU	33719	30227	32881	33257	34082
-	-	Alba	2306	2848	2532	2922	2777
-	-	Brasov	12349	10775	11956	12106	12808
-	-	Covasna	1533	1791	1744	1459	1465
-	-	Harghita	2559	2331	1889	2276	2203
-	-	Mures	5307	5842	6669	6943	6937
-	-	Sibiu	9665	6640	8091	7551	7892
O ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	Total	Regiunea CENTRU	20934	21089	22288	22661	22475
-	-	Alba	3754	3778	4024	4023	4037
-	-	Brasov	4983	5219	5434	5568	5620
-	-	Covasna	1883	1849	1986	2024	1946
-	-	Harghita	2689	2690	2939	2988	2895
-	-	Mures	4315	4283	4287	4318	4357
-	-	Sibiu	3310	3270	3618	3740	3620
P INVATAMANT	Total	Regiunea CENTRU	46865	46125	46123	46045	46493
-	-	Alba	6299	5946	5852	5851	5872
-	-	Brasov	10244	10035	9937	10030	10197
-	-	Covasna	4097	4021	4070	4107	4065
-	-	Harghita	7109	6897	6976	6663	6684
-	-	Mures	10816	10966	11021	11097	11229
-	-	Sibiu	8300	8260	8267	8297	8446
Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	Total	Regiunea CENTRU	40778	42179	45324	48159	49327
-	-	Alba	5879	5848	6517	6908	7094

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Brasov	8912	9199	9987	10650	10775
-	-	Covasna	3183	3263	3577	3651	3673
-	-	Harghita	5144	5484	5816	6119	6153
-	-	Mures	10956	11233	12008	13136	13560
-	-	Sibiu	6704	7152	7419	7695	8072
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	Total	Regiunea CENTRU	8264	9293	8580	8980	9278
-	-	Alba	1024	906	733	822	829
-	-	Brasov	2035	2748	2362	2429	2660
-	-	Covasna	617	674	707	706	727
-	-	Harghita	926	986	787	721	627
-	-	Mures	2059	1897	1695	1949	2065
-	-	Sibiu	1603	2082	2296	2353	2370
S ALTE ACTIVITATI DE SERVICII	Total	Regiunea CENTRU	4407	4730	4786	5052	5206
-	-	Alba	656	767	651	674	719
-	-	Brasov	1120	1073	1139	1193	1225
-	-	Covasna	192	191	145	181	187
-	-	Harghita	501	670	677	703	708
-	-	Mures	851	835	881	1056	1083
-	-	Sibiu	1087	1194	1293	1245	1284

Tabel. 31: Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

În ceea ce privește repartizarea procentuală la nivel de activități, conform CAEN Rev.2, la nivelul Regiunii de dezvoltare Centru situația reflectă următoarele aspecte, respectiv secțiunea industrie reprezintă 35,75% din total (cu 32,10% pentru industria prelucrătoare), fiind urmată de secțiunea comerț și repararea autovehiculelor și motocicletelor cu 15,55%:

Activități ale economiei naționale, secțiuni, CAEN rev. 2	Repartizare procentuală a efectivului salariaților la sfârșitul anului 2018, date la 10.09.2019
Agricultură, silvicultură și pescuit	2,33%
Industria, din care:	35,75%
• Industria extractivă	1,05%
• Industria prelucrătoare	32,10%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,83%

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,78%
Construcții	6,83%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	15,55%
Transport și depozitare	5,27%
Hoteluri și restaurante	4,26%
Informații și comunicații	2,25%
Intermedieri financiare și asigurări	1,02%
Tranzacții imobiliare	0,50%
Activități profesionale, științifice și tehnice, din care:	2,42%
• Cercetare-dezvoltare	0,07%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4,87%
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3,21%
Învățământ	6,64%
Sănătate și asistență socială	7,05%
Activități de spectacole, culturale și recreative	1,33%
Alte activități de servicii	0,74%

Tabel. 32: Repartizarea procentuală a efectivului salariaților la sfârșitul anului pe secțiuni, conform CAEN rev. 2 – Regiunea Centru

Tot în contextul forței de muncă, în subcaptioul anterior am prezentat **situației absolvenților** la nivel național din două perspective: pe de-o parte, în funcție de nivelurile de educație și, pe de altă parte, absolvenții în învățământul profesional, postliceal și de maistri, dar și absolvenții în învățământul superior.

Niveluri de instruire	Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
			Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
			UM: Numar persoane			
			Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	Total	Regiunea CENTRU	61690	54535	55673	54308
-	-	Alba	8710	7940	8355	8246
-	-	Brasov	14811	13238	13432	13438
-	-	Covasna	4101	3807	3796	3590
-	-	Harghita	6947	6413	6468	6124
-	-	Mures	14794	12415	12559	12159

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Sibiu	12327	10722	11063	10751
Invatamant secundar ciclul 2 (liceal si profesional)	Total	Regiunea CENTRU	21810	18322	20262	19112
-	-	Alba	3754	3167	3664	3456
-	-	Brasov	4435	3796	4048	3930
-	-	Covasna	1792	1610	1715	1602
-	-	Harghita	3289	2796	3017	2761
-	-	Mures	5014	4034	4601	4184
-	-	Sibiu	3526	2919	3217	3179
Invatamant liceal secundar ciclul 2	Total	Regiunea CENTRU	19727	16665	16975	15649
-	-	Alba	3478	2901	3180	2942
-	-	Brasov	3954	3479	3444	3178
-	-	Covasna	1581	1432	1289	1178
-	-	Harghita	2852	2472	2469	2175
-	-	Mures	4706	3831	3893	3528
-	-	Sibiu	3156	2550	2700	2648
Licee si colegii teoretice	Total	Regiunea CENTRU	8915	7996	8039	7776
-	-	Alba	1340	1245	1317	1257
-	-	Brasov	2102	2017	1965	1868
-	-	Covasna	864	751	714	661
-	-	Harghita	1128	991	990	956
-	-	Mures	2187	1897	1838	1847
-	-	Sibiu	1294	1095	1215	1187
Licee tehnice - total, din care:	Total	Regiunea CENTRU	4815	3614	3470	2823
-	-	Alba	933	618	767	655
-	-	Brasov	881	669	591	453
-	-	Covasna	201	237	136	194
-	-	Harghita	693	550	476	356
-	-	Mures	1191	868	910	597
-	-	Sibiu	916	672	590	568
Licee tehnice	Total	Regiunea CENTRU	4077	3071	2869	2299
-	-	Alba	858	557	692	631
-	-	Brasov	741	547	438	334
-	-	Covasna	173	204	120	154

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Harghita	500	394	331	245
-	-	Mures	1042	760	774	479
-	-	Sibiu	763	609	514	456
Licee tehnice - resurse naturale si protectia mediului	Total	Regiunea CENTRU	738	543	601	524
-	-	Alba	75	61	75	24
-	-	Brasov	140	122	153	119
-	-	Covasna	28	33	16	40
-	-	Harghita	193	156	145	111
-	-	Mures	149	108	136	118
-	-	Sibiu	153	63	76	112
Licee agricole	Total	Regiunea CENTRU	150	130	167	179
-	-	Alba	90	111	130	148
-	-	Covasna	8	:	:	:
-	-	Harghita	22	:	9	:
-	-	Mures	30	19	28	31
Licee silvice	Total	Regiunea CENTRU	195	173	198	160
-	-	Alba	21	19	14	:
-	-	Brasov	69	59	64	59
-	-	Covasna	:	:	23	10
-	-	Harghita	25	46	33	23
-	-	Mures	80	49	46	45
-	-	Sibiu	:	:	18	23
Licee agromontane	Total	Regiunea CENTRU	148	182	177	93
-	-	Alba	25	20	54	45
-	-	Brasov	13	68	24	10
-	-	Covasna	:	18	14	:
-	-	Harghita	30	13	19	:
-	-	Mures	31	25	19	:
-	-	Sibiu	49	38	47	38
Licee veterinare	Total	Regiunea CENTRU	84	119	134	113
-	-	Alba	:	21	19	17
-	-	Brasov	9	13	23	13
-	-	Covasna	20	15	22	14
-	-	Harghita	:	18	23	25
-	-	Mures	22	27	19	19

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Sibiu	33	25	28	25
Licee economice	Total	Regiunea CENTRU	3447	2908	2997	2740
-	-	Alba	667	558	525	451
-	-	Brasov	657	494	526	537
-	-	Covasna	286	258	203	135
-	-	Harghita	539	503	529	459
-	-	Mures	695	600	649	622
-	-	Sibiu	603	495	565	536
Licee administrative si de servicii	Total	Regiunea CENTRU	154	92	68	25
-	-	Harghita	:	19	:	:
-	-	Mures	117	53	51	:
-	-	Sibiu	37	20	17	25
Scoli normale (Licee pedagogice)	Total	Regiunea CENTRU	428	256	425	411
-	-	Alba	83	17	49	72
-	-	Brasov	29	:	69	50
-	-	Covasna	57	24	49	28
-	-	Harghita	88	46	74	70
-	-	Mures	86	96	103	108
-	-	Sibiu	85	73	81	83
Licee de arte plastice	Total	Regiunea CENTRU	234	206	195	196
-	-	Alba	33	32	41	55
-	-	Brasov	66	52	63	52
-	-	Covasna	31	19	19	19
-	-	Harghita	26	30	:	:
-	-	Mures	50	46	48	40
-	-	Sibiu	28	27	24	30
Licee de muzica	Total	Regiunea CENTRU	168	156	173	159
-	-	Alba	23	26	30	19
-	-	Brasov	26	20	20	29
-	-	Covasna	22	22	19	20
-	-	Harghita	43	39	53	43
-	-	Mures	39	32	31	31
-	-	Sibiu	15	17	20	17
Licee de arte vizuale	Total	Regiunea CENTRU	90	45	81	89
-	-	Harghita	70	45	81	79

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Mures	:	:	:	10
-	-	Sibiu	20	:	:	:
Licee de teatru	Total	Regiunea CENTRU	:	8	:	55
-	-	Covasna	:	8	:	11
-	-	Mures	:	:	:	18
-	-	Sibiu	:	:	:	26
Licee cu program de educatie fizica si sport	Total	Regiunea CENTRU	338	270	300	320
-	-	Alba	91	79	81	68
-	-	Brasov	59	56	59	60
-	-	Harghita	16	20	11	27
-	-	Mures	121	66	94	113
-	-	Sibiu	51	49	55	52
Licee militare	Total	Regiunea CENTRU	109	98	103	107
-	-	Alba	109	98	103	107
Seminarii teologice	Total	Regiunea CENTRU	439	393	424	403
-	-	Alba	63	57	50	48
-	-	Brasov	43	31	34	47
-	-	Covasna	92	80	90	86
-	-	Harghita	159	133	153	137
-	-	Mures	57	53	57	47
-	-	Sibiu	25	39	40	38
Licee speciale tehnice - total, din care:	Total	Regiunea CENTRU	13	19	24	:
-	-	Brasov	:	:	6	:
-	-	Harghita	13	19	18	:
Invatamant profesional secundar ciclul 2	Total	Regiunea CENTRU	2083	1657	3287	3463
-	-	Alba	276	266	484	514
-	-	Brasov	481	317	604	752
-	-	Covasna	211	178	426	424
-	-	Harghita	437	324	548	586
-	-	Mures	308	203	708	656
-	-	Sibiu	370	369	517	531
Scoli profesionale- secundar ciclul 2	Total	Regiunea CENTRU	2000	1582	3202	3344
-	-	Alba	276	255	484	508

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Brasov	442	280	560	695
-	-	Covasna	211	178	426	424
-	-	Harghita	437	324	548	571
-	-	Mures	293	193	701	645
-	-	Sibiu	341	352	483	501
Scoli profesionale speciale -secundar ciclul 2	Total	Regiunea CENTRU	71	68	75	100
-	-	Alba	:	11	:	6
-	-	Brasov	27	30	34	38
-	-	Harghita	:	:	:	15
-	-	Mures	15	10	7	11
-	-	Sibiu	29	17	34	30
Scoli speciale de reeducare / Centre scolare pentru educatie incluziva -secundar ciclul 2	Total	Regiunea CENTRU	12	7	10	19
-	-	Brasov	12	7	10	19
Invatamant postliceal si de maistri	Total	Regiunea CENTRU	3446	3105	2906	2680
-	-	Alba	534	547	528	453
-	-	Brasov	895	694	686	646
-	-	Covasna	234	185	153	113
-	-	Harghita	332	276	289	235
-	-	Mures	921	946	819	827
-	-	Sibiu	530	457	431	406
Scoli postliceale	Total	Regiunea CENTRU	3252	3007	2837	2599
-	-	Alba	534	547	528	428
-	-	Brasov	838	673	668	646
-	-	Covasna	234	185	153	113
-	-	Harghita	332	260	289	235
-	-	Mures	846	885	768	771
-	-	Sibiu	468	457	431	406
Scoli de maistri	Total	Regiunea CENTRU	194	98	69	81
-	-	Alba	:	:	:	25
-	-	Brasov	57	21	18	:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	Harghita	:	16	:	:
-	-	Mures	75	61	51	56
-	-	Sibiu	62	:	:	:
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale)	Total	Regiunea CENTRU	15384	12589	12819	12474
-	-	Alba	1166	1200	1259	1368
-	-	Brasov	5186	4558	4532	4588
-	-	Covasna	108	89	99	88
-	-	Harghita	290	262	282	273
-	-	Mures	3907	2578	2625	2408
-	-	Sibiu	4727	3902	4022	3749
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale) si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Regiunea CENTRU	216	272	247	260
-	-	Alba	22	44	39	35
-	-	Brasov	46	54	49	71
-	-	Harghita	:	2	5	6
-	-	Mures	100	99	88	89
-	-	Sibiu	48	73	66	59
Invatamant universitar - absolventi cu diploma de licenta	Total	Regiunea CENTRU	9432	8776	8705	8469
-	-	Alba	814	853	847	847
-	-	Brasov	3433	3206	3154	3175
-	-	Covasna	92	72	84	72
-	-	Harghita	247	199	213	201
-	-	Mures	1896	1899	1876	1734
-	-	Sibiu	2950	2547	2531	2440

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Invatamant universitar de licenta - absolventi cu diploma - si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Regiunea CENTRU	168	217	197	196
-	-	Alba	17	37	36	22
-	-	Brasov	32	37	38	54
-	-	Harghita	:	1	4	5
-	-	Mures	85	81	67	75
-	-	Sibiu	34	61	52	40
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamantul postuniversitar	Total	Regiunea CENTRU	5700	3690	4004	3863
-	-	Alba	352	331	391	503
-	-	Brasov	1625	1321	1341	1367
-	-	Covasna	16	17	15	16
-	-	Harghita	43	63	69	72
-	-	Mures	1967	626	721	636
-	-	Sibiu	1697	1332	1467	1269
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamant postuniversitar si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Regiunea CENTRU	39	52	49	58
-	-	Alba	5	7	3	13
-	-	Brasov	14	17	10	17
-	-	Harghita	:	1	1	1
-	-	Mures	9	18	21	13
-	-	Sibiu	11	9	14	14
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale	Total	Regiunea CENTRU	252	123	110	142
-	-	Alba	:	16	21	18
-	-	Brasov	128	31	37	46
-	-	Mures	44	53	28	38
-	-	Sibiu	80	23	24	40

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Regiunea CENTRU	9	3	1	6
-	-	Brasov	:	:	1	:
-	-	Mures	6	:	:	1
-	-	Sibiu	3	3	:	5

Tabel. 33: Absolvenți pe niveluri de educație, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Datele disponibile arată o corelație directă cu ceilalți indicatori demografici prezentați, evidențiind o scădere a numărului total de absolvenți intervalul 2014-2016, cu o revenire minoră pentru anul 2017.

Niveluri de instruire	Grupe de specializari	Forme de proprietate	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
				Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
				UM: Numar persoane			
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale)	Total	Total	Regiunea CENTRU	15384	12589	12819	12474
-	-	-	Alba	1166	1200	1259	1368
-	-	-	Brasov	5186	4558	4532	4588
-	-	-	Covasna	108	89	99	88
-	-	-	Harghita	290	262	282	273
-	-	-	Mures	3907	2578	2625	2408
-	-	-	Sibiu	4727	3902	4022	3749

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Științele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	808	954	1059	834
-	-	-	Alba	88	186	104	191
-	-	-	Brasov	394	381	489	311
-	-	-	Covasna	11	13	16	11
-	-	-	Harghita	68	64	54	55
-	-	-	Mures	143	190	271	169
-	-	-	Sibiu	104	120	125	97
-	ISCED-F 2013: Arte si științe umaniste	Total	Regiunea CENTRU	1253	1237	1198	1153
-	-	-	Alba	264	249	239	249
-	-	-	Brasov	327	323	302	286
-	-	-	Harghita	19	33	23	23
-	-	-	Mures	235	242	235	213
-	-	-	Sibiu	408	390	399	382
-	ISCED-F 2013: Științe sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	1185	1051	1074	1051
-	-	-	Alba	38	29	67	70
-	-	-	Brasov	322	287	359	351
-	-	-	Covasna	47	19	38	21
-	-	-	Harghita	82	71	86	80
-	-	-	Mures	244	240	184	170
-	-	-	Sibiu	452	405	340	359
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	4245	3612	3460	3423
-	-	-	Alba	537	474	531	495
-	-	-	Brasov	1353	1214	1080	1166
-	-	-	Covasna	33	37	37	41

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Harghita	22	21	32	25
-	-	-	Mures	636	511	505	410
-	-	-	Sibiu	1664	1355	1275	1286
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	Regiunea CENTRU	398	280	316	220
-	-	-	Alba	31	67	57	:
-	-	-	Brasov	66	43	38	46
-	-	-	Covasna	:	:	8	15
-	-	-	Harghita	72	47	46	49
-	-	-	Sibiu	229	123	167	110
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	726	586	669	770
-	-	-	Alba	40	56	55	69
-	-	-	Brasov	368	230	283	353
-	-	-	Harghita	:	:	7	9
-	-	-	Mures	86	81	86	84
-	-	-	Sibiu	232	219	238	255
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	2211	1904	1937	1960
-	-	-	Alba	108	112	137	192
-	-	-	Brasov	1315	1092	1066	1078
-	-	-	Covasna	17	20	:	:
-	-	-	Harghita	27	26	34	32
-	-	-	Mures	202	220	212	229
-	-	-	Sibiu	542	434	488	429
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura,	Total	Regiunea CENTRU	401	276	304	287

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	piscicultura si stiinte veterinare						
-	-	-	Brasov	301	175	194	177
-	-	-	Mures	31	31	34	27
-	-	-	Sibiu	69	70	76	83
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	3009	1830	1849	1983
-	-	-	Alba	39	27	41	73
-	-	-	Brasov	336	391	375	485
-	-	-	Mures	2313	1046	1065	1081
-	-	-	Sibiu	321	366	368	344
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	1148	859	953	793
-	-	-	Alba	21	:	28	29
-	-	-	Brasov	404	422	346	335
-	-	-	Mures	17	17	33	25
-	-	-	Sibiu	706	420	546	404
Invatamant universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitar e, doctorat si programe postdoctorale) si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	Regiunea CENTRU	216	272	247	260
-	-	-	Alba	22	44	39	35
-	-	-	Brasov	46	54	49	71
-	-	-	Harghita	:	2	5	6
-	-	-	Mures	100	99	88	89
-	-	-	Sibiu	48	73	66	59

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

 Titlul proiectului: “**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Științele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	1	3	2	1
-	-	-	Alba	1	1	1	1
-	-	-	Brasov	:	1	1	:
-	-	-	Sibiu	:	1	:	:
-	ISCED-F 2013: Arte si științe umaniste	Total	Regiunea CENTRU	37	61	39	54
-	-	-	Alba	7	9	4	9
-	-	-	Brasov	2	11	6	12
-	-	-	Mures	20	28	23	22
-	-	-	Sibiu	8	13	6	11
-	ISCED-F 2013: Științe sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	21	30	18	26
-	-	-	Alba	:	1	2	3
-	-	-	Brasov	3	2	4	2
-	-	-	Harghita	:	2	2	4
-	-	-	Mures	4	3	1	3
-	-	-	Sibiu	14	22	9	14
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	56	72	58	64
-	-	-	Alba	12	17	14	20
-	-	-	Brasov	20	24	12	13
-	-	-	Harghita	:	:	1	1
-	-	-	Mures	10	12	11	17
-	-	-	Sibiu	14	19	20	13
-	ISCED-F 2013: Științe naturale, matematica	Total	Regiunea CENTRU	2	9	9	4

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	si statistica						
-	-	-	Alba	:	9	8	:
-	-	-	Harghita	:	:	1	1
-	-	-	Sibiu	2	:	:	3
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	4	6	11	8
-	-	-	Alba	:	4	4	:
-	-	-	Brasov	2	:	3	4
-	-	-	Mures	:	:	:	1
-	-	-	Sibiu	2	2	4	3
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	14	6	19	17
-	-	-	Alba	:	:	2	2
-	-	-	Brasov	12	3	9	15
-	-	-	Harghita	:	:	1	:
-	-	-	Mures	1	:	2	:
-	-	-	Sibiu	1	3	5	:
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	1	2	:	3
-	-	-	Brasov	1	2	:	3
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	76	78	89	80
-	-	-	Alba	:	3	3	:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Brasov	4	7	13	19
-	-	-	Mures	65	55	51	46
-	-	-	Sibiu	7	13	22	15
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	4	5	2	3
-	-	-	Alba	2	:	1	:
-	-	-	Brasov	2	4	1	3
-	-	-	Mures	:	1	:	:
Invatamant universitar - absolventi cu diploma de licenta	Total	Total	Regiunea CENTRU	9432	8776	8705	8469
-	-	-	Alba	814	853	847	847
-	-	-	Brasov	3433	3206	3154	3175
-	-	-	Covasna	92	72	84	72
-	-	-	Harghita	247	199	213	201
-	-	-	Mures	1896	1899	1876	1734
-	-	-	Sibiu	2950	2547	2531	2440
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	532	667	652	555
-	-	-	Alba	54	153	67	103
-	-	-	Brasov	219	207	286	182
-	-	-	Covasna	11	13	16	11
-	-	-	Harghita	68	64	54	55
-	-	-	Mures	76	110	104	107
-	-	-	Sibiu	104	120	125	97
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	719	712	699	671
-	-	-	Alba	160	127	130	131
-	-	-	Brasov	158	184	195	177
-	-	-	Harghita	16	20	12	16
-	-	-	Mures	154	149	129	123
-	-	-	Sibiu	231	232	233	224

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Științe sociale, jurnalism și informații	Total	Regiunea CENTRU	869	774	724	675
-	-	-	Alba	28	12	37	34
-	-	-	Brasov	258	240	263	227
-	-	-	Covasna	47	19	38	21
-	-	-	Harghita	70	46	52	47
-	-	-	Mures	206	194	134	123
-	-	-	Sibiu	260	263	200	223
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie și drept	Total	Regiunea CENTRU	2735	2279	2130	2026
-	-	-	Alba	362	335	344	298
-	-	-	Brasov	872	776	707	783
-	-	-	Covasna	17	20	22	25
-	-	-	Harghita	22	21	32	25
-	-	-	Mures	405	300	287	231
-	-	-	Sibiu	1057	827	738	664
-	ISCED-F 2013: Științe naturale, matematica și statistica	Total	Regiunea CENTRU	251	152	196	141
-	-	-	Alba	31	43	42	:
-	-	-	Brasov	14	20	12	16
-	-	-	Covasna	:	:	8	15
-	-	-	Harghita	44	28	30	26
-	-	-	Sibiu	162	61	104	84
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei și comunicațiilor (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	478	402	431	540
-	-	-	Alba	31	44	39	53

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Brasov	245	191	199	259
-	-	-	Harghita	:	:	7	9
-	-	-	Mures	74	64	68	72
-	-	-	Sibiu	128	103	118	147
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	1566	1422	1457	1389
-	-	-	Alba	88	112	119	126
-	-	-	Brasov	872	764	770	730
-	-	-	Covasna	17	20	:	:
-	-	-	Harghita	27	20	26	23
-	-	-	Mures	144	162	166	167
-	-	-	Sibiu	418	344	376	343
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	292	213	227	207
-	-	-	Brasov	217	145	152	132
-	-	-	Mures	22	21	26	17
-	-	-	Sibiu	53	47	49	58
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	1344	1549	1590	1680
-	-	-	Alba	39	27	41	73
-	-	-	Brasov	285	352	346	434
-	-	-	Mures	798	882	929	869
-	-	-	Sibiu	222	288	274	304
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	646	606	599	585
-	-	-	Alba	21	:	28	29
-	-	-	Brasov	293	327	224	235
-	-	-	Mures	17	17	33	25

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Sibiu	315	262	314	296
Invatamant universitar de licenta - absolventi cu diploma - si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	Regiunea CENTRU	168	217	197	196
-	-	-	Alba	17	37	36	22
-	-	-	Brasov	32	37	38	54
-	-	-	Harghita	:	1	4	5
-	-	-	Mures	85	81	67	75
-	-	-	Sibiu	34	61	52	40
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	1	3	1	1
-	-	-	Alba	1	1	1	1
-	-	-	Brasov	:	1	:	:
-	-	-	Sibiu	:	1	:	:
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	25	39	21	23
-	-	-	Alba	6	8	4	5
-	-	-	Brasov	:	9	6	7
-	-	-	Mures	13	14	7	10
-	-	-	Sibiu	6	8	4	1
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	15	28	13	21
-	-	-	Alba	:	1	2	2
-	-	-	Brasov	2	2	4	2
-	-	-	Harghita	:	1	1	3
-	-	-	Mures	4	3	:	3
-	-	-	Sibiu	9	21	6	11

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	36	46	38	45
-	-	-	Alba	8	12	11	12
-	-	-	Brasov	13	10	6	10
-	-	-	Harghita	:	:	1	1
-	-	-	Mures	8	8	8	15
-	-	-	Sibiu	7	16	12	7
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	Regiunea CENTRU	2	9	9	4
-	-	-	Alba	:	9	8	:
-	-	-	Harghita	:	:	1	1
-	-	-	Sibiu	2	:	:	3
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	4	5	10	8
-	-	-	Alba	:	3	4	:
-	-	-	Brasov	2	:	2	4
-	-	-	Mures	:	:	:	1
-	-	-	Sibiu	2	2	4	3
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	11	5	15	10
-	-	-	Alba	:	:	2	2
-	-	-	Brasov	10	3	6	8
-	-	-	Harghita	:	:	1	:
-	-	-	Mures	:	:	2	:
-	-	-	Sibiu	1	2	4	:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	:	2	:	2
-	-	-	Brasov	:	2	:	2
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	71	76	88	80
-	-	-	Alba	:	3	3	:
-	-	-	Brasov	4	7	13	19
-	-	-	Mures	60	55	50	46
-	-	-	Sibiu	7	11	22	15
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	3	4	2	2
-	-	-	Alba	2	:	1	:
-	-	-	Brasov	1	3	1	2
-	-	-	Mures	:	1	:	:
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamantul postuniversitar	Total	Total	Regiunea CENTRU	5700	3690	4004	3863
-	-	-	Alba	352	331	391	503
-	-	-	Brasov	1625	1321	1341	1367
-	-	-	Covasna	16	17	15	16
-	-	-	Harghita	43	63	69	72
-	-	-	Mures	1967	626	721	636
-	-	-	Sibiu	1697	1332	1467	1269
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	276	287	407	279

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Alba	34	33	37	88
-	-	-	Brasov	175	174	203	129
-	-	-	Mures	67	80	167	62
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	497	477	454	435
-	-	-	Alba	104	112	92	106
-	-	-	Brasov	165	133	100	104
-	-	-	Harghita	3	13	11	7
-	-	-	Mures	70	72	91	75
-	-	-	Sibiu	155	147	160	143
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	303	277	350	376
-	-	-	Alba	10	17	30	36
-	-	-	Brasov	51	47	96	124
-	-	-	Harghita	12	25	34	33
-	-	-	Mures	38	46	50	47
-	-	-	Sibiu	192	142	140	136
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	1476	1321	1316	1369
-	-	-	Alba	175	133	183	191
-	-	-	Brasov	480	436	367	375
-	-	-	Covasna	16	17	15	16
-	-	-	Mures	231	211	218	179
-	-	-	Sibiu	574	524	533	608
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	Regiunea CENTRU	145	128	119	77
-	-	-	Alba	:	24	15	:
-	-	-	Brasov	50	23	25	28

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Harghita	28	19	16	23
-	-	-	Sibiu	67	62	63	26
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	229	182	236	226
-	-	-	Alba	9	12	16	16
-	-	-	Brasov	104	37	82	92
-	-	-	Mures	12	17	18	12
-	-	-	Sibiu	104	116	120	106
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	577	462	462	550
-	-	-	Alba	20	:	18	66
-	-	-	Brasov	390	313	283	331
-	-	-	Harghita	:	6	8	9
-	-	-	Mures	58	58	46	62
-	-	-	Sibiu	109	85	107	82
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	94	60	72	74
-	-	-	Brasov	69	27	37	39
-	-	-	Mures	9	10	8	10
-	-	-	Sibiu	16	23	27	25
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	1609	246	234	271
-	-	-	Brasov	38	39	26	47
-	-	-	Mures	1482	132	123	189

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Sibiu	89	75	85	35
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	494	250	354	206
-	-	-	Brasov	103	92	122	98
-	-	-	Sibiu	391	158	232	108
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - master si invatamant postuniversitar si diploma de baccalaureat in alta tara	Total	Total	Regiunea CENTRU	39	52	49	58
-	-	-	Alba	5	7	3	13
-	-	-	Brasov	14	17	10	17
-	-	-	Harghita	:	1	1	1
-	-	-	Mures	9	18	21	13
-	-	-	Sibiu	11	9	14	14
-	ISCED-F 2013: Stiintele educatiei	Total	Regiunea CENTRU	:	:	1	:
-	-	-	Brasov	:	:	1	:
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	11	21	18	29
-	-	-	Alba	1	1	:	4
-	-	-	Brasov	2	2	:	5
-	-	-	Mures	6	14	16	11
-	-	-	Sibiu	2	4	2	9
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	6	2	5	5
-	-	-	Alba	:	:	:	1

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Brasov	1	:	:	:
-	-	-	Harghita	:	1	1	1
-	-	-	Mures	:	:	1	:
-	-	-	Sibiu	5	1	3	3
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	17	26	20	15
-	-	-	Alba	4	5	3	8
-	-	-	Brasov	7	14	6	3
-	-	-	Mures	2	4	3	2
-	-	-	Sibiu	4	3	8	2
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	:	1	1	:
-	-	-	Alba	:	1	:	:
-	-	-	Brasov	:	:	1	:
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	3	1	3	7
-	-	-	Brasov	2	:	2	7
-	-	-	Mures	1	:	:	:
-	-	-	Sibiu	:	1	1	:
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	1	:	:	1
-	-	-	Brasov	1	:	:	1
-	ISCED-F 2013:	Total	Regiunea CENTRU	:	:	1	:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	Sanatate si asistenta sociala						
-	-	-	Mures	:	:	1	:
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	1	1	:	1
-	-	-	Brasov	1	1	:	1
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale	Total	Total	Regiunea CENTRU	252	123	110	142
-	-	-	Alba	:	16	21	18
-	-	-	Brasov	128	31	37	46
-	-	-	Mures	44	53	28	38
-	-	-	Sibiu	80	23	24	40
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	37	48	45	47
-	-	-	Alba	:	10	17	12
-	-	-	Brasov	4	6	7	5
-	-	-	Mures	11	21	15	15
-	-	-	Sibiu	22	11	6	15
-	ISCED-F 2013: Stiinte sociale, jurnalism si informatii	Total	Regiunea CENTRU	13	:	:	:
-	-	-	Brasov	13	:	:	:
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	34	12	14	28
-	-	-	Alba	:	6	4	6
-	-	-	Brasov	1	2	6	8

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Sibiu	33	4	4	14
-	ISCED-F 2013: Stiinte naturale, matematica si statistica	Total	Regiunea CENTRU	2	:	1	2
-	-	-	Brasov	2	:	1	2
-	ISCED-F 2013: Tehnologiile informatiei si comunicatiilo r (TIC)	Total	Regiunea CENTRU	19	2	2	4
-	-	-	Brasov	19	2	2	2
-	-	-	Sibiu	:	:	:	2
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	68	20	18	21
-	-	-	Brasov	53	15	13	17
-	-	-	Sibiu	15	5	5	4
-	ISCED-F 2013: Agricultura, silvicultura, piscicultura si stiinte veterinare	Total	Regiunea CENTRU	15	3	5	6
-	-	-	Brasov	15	3	5	6
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	56	35	25	32
-	-	-	Brasov	13	:	3	4
-	-	-	Mures	33	32	13	23
-	-	-	Sibiu	10	3	9	5
-	ISCED-F 2013: Servicii	Total	Regiunea CENTRU	8	3	:	2

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

 Titlul proiectului: „**PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

-	-	-	Brasov	8	3	:	2
Invatamant universitar - absolventi cu diploma - doctorat si programe postdoctorale si diploma de bacalaureat in alta tara	Total	Total	Regiunea CENTRU	9	3	1	6
-	-	-	Brasov	:	:	1	:
-	-	-	Mures	6	:	:	1
-	-	-	Sibiu	3	3	:	5
-	ISCED-F 2013: Arte si stiinte umaniste	Total	Regiunea CENTRU	1	1	:	2
-	-	-	Mures	1	:	:	1
-	-	-	Sibiu	:	1	:	1
-	ISCED-F 2013: Afaceri, administratie si drept	Total	Regiunea CENTRU	3	:	:	4
-	-	-	Sibiu	3	:	:	4
-	ISCED-F 2013: Inginerie, prelucrare si constructii	Total	Regiunea CENTRU	:	:	1	:
-	-	-	Brasov	:	:	1	:
-	ISCED-F 2013: Sanatate si asistenta sociala	Total	Regiunea CENTRU	5	2	:	:
-	-	-	Mures	5	:	:	:
-	-	-	Sibiu	:	2	:	:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Tabel. 34: Absolvenți în învățământul superior, pe grupe de specializări, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Regiunea Centru

Datele disponibile arată o corelație directă cu ceilalți indicatori demografici prezentați, evidențiind o scădere a numărului total de absolvenți din învățământul superior.

Per total, datele prezentate, corelate cu exodul amintit anterior, evidențiază problemele cu care se confruntă mediul de afaceri regional în asigurarea personalului necesar operării cel puțin la nivelul curent, făcând ca dezvoltarea/extinderea/creșterea să fie cu atât mai dificile, astfel decalajele economice putând fi cu greu recuperate față de alte regiuni de dezvoltare de la nivelul UE.

În concluzie, indicatorii demografici prezentați anterior creează dificultăți majore mediului de afaceri la nivel regional, observându-se că acestea sunt generate de aceeași factori care au impact și la nivel național și anume îmbătrânirea și exodul populației, scăderea numărului de absolvenți la toate nivelurile etc., astfel conducând la o lipsă acută a forței de muncă la nivel regional.

Alți indicatori - PIBR

În acest subcapitol se impune prezentarea PIB realizat la nivel regional (PIBR), cu o abordare din trei perspective, ultima actualizare disponibilă la momentul colectării datelor fiind la 18.12.2019, respectiv:

Activitati CAEN Rev.2 si elemente componente PIB	Regiuni	Ani			
		Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
		UM: Milioane lei			
		Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei
Agricultura, silvicultura si pescuit	Regiunea Centru	3799,2	3453,1	3526,8	3948,6
Industria extractiva; industria prelucratoare; productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat; distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	Regiunea Centru	22268,2	23594,8	25755,7	29686,7
Constructii	Regiunea	4258,4	4409,9	4959,9	4814

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

	Centru				
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor; transport si depozitare; hoteluri si restaurante	Regiunea Centru	11045,7	13368,4	15781,9	17331,1
Informatii si comunicatii	Regiunea Centru	2278,4	2368,1	2953,7	3351
Intermedieri financiare si asigurari	Regiunea Centru	1134,5	1155,4	1444	1041,3
Tranzactii imobiliare	Regiunea Centru	6367,2	7111,3	7281,5	7539,3
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice; activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	Regiunea Centru	3284	3711,9	3766,9	5028,6
Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public; invatamant; sanatate si asistenta sociala	Regiunea Centru	8524,7	7636,4	9599	11918,9
Activitati de spectacole, culturale si recreative; reparatii de produse de uz casnic si alte servicii	Regiunea Centru	1908,3	2274,4	2439,1	2994
Valoarea adaugata bruta regionala (VABR)	Regiunea Centru	64868,6	69083,7	77508,5	87653,5
Impozite pe produs	Regiunea Centru	8431,6	9503,9	8848	9168,1
Drepturi asupra importurilor (taxe vamale)	Regiunea Centru	256,3	301,6	312,9	290,3
Subventii pe produs	Regiunea Centru	-181,7	-182,6	-136,6	-127,8
Produs intern brut regional (PIBR) - total	Regiunea Centru	73374,8	78706,6	86532,8	96984,1

Tabel. 35: Produsul intern brut (PIB) regional - preturi curente, calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010 – Regiunea Centru

La nivelul secțiunilor, conform CAEN Rev. 2, în primii doi ani din perioada de referință se observă o scădere, urmată de creșteri susținute pentru următorii doi ani pentru peste

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

90% dintre acestea. În ceea ce privește agregatele generale, creșterea este semnificativă, PIBR la 2017 crescând cu 23.609,3 milioane lei, respectiv cu cca. 32,18% față de valoarea din 2014.

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				Creștere % 2017 vs 2014
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	
	UM: Milioane lei				
	Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei	Milioane lei	%
Regiunea CENTRU	73374,8	78706,6	86532,8	96984,1	32,18%
Alba	10955,6	11711,2	12616,1	14538,1	32,70%
Brasov	22027	23425,3	26277,1	28965,2	31,50%
Covasna	4706,7	5076,3	5595,4	6415,1	36,30%
Harghita	7119,5	7330	8063,2	9567,1	34,38%
Mures	14635,9	15647,5	16274,8	18007,9	23,04%
Sibiu	13930,1	15516,3	17706,2	19490,7	39,92%

Tabel. 36: PIB pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010 – Regiunea Centru

În ceea ce privește distribuția creșterii la nivel județean, județul Mureș este singurul aflat sub media regională, primele trei locuri fiind ocupate de județele Sibiu, Covasna și Harghita. Per total, putem afirma că există o creștere relativ echilibrată la nivelul întregii regiuni.

Regiuni	Ani			
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
	UM: Lei			
	Lei	Lei	Lei	Lei
Regiunea Centru	31177,5	33537	37011,6	41625,4

Tabel. 37: Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor - preturi curente - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010 – Regiunea Centru

De asemenea, PIBR pe cap de locuitor a cunoscut o creștere similară indicatorilor prezentați anterior, respectiv de cca. 33,51% pentru aceeași perioadă de referință.

În concluzie, putem afirma că pentru indicatorii prezentați, Regiunea Centru se încadrează în tendințele naționale, cu mențiunea că anumiți indicatori (rata șomajului, rata de ocupare a resurselor de muncă ș.a.) au valori superioare celor naționali, astfel prezentând un

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

caracter pozitiv al situației economice, implicat al stadiului de dezvoltare și operare în ceea ce privește mediul de afaceri regional.

5.5. Analiză comparativă

Din punct de vedere comparativ, s-au analizat agregatele principale, respectiv:

PIB pe cap de locuitor, calculat la cursul InforEuro pentru aprilie 2020 și anume 1 euro = 4,8278 lei:

PIB 2018 UE-28 / cap de locuitor EUR	PIB 2018 - Romania/ cap de locuitor EUR	PIB 2017 - Regiunea Centru / cap de locuitor EUR
30.900,00	9.070,14	8.622,22

Tabel. 38: PIB pe cap de locuitor – comparativ, UE-28 – național – regional

Respectiv, vloare PIB pe cap de locuitor din Regiunea Centru reprezintă 95% din valoarea la nivel național, prezentând un raport excelent față de celelalte regiuni de dezvoltare din România.

Totuși, chiar dacă s-a înregistrat o recuperare a decalajului față de UE-28 (creștere la nivel regional intern de de cca. 33,51%), totuși se observă în continuare un ecart major față de media UE-28.

În ceea ce privește **populația**, principalii indicatori se prezintă după cum urmează:

Număr persoane național 2018	Număr persoane regional 2018	Pondere regional vs național 2018
19.472.072	2.322.217	11,93%

Tabel. 39: Populația rezidentă la 1 iulie pe grupe de vârstă și vârstă, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – comparativ, național-regional

Spor natural la 1000 locuitori național, 2018	Spor natural la 1000 locuitori regional, 2018
-3,9	-2,3

Tabel. 40: Rata sporului natural al populației rezidente pe medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – comparativ, național-regional

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Număr persoane național 2018	Număr persoane regional 2018	Pondere regional vs național 2018
27.229	3.043	11,18%

Tabel. 41: Emigranți definitivi pe grupe de vârstă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe de plecare – comparativ, național-regional

În ceea ce privește **forța de muncă**, principalii indicatori se prezintă după cum urmează:

Mii persoane național 2018	Mii persoane regional 2018	Pondere regional vs național 2018
12.238,9	1.453,9	11,89%

Tabel. 42: Resurse de muncă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – comparativ, național-regional

Mii persoane național 2018	Mii persoane regional 2018	Pondere regional vs național 2018
8.696,4	1.082,6	12,45%

Tabel. 43: Populația activă civilă pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – comparativ, național-regional

Procent național 2018	Procent regional 2018
3,3	2,9

Tabel. 44: Rata șomajului pe sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – comparativ, național-regional

În ceea ce privește populația, raportat la valorile din 2018, se poate observa că ponderea emigranților definitivi din populația regiunii este redusă, de doar 0,13%, iar la nivel național reprezentând 11,18%. Aceste valori, respectiv puțini emigranți definitivi, pot influența și rata șomajului, care se alină sub valoarea înregistrată la nivel național.

În concluzie, deși s-a înregistrat o recuperare a decalajului față de UE-28 (cel puțin la nivel PIB pe cap de locuitor, cu creștere a PIBR pe cap de locuitor Centru de cca. 33,51% pentru 2014-2017), totuși se observă în continuare un ecart major față de media UE-28, cu riscul ca PIB pe cap de locuitor la nivel regional să scadă datorită migrației constante

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

(pe termen lung sau sezonier⁷⁸) a forței de muncă, care nu poate fi contrabalansată eficient prin „importul” de forță de muncă, îngreunat de procedurile anevoioase în vigoare în prezent.

5.6. Perspective și direcții de dezvoltare

Din punct de vedere al perspectivelor și direcțiilor de dezvoltare în prezent sunt în curs de actualizare/elaborare diverse strategii și programe sectoriale, naționale sau regionale.

Cel mai avansat document este **Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 (PDR Centru)**, fiind supuse spre consultare primele versiuni ale analizei socioeconomice, analizei SWOT și ale propunerilor de direcții strategice 2021-2027⁷⁹.

PDR Centru 2021-2027 prevede șase propuneri de direcții strategice, respectiv:

- D.S.1 Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă;
- D.S.2 Competitivitate economică, Cercetare-Dezvoltare-Inovare;
- D.S.3 Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate (educație; ocupare; incluziune socială; sănătate);
- D.S.4 Mediu, energie, schimbări climatice;
- D.S.5 Turism și patrimoniu cultural;
- D.S.6 Agricultură, silvicultură, dezvoltarea rurală.

Toate direcțiile strategice propuse conțin măsuri cu impact direct sau indirect în sprijinirea mediului de afaceri. Prezentăm în continuare câteva din aceste prevederi:

D.S.1:

- Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional și creșterea conectivității la rețeaua TEN-T (prin toate sistemele de transport, inclusiv dezvoltarea de terminale intermodale de transport)
- Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport de importanță secundară pentru creșterea accesibilității localităților urbane și rurale la infrastructura națională și europeană de transport
- Sprijinirea mobilității urbane durabile (inclusiv construirea de centuri rutiere)
- Regenerarea economică și socială a orașelor mici și a localităților urbane monoindustriale”

D.S.2:

⁷⁸ De exemplu, v. <https://www.mediafax.ro/life-inedit/sute-de-zilieri-romani-sunt-atrasi-de-mirajul-culesului-de-sparanghel-in-germania-pentru-o-suta-de-euro-pe-zi-si-in-vremea-coronavirusului-19016982>

⁷⁹ <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/consultarea-structurilor-parteneriale-de-planificare-cu-privire-la-versiunea-de-lucru-a-pdr-centru-2021-2027/>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă (companii, start-up-uri și spin-off-uri, structuri de sprijin a afacerilor, entități pentru transfer tehnologic)
- Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă (infrastructură și dotări, activități de cercetare, parteneriate)
- Susținerea domeniilor regionale de specializare pentru o dezvoltare inteligentă (poli și rețele de excelență în domeniile de specializare inteligentă, sprijin întărit pentru companiile și proiectele de CDI în domeniile de specializare, parteneriate pentru transformări structurale)
- Creșterea competențelor profesionale pentru o economie bazată pe cunoaștere (sprijin întărit pentru infrastructura și pentru îmbunătățirea formării profesionale, creșterea competențelor antreprenoriale și abilităților digitale în domeniile de specializare inteligentă)
- Creșterea internaționalizării (sprijinirea participării companiilor și instituțiilor de cercetare la diverse rețele internaționale de cooperare economică)

D.S.3:

Educație:

- Investiții în infrastructura de educație și formare profesională la toate nivelurile
- Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)

Ocupare:

- Creșterea gradului de ocupare prin facilitarea accesului pe piața muncii și încurajarea antreprenoriatului
- Stimularea reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale
- Încurajarea mobilității teritoriale a forței de muncă
- Încurajarea ocupării pe cont propriu și susținerea întreprinderilor sociale

D.S.4:

- Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor, a sistemelor de transport și a proceselor de producție
- Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile
- Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară (informare și conștientizare, parteneriate locale, dezvoltare proiecte pilot)

D.S.5:

- Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice (inclusiv modernizarea și extinderea infrastructurii)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

turistice pentru tineret și reabilitarea spațiilor cu destinație culturală și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare)

- Asigurarea forței calificate de muncă în turism și domeniile conexe (atragera și menținerea forței calificate de muncă, pregătirea profesională inițială, formarea profesională continuă)
- Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră și feroviară, sisteme de transport mai puțin poluante: transport public, piste pentru biciclete, interconectare moduri transport)

D.S.6:

- Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale din Regiunea Centru (incl. susținerea afacerilor în domenii economice neagricole, îmbunătățirea cunoștințelor antreprenoriale ale locuitorilor din mediul rural)
- Eficientizarea activităților agricole prin modernizarea exploatațiilor agricole, dezvoltarea serviciilor și logisticii agricole, susținerea activităților de prelucrare a produselor agricole și creșterea pregătirii profesionale.⁸⁰

Putem afirma că există premisele pentru aplicarea unor măsuri regionale de real sprijin pentru mediul de afaceri din Regiunea Centru, care, corelate cu cele aplicabile la nivel național, ar putea ajuta la dezvoltarea mediului de afaceri regional, cu impact și în reducerea decalajului existent față de indicatorii la nivel EU-28.

⁸⁰ PDR Centru 2021-2027, Propuneri pentru direcții de acțiune și priorități de dezvoltare, Alba Iulia, 11 decembrie 2019, <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2019/12/Propuneri-directii-strategie-2021-2027.pdf>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

6. Măsuri de susținere a antreprenoriatului - propuneri

Când s-a început elaborarea prezentului studiu, încă nu ne confruntam cu pandemia generată de coronavirusul SARS-CoV-2 și, implicit, nici cu impactul major pe care acesta îl are asupra economiei globale.

În acest context, vom prezenta propuneri de măsuri de susținere a antreprenoriatului cu caracter general. În ceea ce privește măsurile deja implementate ca răspuns la impactul pandemiei amintite anterior ar fi redundant să le reamintim.

6.1. Propuneri de măsuri cu caracter general:

Deja de mulți ani, există solicitări clare și repetate ale reprezentanților mediului de afaceri (antreprenori români de succes, structuri de sprijinire sau de reprezentare a întreprinderilor românești) sau ale mediului bancar pentru stabilitate sau un set de măsuri coerente în ceea ce privește lipsa predictibilității, modificările constante ale legislației (atât în general, cât și sectorial sau în materie de fiscalitate), lipsa forței de muncă autohtone, accesul dificil la finanțare, birocrația etc. În acest context, vom prezenta câteva propuneri de măsuri de susținere a antreprenoriatului, măsuri aplicabile atât la nivel regional, cât și la nivel național.

1. *Clarificarea și stabilizarea legislației în materie de fiscalitate.*
2. *Creșterea accesului la finanțare.*

O analiză realizată la începutul anului 2019, arată că se impune soluționarea problemelor generate de modificările constante în materie de fiscalitate, dar și creșterea accesului la finanțare. „Într-o economie slab capitalizată, cu 80% dintre companii care trăiesc de pe o zi pe alta, fără rezerve financiare și cu acces limitat la finanțare, „vortexul financiar” din acest început de an a prins pe picior greșit mare parte dintre firmele din România, arată studiul. Potrivit unui sondaj realizat de Frames & Train Your Brain în rândul a peste 150 de companii reprezentative pentru întreg spectrul economic, în perioada 15-25 ianuarie 2019, cei mai mulți investitori au ajuns să se teamă în primul rând de extinderea blocajului financiar în economie. Întrebați care consideră că sunt principalele provocări pentru mediul de afaceri, în contextul măsurilor fiscale luate de autorități la sfârșitul anului trecut și a deprecierei semnificative a cursului monedei de naționale, 78% au indicat blocajul financiar

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

(neplata facturilor sau plata cu întârziere a acestora) drept principală problemă.”⁸¹
Deși acest aspect poate fi atenuat printr-o mai bună gestiune financiară, totuși la momentul realizării studiului, 52% dintre respondenți se temeau de posibil apariție a unor noi taxe și impozite pentru mediul de afaceri, pe care Guvernul le-ar fi putut introduce pentru a acoperi necesitățile bugetare.

Referitor la modificările continue în materie de fiscalitate, taxe și impozite, reprezentanții mediului de afaceri au avut constant poziții ferme împotriva acestor schimbări. De exemplu: „Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) anunță că „respinge ferm măsura populistă de reducere a TVA de la 19% la 16% și consideră că abordarea politicianilor este iresponsabilă”. Florin Jianu, președintele CNIPMMR, spune că abordarea politicianilor afectează grav echilibrul economic și social, în condițiile în care România nu poate funcționa cu scăderi de taxe și mărimi continue de cheltuieli precum măsurile cuprinse în bugetul pentru 2020 în zona de pensii și salarii. În aceeași vreme Coaliția pentru Dezvoltarea României (CDR) care reunește organizații profesionale și patronate cu capital autohton și străin a anunțat că este împotriva reducerii TVA pentru că destabilizează economia.”⁸²

Se impune precizarea că în cadrul aceste măsuri trebuie să fie incluse și **o simplificare urgentă a modului de accesare a fondurilor nerambursabile (indiferent de sursa de finanțare: buget național, buget UE, „fonduri norvegiene”, fonduri „elvețiene” etc.) începând de la depunere proiect/aplicație/cerere de finanțare/dosar de finanțare și, mai ales, în etapa de implementare.**

3. *Creșterea rolului structurilor reprezentative sau de sprijin a mediului de afaceri.*

În ultimii ani s-a observat creșterea demersurilor de consultare între Guvern, autorități și reprezentanții mediului de afaceri. Se impune menținerea acestei tendințe, dar cu un grad mai mare de transpunere a opiniilor/recomandărilor/punctelor de vedere/sugestiilor reprezentanților mediului de afaceri în legislație sau în măsuri în beneficiul mediului de afaceri.

4. *Debirocratizarea și facilitarea relației cu instituțiile publice, prin digitalizare.*

5. *Extinderea acceptării semnăturii electronice.*

În ultimii ani s-a tot discutat despre debirocratizare și, mai ales, despre digitalizare. În primul rând, se impune revizuirea cadrului normativ a.î. să poată fi reduse termenele de răspuns sau de soluționare a diferitelor solicitări, acolo unde aceste

⁸¹ <https://www.mediafax.ro/economic/efectele-noilor-masuri-fiscale-si-ale-deprecierii-leului-studiu-va-creste-numarul-facturilor-neincasate-sau-platite-cu-intarziere-17861158>

⁸² <https://www.zf.ro/eveniment/mediul-de-afaceri-nu-mai-are-nevoie-de-scadere-de-taxe-o-tara-nu-va-functiona-cu-scaaderi-de-taxe-si-cu-mariri-continue-de-cheltuieli-18671883>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

termene se pot reduce (un exemplu bun în acest sens în reprezintă activitatea oficiilor cadastrale, obținerea unui extras de carte funciară fiind simplificată și realizându-se exclusiv online, dacă aceasta este opțiunea solicitantului).

Și deși s-au adoptat o serie de măsuri care să simplifice obținerea avizelor/aprobărilor sau anumitor certificate (constatator de la Oficiul Registrului Comerțului, de atestare fiscală etc.), în practică aceste măsuri par a fi inexistente. S-a stipulat că pentru verificarea anumitor informații/date, solicitantul nu mai trebuie să prezinte un anumit document care impune o solicitare/cerere către o altă instituție/autoritate/entitate, acel document fiind obținut de către instituția care îl solicită; totuși, din păcate, acest lucru nu se întâmplă.

Deși anumite documente sunt emise electronic de către câteva instituții, acestea nu sunt acceptate de către alte instituții. De exemplu, pentru anumite programe de finanțare, printre documentele însoțitoare ale unei cereri de finanțare se solicită de multe ori și prezentarea unui certificat constatator emis de către Registrul Comerțului. Chiar dacă acest document poate fi emis electronic prin serviciul prin InfoCert, nu este acceptat de către diverse instituții publice implicate în gestionarea acestor programe, de ex.: programele Administrației Fondului pentru Mediu, unde în ghidurile solicitantului este stipulat în mod clar „h) certificatul constatator emis de către oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul în a cărui rază teritorială își are sediul social proprietarul, în original sau în copie legalizată, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de acceptare; **nu se acceptă formatul electronic al certificatului constatator, emis de Serviciul INFOCERT.**”⁸³ Și, din nefericire, nu este singurul caz.

Totodată, încă există instituții publice care solicită prezentarea documentelor cu ștampila solicitantului persoană juridică, aspect ce contravine prevederilor legale în vigoare, ștampila nefiind obligatorie.

Astfel, se impune digitalizarea masivă a instituțiilor/autorităților publice, inclusiv prin introducerea modului de comunicare electronic, utilizându-se semnătura electronică, astfel eliminându-se documentele tipărite, ceea ce implică o abordare mai prietenoasă cu mediul înconjurător, cât și o utilizare mai eficientă a resurselor, atât pentru mediul privat, cât și pentru cel public (nu mai este necesară arhivarea documentelor fizice, realizându-se arhivare electronică; se reduc costurile de papetărie și consumabile, inclusiv consumabile pentru echipamentele IT).

6. Investiții în infrastructura mare.

7. Investiții în infrastructura de transport (rutier, feroviar, naval).

⁸³ V. Ghid de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Pracului auto național 2020-2024, p. 29. Prevederi similare se regăsesc și la p.8, p. 33, p. 46. Chiar dacă se premite clarificarea ulterioară prin depunerea de documente suplimentare, aceste solicitări complică demersurile de acces la finanțare prin programul Rabla atât pentru producători, cât și pentru solicitanții primei de casare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Nu credem că mai este necesar să detaliem care este situația la zi din punct de vedere al infrastructurii de transport, cel puțin cea a transportului rutier fiind arhicunoscută. Iar la capitolul general investiții în infrastructură mare, putem afirma fără rețineri că situația este la fel de dezastruoasă. Aceste investiții în infrastructură, pe lângă beneficiile directe pentru populație și pentru mediul de afaceri, ar avea un impact economic direct și asupra antreprenorilor și întreprinderilor din construcții, dar și din alte sectoare de activitate specifice conexe (servicii de inginerie și proiectare, asistență tehnică, supervizare lucrări, întreprinderile furnizoare de materii prime etc.).

8. Investiții în educație și formare profesională.

În ultimii 30 de ani investițiile în educație și formare profesională nu au fost prioritare sau sporadice, în funcție de finanțările atrase. Prin Banca Europeană de Investiții, prin fondurile de preaderare sau din cele structurale și de coeziune s-au realizat diverse investiții în educație și formare profesională, însă sunt insuficiente, încă.

9. Flexibilizarea formelor de învățământ și formare profesională a.î. anumite cursuri să poată fi realizate și online.

Recent, în lunile aprilie-iuni 2020, s-au emis acte normative prin care anumite tipuri de cursuri (de ex., cursuri de specializare) pot fi desfășurate și online, ceea ce reprezintă un pas mare. Dar, nu este clar dacă măsurile de tipul celei amintite anterior sunt pe termen lung sau doar pe termen lung, pe durata stării de urgență / stării de alertă în contextul pandemiei COVID-19.

10. Revizuirea cadrului normativ în materie de ocupații.

Totodată, complementar punctului anterior, se impune și o actualizare sau o revizuire a Standardelor Ocupaționale (SO), inclusiv definirea unor standarde noi care să reflecte nevoile și cererea pieței, inclusiv a unor anumite tipologii profesionale necesare în diverse domenii de activitate, dar care nu au corespondent în standardele ocupaționale sau în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR). Trebuie precizat că la nivelul Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC) are în curs de atribuire⁸⁴ un contract pentru servicii intelectuale pentru elaborare standarde ocupaționale, ceea arată existența unei preocupări în acest sens.

⁸⁴ <http://site.anc.edu.ro/anunturi/>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

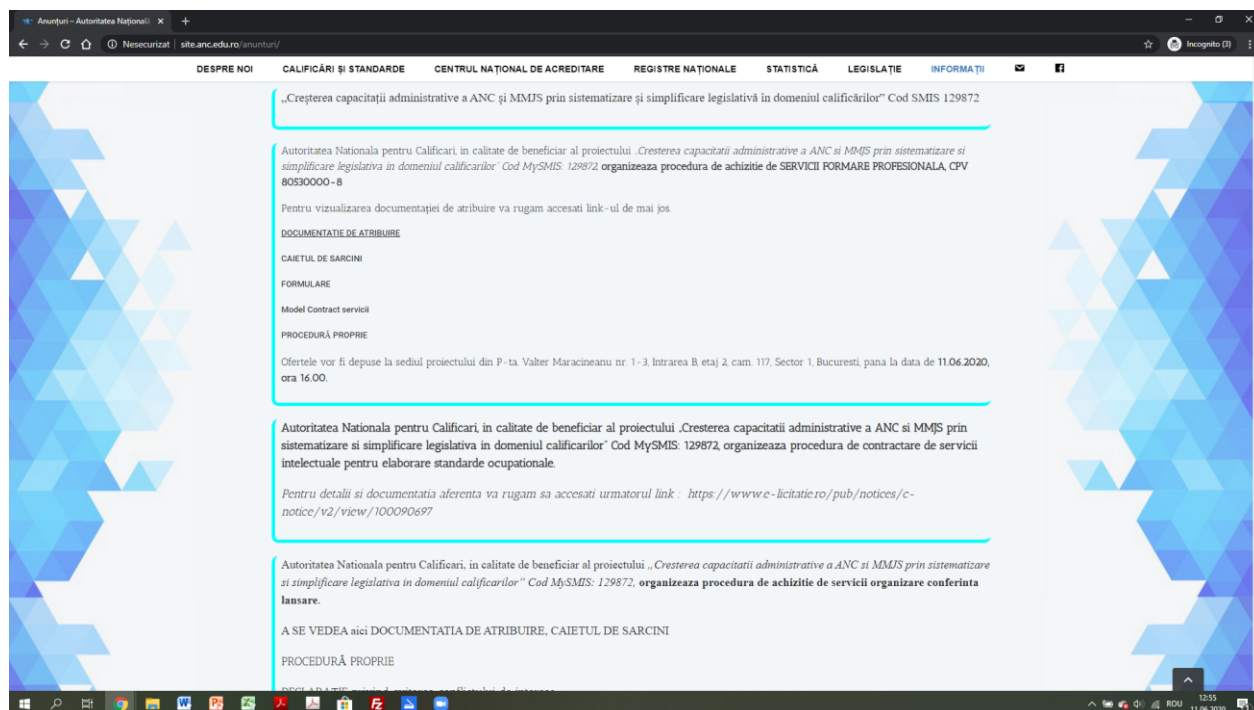
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Captură web site ANC, 11.06.2020

11. Măsuri mai eficiente pentru reținerea / repatrierea forței de muncă autohtone, mai ales a celei calificate.

Așa cum am arătat în capitolele anterioare, fenomenul migraționist din ultimii 13-15 ani a condus la reducerea forței de muncă disponibile. În ultimii 2 ani, motivele din spatele fenomenului migraționist s-au schimbat, aspect realizat și de către clasa politică, respectiv iată o declarație a Vicepreședintelui Camerei Deputaților de la începutul lunii octombrie 2019: „Marea migrație a inteligenței noastre – vorbim despre 9 adulți pe oră care părăsesc România, majoritatea cu studii medii și superioare – nu merg doar pentru un salariu mai mare sau pentru o viață mai bună. Majoritatea încep să-și pună problema de a avea, pentru copii lor, un sistem de educație sustenabil și corect și un sistem de sănătate care să poată să le asigure în timp buna existență în țară.”⁸⁵

Măsurile adoptate de până acum, inclusiv formare profesională și stimulente financiare (subvenții) pentru înființarea și operarea unei întreprinderi, nu par să fi avut rezultatele estimate.

⁸⁵ V. <https://www.zf.ro/eveniment/vicepresedintele-camerei-deputatilor-marilen-pirtea-in-romania-vorbim-de-9-adulti-pe-ora-care-parasesc-tara-18430701>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

Deși importul de forță de muncă se pare că a devenit o soluție, în ultimii doi ani solicitările în acest sens au crescut semnificativ⁸⁶.

Astfel, se impune continuarea măsurilor de repatriere și, mai ales, cele de retenție a forței de muncă autohtone.

12. Menținerea stimulentei financiare pentru angajarea șomerilor/persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și/sau pentru formarea/calificarea la locul de muncă.

Mai ales în contextul pandemic actual, aceste măsuri sunt mai importante ca niciodată, putând fi incluse într-un pachet integrat cu sugestiile pentru punctele 9-11 de mai sus.

13. Revizuirea strategiilor naționale în materie de competitivitate sau cercetare-dezvoltare-inovare.

Noul exercițiu financiar de programare, 2021-2027 va impune actualizarea strategiilor naționale a.î. să respecte țintele asumate la nivelul UE în ceea ce privește anumite domenii, dar și să fundamenteze programele operaționale naționale/regionale viitoare pentru accesarea fondurilor europene care vor fi alocate României.

O atenție deosebită ar trebui acordată strategiilor care privesc competitivitatea mediului de afaceri (de la domenii de activitate vizate la tipuri de cheltuieli eligibile), a.î. prin corelare cu sugestiile de la punctele 1-2 și 4-5 de mai sus să asigure un cadru strategic relevant și simplificat pentru dezvoltarea și creșterii competitivității mediului de afaceri românesc.

Propunerile de mai sus sunt derivate pe de-o parte din experiența departamentelor specializate privind accesarea fondurilor europene și relația cu mediul de afaceri din cadrul organizațiilor partener care implementează proiectul din care acest studiu face parte, dar mai ales, de pe altă parte, din rezultatele analizelor din cadrul capitolului 5 de mai sus și din opiniile reprezentanților mediului de afaceri prezentate în massmedia.

⁸⁶ <https://www.zf.ro/eveniment/aproape-25-000-de-straini-din-state-non-ue-lucraza-in-romania-guvernul-pregateste-hotararea-privind-cota-de-muncitori-care-pot-fi-importati-in-2019-17834024>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

7. Concluzii

Putem afirma că mediul de afaceri din Regiunea de dezvoltare Centru se prezintă în tendința de creștere înregistrată la nivel național, cu o mai bună reprezentare pentru anumiți din indicatori dintre cei analizați în cadrul cap. 5 sau pentru anumite domenii de activitate.

Totodată, mediul de afaceri din Regiunea de dezvoltare Centru se confruntă cu aceleași probleme existente și la nivel național, începând cu o legislație instabilă, cu birocrăție exagerată, lipsa forței de muncă autohtone, acces la finanțare greoi etc.

Propunerile de măsuri din cadrul cap. 6 sunt derivate pe de-o parte din experiența departamentelor specializate privind accesarea fondurilor europene și relația cu mediul de afaceri din cadrul organizațiilor partenere care implementează proiectul din care acest studiu face parte, dar mai ales, de pe altă parte, din rezultatele analizelor din cadrul capitolului 5 de mai sus și din opiniile reprezentanților mediului de afaceri prezentate în massmedia, aceste măsuri fiind necesare atât la nivel național, cât și regional, unde factorii de decizie regionali și locali pot realiza alocări de resurse specifice fiecărei tematici abordate, în funcție de evoluție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

8. Bibliografie

- *** (2008). Promotion of woman innovators and entrepreneurship – Final Report, 2008, European Commission DC, Enterprise and Industry.
- *** (2012). Women in economic decision –making in the EU.
- *** (2013). Global Gender Gap Report 2013, World Economic Forum, www.weforum.org.
- *** (March 2009) Gender segregation in the labour market, Root causes, implications and policy responses in the EU, European Commissions's Expert Group on Gender and Employment (EGGE), Directorate-General for Employment Social Affairs and Equal Opportunities Unit G1.
- *** (martie 2014). Boosting equality between women and men in the EU,
- *** Clasificarea activităților din economia națională – CAEN Rev 2 – Note explicative, conform <https://www.onrc.ro/index.php/ro/caen>
- *** Codul fiscal, conform https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/asistenta_contribuabili/persoane_fizice/legislatie/codul_fiscal/
- *** Codul muncii, conform <https://www.codulmuncii.ro/>
- *** Gender Equality, <http://ec.europa.eu/main.jsp?catId=418&longed=en>
- *** Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, conform <https://lege5.ro/Gratuit/gy4diobx/legea-societatilor-nr-31-1990>
- *** Legea Nr. 82 din 24 decembrie 1991, Legea contabilității, republicată, conform https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Legea_contabilitatii.htm
- *** Legislație specifică mediului de afaceri, v. <https://www.onrc.ro/index.php/ro/legislatie>
- *** Opinion on the future of gender equality policy after 2010, <http://ec.europa.eu/social/>
- *** Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014 – 2020, conform <http://www.adrcentru.ro/Lista.aspx?t=ADElaborare%20PDR%202014-2020>
- *** Programul Național de Reformă, versiunile începând cu 2014.
- *** Report on Progress on Equality between Women and Men in 2010 „The gender balance in business leadership (<http://ec.europa.eu/social/>)
- *** Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru- versiunea septembrie 2017, conform <http://www.adrcentru.ro/Detaliu.aspx?t=StrategiaSpecializareInteligenta&elD=2531>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: “PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- *** Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare, conform <https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2016/strategii/strategia-cdi-2020-proiect-hq.pdf>
- *** Strategia națională pentru competitivitate, conform http://www.minind.ro/propuneri_legislative/2014/SNC_2014_2020.pdf
- *** Strategia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați 2006-2009 (HG nr.319/2006).
- *** Strategy for Equality between Women and Men (2010-2015) <http://ec.europa.eu/social/>
- *** Women in Business and Decision-Making 2004, Eurochambres.
- ***“Peers Influence Decision to Become an Entrepreneur”. Stanford Graduate School of Business”; News. 1 September 2009. Retrieved 30 June 2013.
- *** Acord de Parteneriat, România, 2014RO16M8PA001.1.2.
- *** Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020 (PDR Centru), (2018).
- *** PDR Centru 2021-2027, Propuneri pentru direcții de acțiune și priorități de dezvoltare, Alba Iulia.
- *** Ghid de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național 2020-2024
- A better work-life balance: stronger support for reconciling professional, private family and life, Brussels, 3.10.2008
- Bekh O., (2012). Women Entrepreneurship Development, Policy Brief (2012).
- Beleiu, Gh., (1992). Drept civil român, Casa de Editură și Presă „Șansa”, București;
- Bettio, F., Corsi, M., D'Ippoliti, C., Lyberaki, A., Samek Lodovici, M, Verashchagina, V., (2013), The impact of the economic crisis on the situation of women and men on gender equality policies, Syntesis Report, European Commission, Directorate-General for Justice; Unit D2 – Equality between men and women.
- Bladon, Bryce, The Freelancer's Guide 2013, Clients from Hell, ebook;
- Bondrea, A. Aurelian, (2006). Introducere in Marketing, Editura Fundației România de Măine, București;
- Bradley, Frank, (2007). Marketing internațional, Editura Teora, București;
- Burke, Miles, (2008). The Principles of Successful Freelancing, SitePoint Pty. Ltd., Printed and bound in Canada;
- Cantillon Richard (1755). Essai sur la Nature du Commerce en Général. London: MacMillan.
- Coman, Cristina, (2001). Relații publice – principii și strategii, Editura Polirom, Iași;
- D'Agnese, J., Kierman D., (2010). The Money Book for Freelancers, Part-Timers, and the Self-Employed: The Only Personal Finance System for People with Not-So-Regular Jobs, Three Rivers Press, The Crown Publishing Group;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Danciu, Victor, (2009). Marketing internațional – provocari și tendințe la începutul mileniului trei, Editura Economică, București;
- Driessen, Martyn P.; Zwart, Peter S. (2010). „The role of entrepreneur in small business succes: the Entrepreneurship Scan”.
- Driga O., Lafuente Gonzales E., (2009). Antreprenoriatul feminin în România. Caracteristici personale și efectul exemplelor antreprenoriale. Center for Entrepreneurship & Business Research, Working Paper Series 02-2009.
- Drucker, Peter F. (1985). Innovation and Entrepreneurship attributes the coining and defining of „entrepreneur” to Jean-Baptiste Say in this Treatise on Political Economy; (1834).
- Dumitru, Ionel, (2004). Marketing strategic – o abordare în perspectiva globalizării, Editura Uranus, București;
- European Commission (2008c). Women and men in decision-making 2007- Analysis of the situation and trends. Luxembourg: OPOCE. ISBN 97-892-79-08135-4.
- European Commission, (2015). Use Guide to the SME Definition / Manualul utilizatorului pentru definiția IMM-urilor, Publication Office of the European Union, Luxembourg.
- Fauchart, E; Gruber, M. (2011). „Darwinians Communitarians, and Missionaries: The Role of Founder Identify in Entrepreneurship” Academy of Management Journal 54 (5): 935-957/amj.2009.0211.
- Gandia, Ed, (august 2012). 2012 Freelance Industry Report, Data and Analysis of Freelancer Demographics, Earnings, Habits and Attitudes, USA;
- Gregg, Tim. The State of the Freelance Economy, articol publicat în revista online **deskmag**, în 14.02.2013, vezi <http://www.deskmag.com/en/the-state-of-the-freelance-economy-freelancers-survey-study-report-2012>
- Haussman, R., Tyson, L.D., Zahidi, S., (2008). Global Gender Gap Report 2008, World Economic Forum, www.weforum.org.
- Horowitz, Sara, Poynter Sciarra, Toni, (2012). The Freelancer's Bible: Everything You Need to Know to Have the Career of Your Dreams-On Your Terms, Workman Publishing Company, New York;
- Landström, H. & SpringerLink (2005). Pioneers in entrepreneurship and small business research, Springer Science+Business Media, New York, N.Y.
- Landstrom, H. (31 December 2007). Pioneers in Entrepreneursip and Small Business Research. Springer. ISBN 978-0-387-23633-9.
- Leitão, João; Baptista, Rui (10 June 2009). Public Policies for Fostering Entrepreneurship: A European Perspective. Springer Science Business Media. ISBN 978-1-4419-0249-8.
- Lesina A., Lotti F., (2008). Do women Pay More for Credits ? Evidence from Italy, NBER Working Paper 2008.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”**,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Macarie F.C., Moldovan O., Gender Discrimination in Management. Theoretical and Empirical Perspectives, Transylvanian Review of Administrative Sciences, no.35E/2012, pp.153-172.
- McDonald, Malcom, (1998). Marketing strategic, Editura CODECS, București;
- Minniti, M. and Moren, L. (2010). „Entrepreneurial types and economic growth”, Journal of Business Venturing, 25 (3): 303-314. Shane, S. and Venkataraman, S. (2000). „The Promise of Entrepreneurship as A Field of Research” Academy of Management Review, 25 (1), 217-226.
- Navale „Ashok Bhanudas (October 2013). „Developing Entrepreneur Skills for Corporate Work”. Research Direction 1 (4). ISSN 2321-5488.
- Palmer, Rob (2001). The Five-Minute Freelance. How to launch a Work-at-Home Career in Five Minutes a Day, Freelance Work Exchange;
- Paul D. Reynolds (30 September 2007). Entrepreneurship in the United States: The Future Is Now. Springer. ISBN 978-0-387-45671-3.
- Prive, Tanya (19 December 2012). „Top 10 Qualities That Make A Great Leader”. Forbes, Retrieved 1 August 2013.
- Ramoglou, S. (2013). “Who is a ‘a non/antrepreneur’? Taking the ‘others’ of entrepreneurship seriously”. International Small Business journal 31 (4): 432-453. doi: 10.1177/0266242611425838.
- Report on Progress on equality between women and men in 2010, 2011, 2012, 2013, European Commission
- Rostar-Afschar, D. (2013) „Entry regulation and entrepreneurship: a natural experiment in German craftsmanship” (PDF; 495 KB).
- Sapir, André – Globalisation and the Reform of European Social Models, în Bruegel Policy Brief, nr. 01/2005, nov. 2005.
- Schumpeter , Joseph Alois (1934). The Theory of Economic Development: An Inquiry Into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle. Transaction Publishers. ISBN 978-0-87855-698-4.
- Schumpeter, Joseph Alois (1976). Capitalism, Socialism and Democracy. Routledge. ISBN 978-0-415-10762-4.
- Shane, Scott Andrew (2000). A General Theory of Entrepreneurship: The Individual-opportunity Nexus. Edward Elgar Publishing. ISBN 978-1-78100-799-0.
- Slaunwhite, S., Savage P., Gandia E., (2010). The Wealthy Freelancer - 12 Secrets to a Great Income and an Envidable Lifestyle, ALPHA;
- Spyrou D., Zarkali E., Zymeri L., Mati S., Ocuparea forței de muncă de către femei & antreprenoriatul în România, POSDRU 84/6.1/5/53513.
- Stevenson, H.; Jarillo, J. (26 May 2007) „a Paradigm of Entrepreneurship: Entrepreneurial Management, in”. Entrepreneurship: Concepts, Theory and Perspective (Springer Science Business Media). pp. 5- ISBN 978-3-540-48543-8.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „**PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru**”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- Swedberg, Richard (1998). Entrepreneurship: The Social Science View. Stockholm University.
- Ta'eed, Cyan & Collis, (2007). How to be a Rockstar Freelancer, Elevate Press, a division of Eden Creative Communities, Sydney, Australia;
- The World Bank (2012). Gender Equality and Development, World Development Report 2012, International Bank for Reconstruction and Development/ The World Bank;
- Trifan, Ioan-Adrian (2014). Marketing și relații publice în afaceri pentru freelanceri, lucrare de disertație, București;
- William Stanley Jevons (January 1881). "Richard Cantillon and the Nationality of Political Economy". Contemporary Review (the Contemporary Review Company). pp. 333-360.

Linkuri utile și/sau accesate pentru documentare

- <http://ccir.ro/membri/membri-de-drept/>;
- http://ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/roadmap_en.html
- http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/economic-independence/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/140502_gender_equality_workforce_ssr3_en.pdf
- http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-decision-making/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/glossary/index_en.htm
- <http://enciclopedia-afacerilor.com/afaceri-de-acasa-freelancing-ul/>;
- http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/equality
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/themes>
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/equality_between_men_and_women/index_en.htm
- http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/equality_between_men_and_women/
- <http://ocup.ro/servicii-online/despre-antreprenoriat/>;
- <http://ro.wikipedia.org/wiki/Antreprenoriat>;
- <http://www.aippimm.ro/categorie/programe/programe-nationale-2016/>
- <http://www.antreprenor.su/>;
- http://www.avocatnet.ro/content/articles/id_35572/Ghid-practic-Cum-infiintezi-o-intreprindere-individuala-si-ce-taxe-trebuie-sa-platesti-la-stat-pentru-ea.html;
- http://www.dce.gov.ro/patron_asoc.htm;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: **“PROMotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,**

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- <http://www.econlib.org/library/Enc/Entrepreneurship.html>;
- <http://www.firme.ro/inregistrare-persoana-fizica-autorizata-pfa.html>;
- <http://www.ideideafaceri.manager.ro/articole/start-in-afaceri/cele-mai-bune-sfaturi-pentru-freelanceri-de-succes-2572.html>;
- http://www.minind.ro/reindustrializare/pdf/parcuri_industriale_si_clustere.pdf;
- <http://www.onrc.ro/index.php/ro/> și subpaginile portalului;
- <http://www.sitepoint.com/social-networking-sites-for-business/>;
- <http://www.ziare.com/afaceri/idei-afaceri/idei-de-afaceri-5-etape-cheie-pentru-a-deveni-freelancer-1107187>;
- <https://www.zf.ro/companii/investitorii-straini-trag-semnal-alarma-paradoxul-economie-romania-competitiva-punct-vedere-disponibilitatii-angajatilor-calificati-probleme-legate-competitivitate-domeniul-fiscal-companiile-mizeaza-17533197>
- www.businessandgender.eu
- www.charte-diversite.com
- https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-and-goals/how-priorities-are-set_ro
- https://ec.europa.eu/info/strategy_ro
- https://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf
- <http://www.economie.gov.ro/strategia-nationala-pentru-competitivitate-2014-2020>
- <http://gov.ro/ro/guvernul/sedinte-guvern/strategia-nationala-de-cercetare-dezvoltare-i-inovare-2014-2020-motor-al-dezvoltarii-economice-i-sociale>
- https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=National_accounts_and_GDP/ro
- <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
- <https://www.gandul.info/romania/romania-efectele-exodului-jumatate-de-milion-de-elevi-mai-putin-azi-in-curtea-scolii-17513938>
- http://www.marketwatch.ro/articol/16385/Erasmus_2019_Migratia_studentilor_romani_intre_statistici_si_povesti_adevarate/
- http://www.romania-actualitati.ro/diana_paun_exodul_medicilor_cea_mai_mare_problema_a_sistemului_medical-125586
- <https://www.zf.ro/profesii/exodul-medicilor-a-continuat-in-ciuda-majorarilor-salariale-din-sanatate-1-600-de-medici-au-cerut-avize-in-2018-pentru-a-profesa-in-strainatate-17888406>
- <https://www.hipo.ro/locuri-de-munca/vizualizareArticol/2063/%E2%80%8BRomania-are-un-deficit-de-50.000-de-angajati-in-IT%2C-in-2016.-Universitatile-livreaza-doar-jumatate-din-necesarul-de-specialisti>
- <https://stirileprotv.ro/stiri/social/este-mare-nevoie-de-specialisti-in-it-solutiile-comaniilor-din-strainatate-care-isi-deschid-sedii-la-noi.html>

Agencia de Servicii Sociale a Judeului Argeș

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 3 „Locuri de muncă pentru toți”

Obiectivul tematic 3.7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor de profil non-agricol din zona urbană”

Titlul proiectului: „PROmotorii Firmei Tale (PROFIT) – pentru regiunea Centru”,

Contract nr. POCU82/3/7/104254

- <https://www.zf.ro/eveniment/aproape-25-000-de-straini-din-state-non-ue-lucreaza-in-romania-guvernul-pregateste-hotararea-privind-cota-de-muncitori-care-pot-fi-importati-in-2019-17834024>
- https://adevarul.ro/news/societate/romanii-inlocuiti-muncitori-asia-africa-si-n-conditii-angajati-strainii-extracomunitari-1_5b608ab2df52022f75d9dab6/index.html
- <https://www.gandul.info/financiar/romania-importa-fora-de-munca-din-asia-17374798>
- <https://repatriot.ro/>
- <https://www.mediafax.ro/life-inedit/sute-de-zilieri-romani-sunt-atrasi-de-mirajul-culesului-de-sparanghel-in-germania-pentru-o-suta-de-euro-pe-zi-si-in-vremea-coronavirusului-19016982>
- <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/consultarea-structurilor-parteneriale-de-planificare-cu-privire-la-versiunea-de-lucru-a-pdr-centru-2021-2027/>
- <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2019/12/Propuneri-directii-strategie-2021-2027.pdf>
- <https://www.mediafax.ro/economic/efectele-noilor-masuri-fiscale-si-ale-deprecierii-leului-studiu-va-creste-numarul-facturilor-neincasate-sau-platite-cu-intarziere-17861158https://www.zf.ro/eveniment/mediul-de-afaceri-nu-mai-are-nevoie-de-scadere-de-taxe-o-tara-nu-va-functiona-cu-scaderi-de-taxe-si-cu-mariri-continue-de-cheltuieli-18671883>
- <http://site.anc.edu.ro/anunturi/>
- <https://www.zf.ro/eveniment/vicepresedintele-camerei-deputatilor-marilen-pirtea-in-romania-vorbim-de-9-adulti-pe-ora-care-parasesc-tara-18430701>
- <https://www.zf.ro/eveniment/aproape-25-000-de-straini-din-state-non-ue-lucreaza-in-romania-guvernul-pregateste-hotararea-privind-cota-de-muncitori-care-pot-fi-importati-in-2019-17834024>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman